

**Editie
2017**

De West-Vlaamse kansarmoedeatlas

Kansarmoedeatlas West-Vlaanderen

Een realisatie van het Steunpunt Data en Analyse van de Provincie West-Vlaanderen

Uitgever: Brugge, Provincie West-Vlaanderen, 2017

Inhoudsopgave

Woord vooraf		
1.	Inleiding	8
2.	Methodologie	9
2.1.	De onderzoekseenheden: statistische sectoren of buurten	9
2.2.	De kansarmoede-indicatoren	9
2.2.1.	Demografie	10
2.2.2.	Huisvesting	16
2.2.3.	Onderwijs	22
2.2.4.	Werkloosheid	28
2.3.	Het bepalen van de drempelwaarden en de kwetsbare buurten	30
2.4.	Aandachtspunten bij de interpretatie van de resultaten	30
3.	Resultaten	32
3.1.	Kansarmoede in kaart: algemene kansarmoedeanalyse	32
3.1.1.	Kansarmoede gemeten aan de hand van 4 dimensies	32
3.1.2.	Kansarmoede: een cumulatie van factoren	49
3.2.	Kansarmoede in kaart: doelgroepenanalyse	70
3.2.1.	Kwetsbare jongeren	70
3.2.2.	Kwetsbare ouderen	81
3.2.3.	Kwetsbare jongeren/ouderen in kansarme buurten	92
3.3.	Kansarmoede in kaart: evolutie in de tijd	94
3.3.1.	Evolutie van de drempelwaarden	95
3.3.2.	Evolutie van de kansarme buurten	97
4.	Conclusies en samenvatting	114
	Bibliografie	116
	Bijlagen	118
	Colofon	136

Kansarmoedeatlas 2017 – voorwoord

Alle overheidsinspanningen ten spijt blijven de kansarmoedecijfers in Vlaanderen vrij hoog. Er gaat geen dag voorbij, of er wordt wel ergens melding gemaakt in de pers van toenemende armoede.

Voor lokale besturen en welzijnsorganisaties is een bijzondere rol weggelegd in de aanpak, bestrijding van armoede. Lokale actoren hebben niet de hefboom in handen om de minimumlonen en uitkeringen te verhogen, waardoor het gebrek aan financiële middelen verholpen wordt.

Lokale besturen zijn wel goed geplaatst om op lokaal niveau de gevolgen van leven in armoede te verzachten.

Armoede heeft vele gezichten. Inzicht in de manier waarop armoede zich manifesteert in gemeente X of Y is een eerste stap om op een goede manier in te spelen op die gevolgen voor de bewoners.

Met de kansarmoedeatlas wil de provincie een bijdrage leveren aan dit inzicht. Enerzijds worden de buurten waar armoede zich het sterkst manifesteert geduid. Anderzijds wordt gefocust op de thema's waarop de buurten scoren. En zoals in de voorgaande edities wordt ook gefocust op de doelgroep ouderen en jongeren.

Ik wens u een boeiende lectuur, en hoop dat dit document inspirerend kan werken voor het lokale beleid.

Myriam Vanlerberghe,
Gedeputeerde voor Welzijn

1. Inleiding

(Kans)armoede in kaart brengen is een belangrijke stap in het proces van armoedebestrijding. Armoede is niet enkel een kwestie van inkomen: het is een netwerk van sociale uitsluitingen op verschillende levensdomeinen die intens met elkaar verbonden zijn (onderwijs, werk, vrijetijd, huisvesting, gezondheid, ...). Mensen in armoede participeren niet of in mindere mate op meerdere domeinen. Uitsluiting op één domein is vaak het gevolg en de oorzaak van uitsluiting op andere domeinen (Vlaamse Armoedemonitor, 2017). Bijgevolg kan je (kans)armoede niet samenvatten door 1 indicator.

In deze atlas willen we de geografische concentratie van (mogelijk) kwetsbare gezinnen in kaart brengen. We gaan op zoek naar buurten waar er een cumulatie van achterstellingsindicatoren optreedt. Demografie, huisvesting, onderwijs en werkloosheid zijn de dimensies die aan bod komen in deze atlas.

In een eerste luik worden de algemene resultaten van de kansarmoedeanalyse besproken: hoeveel kansarme buurten telt de provincie West-Vlaanderen op basis van data 2016? Hoe zijn deze buurten verspreid over de provincie en wat zijn de demografische kenmerken van deze buurten?

In het tweede luik wordt er gefocust op twee belangrijke doelgroepen: 0-19-jarigen en 60-plussers. Welke buurten in de provincie West-Vlaanderen hebben een verhoogde concentratie van kwetsbare jongeren en/of ouderen?

Tot slot wordt in het derde luik de evolutie tussen 2013 en 2016 bekeken. Vertrekkende vanuit de situatie in 2016 wordt nagegaan welke en hoeveel buurten al dan niet kansarm waren in 2013. Naast de evolutie van de algemene kansarmoedesituatie worden eveneens de evoluties op de vier dimensies bekeken.

2. Methodologie

Voor een grondige beschrijving van het data-analysemodel verwijzen we naar de kansarmoede-atlas 2011.

2.1. De onderzoekseenheden: statistische sectoren of buurten

Het geografische niveau waarop gewerkt wordt, zijn de statistische sectoren zoals bepaald door het toenmalig Nationaal Instituut voor Statistiek. Voor het gemak worden deze “buurten” genoemd. De afbakening van deze buurten gebeurde voornamelijk op basis van ruimtelijke factoren en fysieke barrières (grote verkeersassen, waterlopen, treinsporen, ...) zonder rekening te houden met de bevolkingsdensiteit. Concreet betekent dit dat sommige buurten slechts een zeer beperkt aantal inwoners tellen. Om buurten met elkaar te kunnen vergelijken is het noodzakelijk om relatieve cijfers te berekenen. Op kleine totalen kunnen kleine verschillen in absolute aantallen echter leiden tot eerder toevallige grote variaties in percentages. Om die reden worden alle buurten met minder dan 100 huishoudens uit de analyse geweerd. In totaal weerhouden we voor gans West-Vlaanderen 1.297 buurten (=493.325 huishoudens of 95% van alle huishoudens) waarop de analyses werden uitgevoerd. 553 buurten tellen te weinig inwoners (=24.867 huishoudens of 5% van alle huishoudens).

Voor een aantal gemeenten betekent dit dus dat een gedeelte van het grondgebied onbesproken blijft. Maar in principe kunnen we toch uitspraken doen die gelden voor de meerderheid van de populatie. De niet opgenomen gebieden hebben meestal een industrieel of zeer landelijk karakter en zijn onbewoond of omvatten slechts een beperkt aandeel van de bevolking.

Niet alleen de bevolkingsdichtheid van de buurten verschilt, ook de oppervlakte van de buurten is verschillend. Op de kaarten kan duidelijk gezien worden dat de buurten in het centrum van de gemeenten of de dorpskernen veel kleiner in oppervlakte zijn dan buurten gelegen in landelijke gebieden. Wat de inkleuring van de kaarten betreft, dient men dus indachtig te zijn dat een grote ingekleurde vlek niet op een grotere mate van kwetsbaarheid duidt dan een kleine ingekleurde vlek.

2.2. De kansarmoede-indicatoren

In 2010 zijn we vertrokken van een zo ruim mogelijke dataset. Volgende criteria werden aangewend voor de selectie van de variabelen:

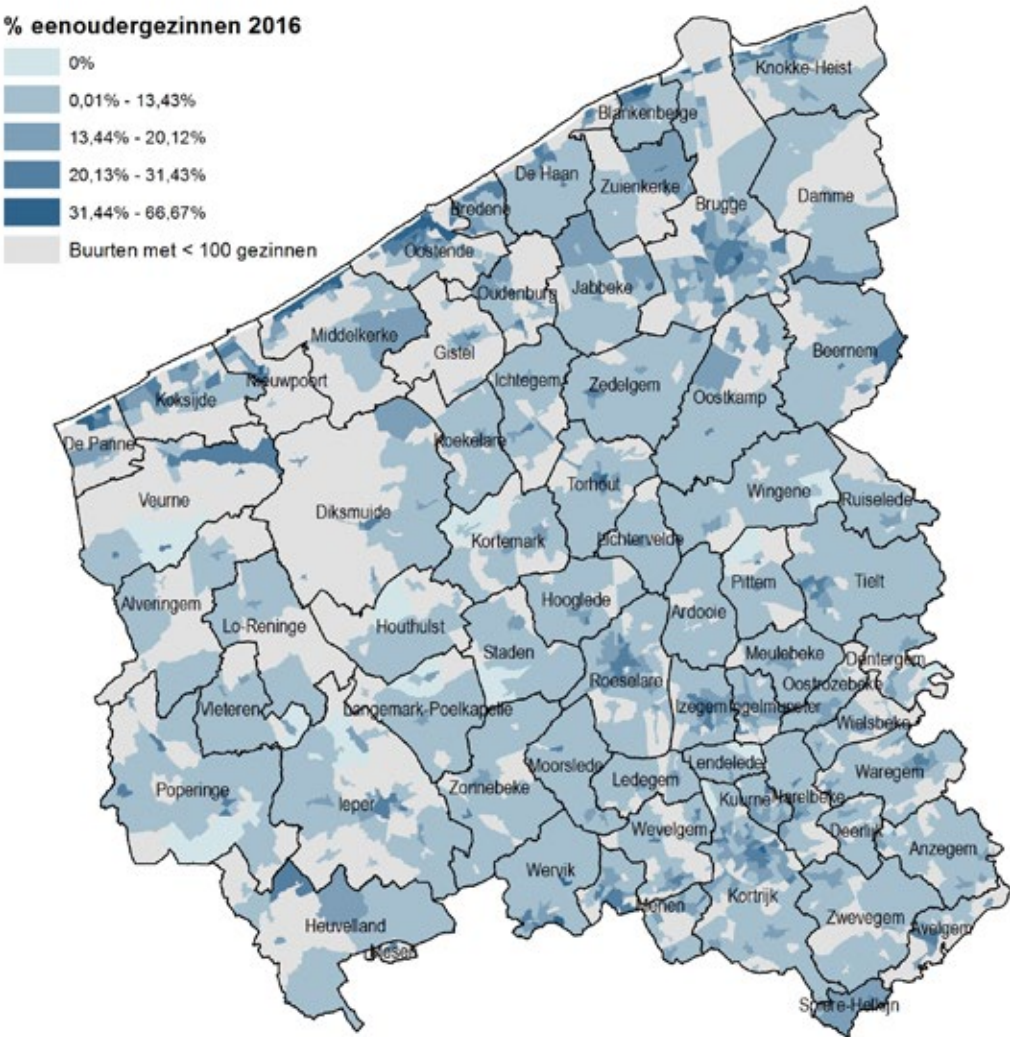
- inhoudelijk verband houden met kansarmoede
- beschikbaar op statistisch sectorniveau
- betrouwbaar, jaarlijkse update en standvastig in de tijd

Op basis van deze criteria konden we starten met een set van 39 variabelen. Via technieken van datareductie hebben we in een eerste stap deze variabelen gereduceerd tot een meer bevattelijk en werkbaar geheel. Het uiteindelijke resultaat is een set van 10 indicatoren geworden die onderverdeeld zijn in 4 dimensies.

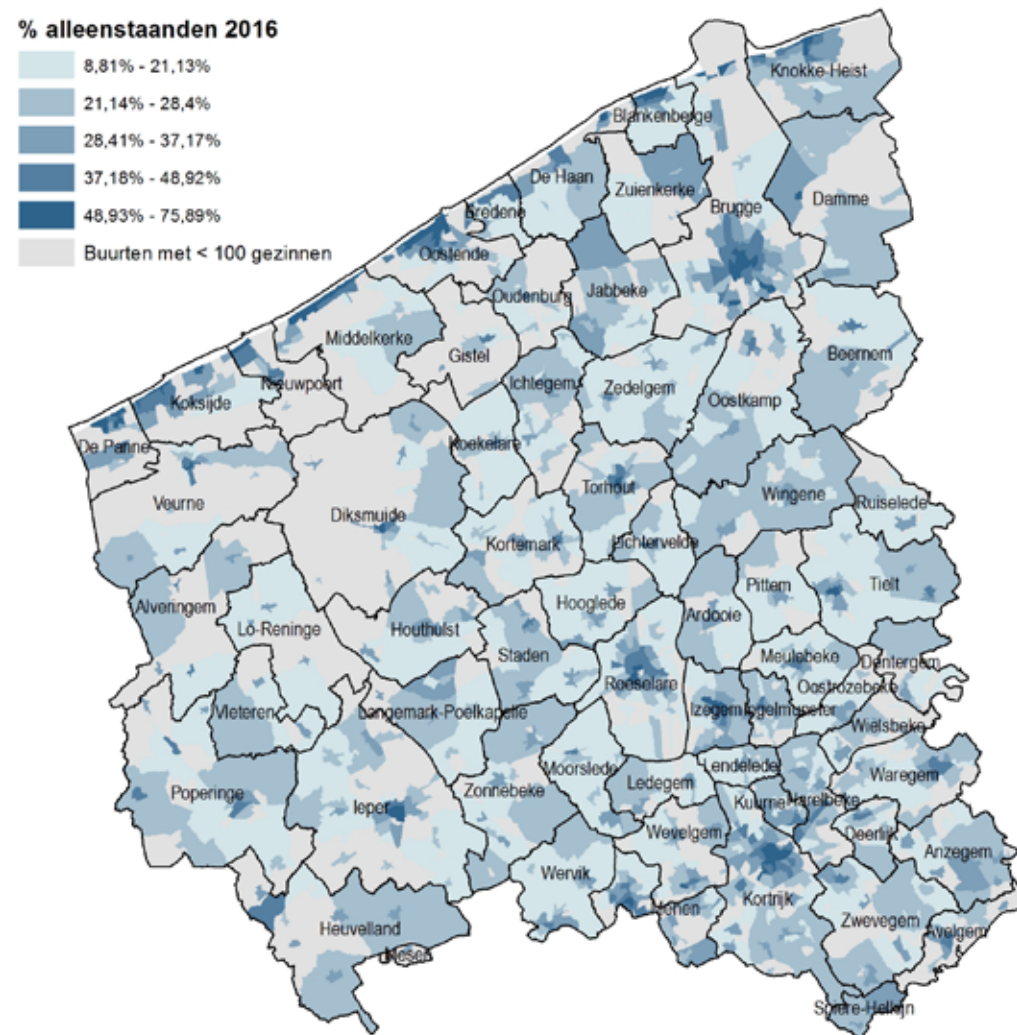
2.2.1. Demografie

Eenoudergezinnen	
Omschrijving	Aantal eenoudergezinnen op het totaal aantal gezinnen met kinderen (leeftijdsgroep kinderen 0-19 jarigen) Een eenoudergezin is een alleenstaande ouder waar de kinderen gedomicilieerd zijn.
Bron	Rijksregister op 01/01/2016
Relevantie	Volgens de Vlaamse armoedemonitor (2017, p. 12) hebben eenoudergezinnen opmerkelijk vaker een inkomen onder de armoederisicodrempel dan koppels met kinderen. De armoederisicodrempel wordt hier gelegd op 60% van het mediaan ¹ inkomen in het Vlaamse Gewest. Bijna 1 op 3 personen in eenoudergezinnen moeten rondkomen met een inkomen onder de armoederisicodrempel. Bij grote gezinnen gaat het om iets minder dan 1 op 5 personen. Bij gezinnen met 1 of 2 kinderen betreft het 1 op 20 personen. De zwakkere financiële positie van eenoudergezinnen uit zich onder meer op het vlak van huisvesting. Volgens Winters (2011, p.89) blijken de eenoudergezinnen van alle huishoudtypes de meest kwetsbare groep te zijn wat de betaalbaarheid van wonen betreft, voornamelijk op de private huurmarkt en de eigendomssector. We mogen echter niet vergeten dat eenoudergezinnen het niet alleen financieel vaak moeilijker hebben, ook voor andere aspecten zoals de opvoeding van de kinderen, gezondheidsproblemen e.d. staan zij er vaker alleen voor. Ook dit maakt dat zij zich sneller in een kwetsbare positie bevinden. En die kwetsbare positie beperkt zich niet enkel tot de alleenstaande ouder. Ook de kinderen zijn hier bijzonder kwetsbaar. Zo wijst het onderzoek van Groenez, Van Den Brande en Nicaise (2003) bijvoorbeeld uit dat kinderen van alleenstaande moeders vaker dan kinderen met samenwonende moeders schoolse vertraging oplopen of sneller in het buitengewoon onderwijs terecht komen.

¹ De mediaan is het midden van een verzameling gegevens. De helft van de waarnemingen heeft dus een waarde gelijk aan of boven deze grens, de andere helft heeft een waarde gelijk aan of onder deze grens.

Alleenstaanden	
Omschrijving	Aantal alleenstaanden op het totaal aantal gezinnen
Bron	Rijksregister op 01/01/2016
Relevantie	Een alleenstaand persoon is minder gewapend tegen (financiële) tegenslag dan een persoon die in gezinsverband leeft. Volgens Deboosere (2006, in Kesteloot, 2008, p. 31) zou het traditionele gezin met ouders en kinderen de beste buffer tegen armoede vormen, zeker indien beide ouders een inkomen verwerven. Een alleenstaand persoon is in het bijzonder kwetsbaar indien die geen of slechts in beperkte mate een sociaal netwerk heeft uitgebouwd (Atlas Kesteloot).

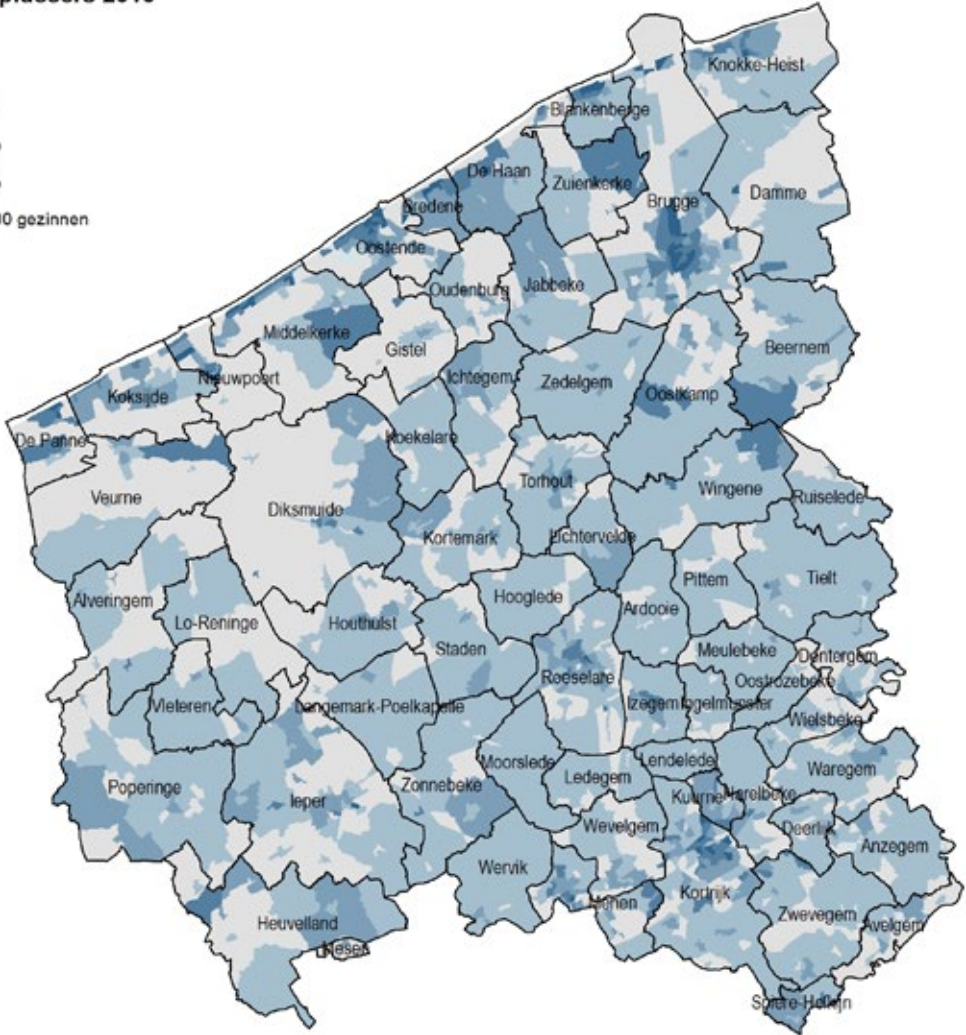

Gescheiden 60-plussers	
Omschrijving	Aantal gescheiden 60-plussers ² op het totaal aantal 60-plussers
Bron	Rijksregister op 01/01/2016
Relevantie	Volgens Verté (2007) hebben senioren die uit de echt gescheiden zijn een grotere kans op kwetsbaarheid, zelfs in vergelijking met senioren wiens partner is komen te overlijden. Deze laatsten komen eveneens alleen te staan maar kunnen waarschijnlijk op meer mededogen rekenen. Wat de sociale contacten betreft, hebben uit de echt gescheiden ouderen het minst uitgebreide netwerk, hebben zij minder vaak contacten met hun familieleden en burens maar zijn zij ook het minst tevreden over die contacten. Verweduwde senioren verschillen wat sociale contacten betreft amper van leeftijdsgenoten met een partner. Uit de echt gescheiden senioren participeren ook minder vaak aan het verenigingsleven en doen minder vaak vrijwilligerswerk. Wel zouden zij vaker deelnemen aan culturele activiteiten. (Verté, 2011, p. 158-166) Een belangrijk gegeven met betrekking tot de geringere sociale contacten van gescheiden ouderen is dat ouderen die geen of weinig sociale contacten hebben vaak ook kwetsbaar blijken te zijn op andere vlakken. Volgens Machielse (2006 in Verté, 2011, p. 156) hebben sociaal geïsoleerde ouderen onder andere lagere gevoelens van welbevinden, vaker depressieve gevoelens en een slechtere gezondheidstoestand. Komt daarbij dat zij ook vaak sociaal uitgesloten worden in de zin van gebrekkige mogelijkheden om te participeren aan de samenleving, geen toegang te hebben tot sociale netwerken waarin men kan opkomen voor de eigen noden en behoeften of belangrijke sociale rollen op zich te nemen. Aangezien het aandeel uit de echte gescheiden 60-plussers jaarlijks toeneemt (zie 3.3. Evolutie in de tijd), en ook verwacht kan worden dat dit aandeel nog zal blijven stijgen, blijft deze variabele ook in de toekomst zinvol in het kader van een kansarmoedeanalyse.

² Gescheiden = uit de echt gescheiden + ontbinding van het huwelijk op een bijzondere wijze + scheiding van tafel en bed en van goederen.

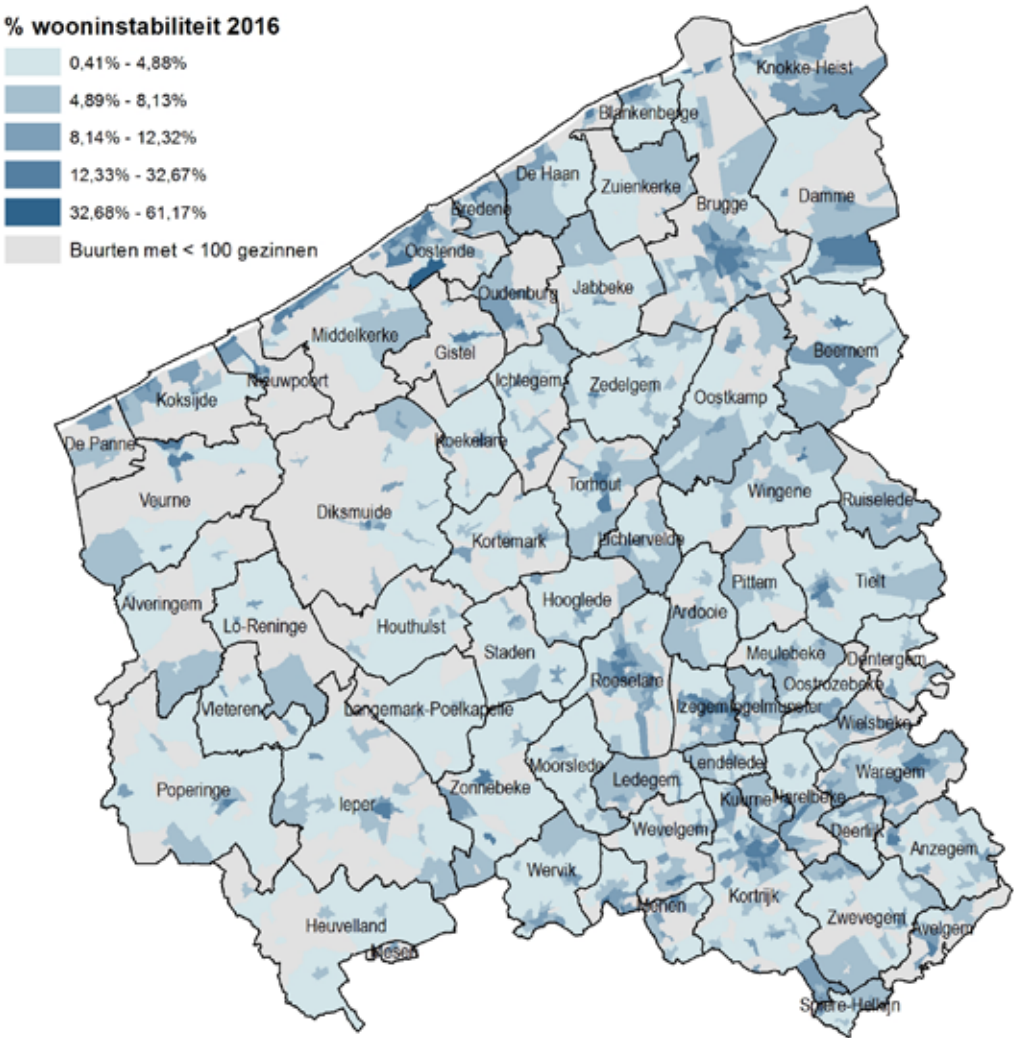
% gescheiden 60-plussers 2016

- 0%
- 0,01% - 9,07%
- 9,08% - 13,26%
- 13,27% - 18,78%
- 18,79% - 30,77%
- Buurt met < 100 gezinnen

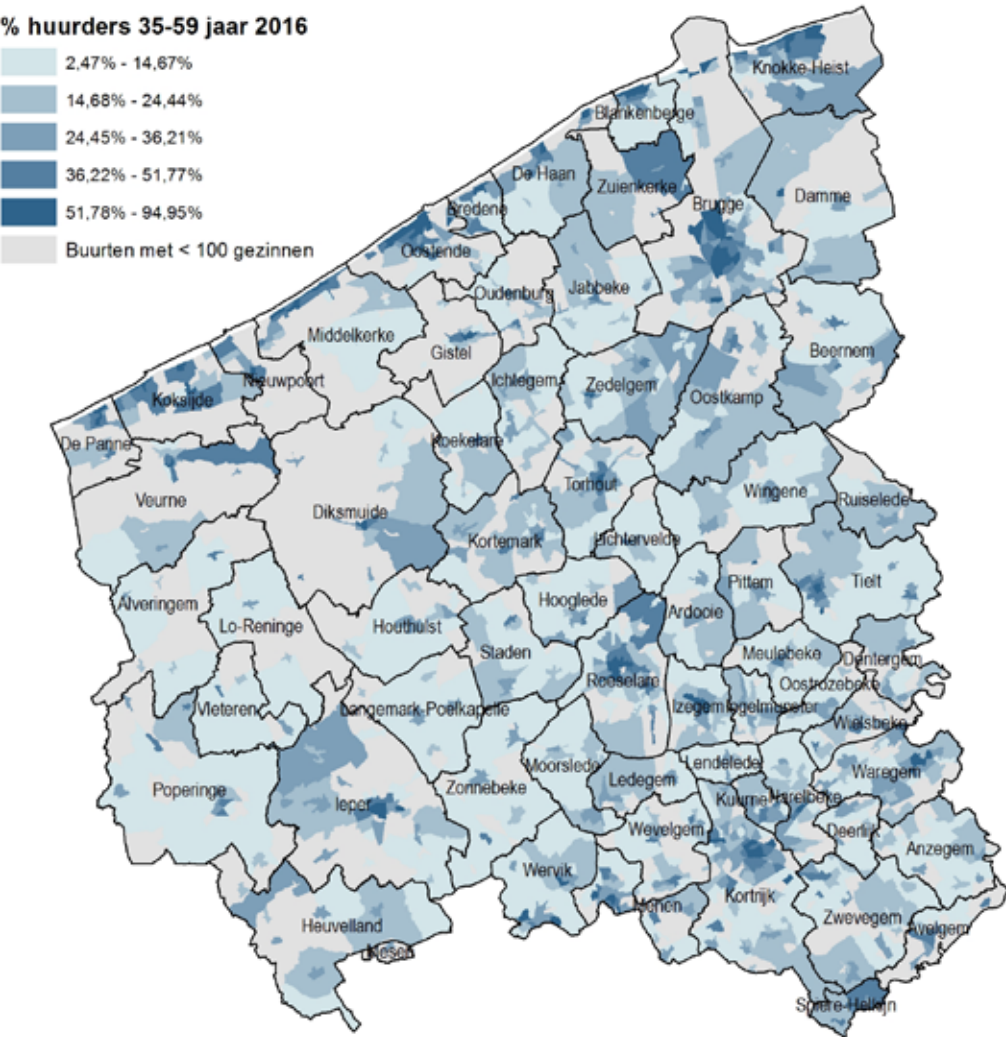
2.2.2. Huisvesting

Wooninstabiliteit	
Omschrijving	Aantal gezinnen dat op 01/01/2016 op een ander adres woont dan op 01/01/2015 op het totaal aantal gezinnen
Bron	Rijksregister op 01/01/2016
Relevantie	Een buurt die gekenmerkt wordt door een hoge verhuismobiliteit heeft een grotere kans op kwetsbaarheid. Er wordt weinig of niet geïnvesteerd in de woningen en de buurt. Maar ook de bewoners zelf kunnen geen stabiele leefomgeving uitbouwen, zoals een vaste huisarts, school, netwerk van burens (Kesteloot, 2008) Typerend voor gezinnen in kansarmoede is hun grotere verhuismobiliteit in vergelijking met niet-kansarme gezinnen. Merk op dat nieuwbouwwijken een invloed kunnen hebben op de gegevens. Een drempeloverschrijding enkel en alleen op deze variabele hoeft dus niet per definitie gelinkt te worden aan een hogere kwetsbaarheid.

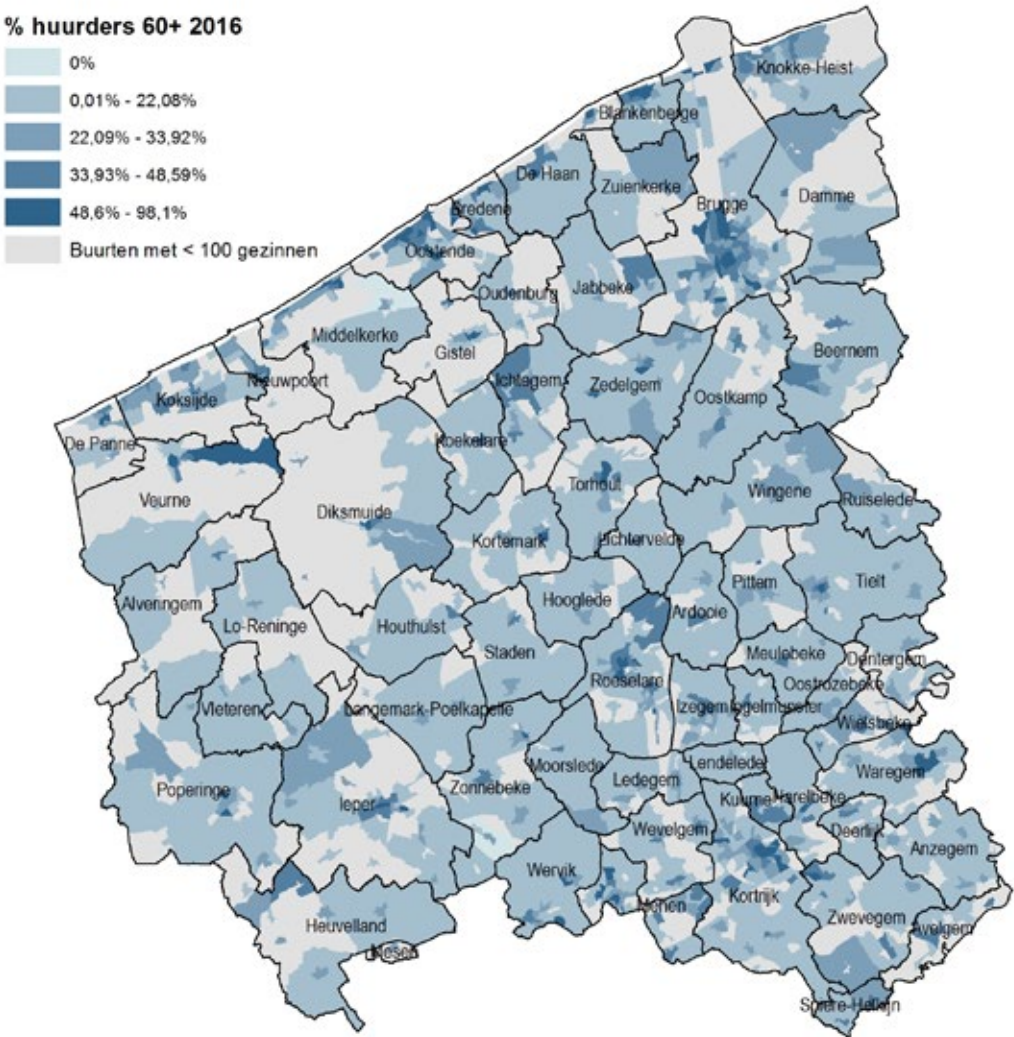

Huurders 35-59 jaar

Omschrijving	Aantal huurders tussen 35-59 jaar (als gezinshoofd) op het totaal aantal gezinnen met een gezinshoofd tussen 35-59 jaar
Bron	Rijksregister op 01/01/2016 en Kadaster op 01/01/2016
Relevantie	De link tussen het aandeel huurders en kansarmoede is niet zomaar rechtlijnig te noemen. Een deel van de huurmarkt is bijvoorbeeld voorbehouden voor huishoudens met een vrij hoog inkomen. Ook jonge gezinnen vindt men vaak eerst terug op de huurmarkt in afwachting van de aankoop van een eigen woning. Niettegenstaande kan het huren van een woning wel wijzen op het financiële onvermogen om een eigen woning te verwerven. De Vlaamse armoedemonitor (2017, p. 14) en het onderzoek van Winters (2011, p.88-89) tonen bijvoorbeeld duidelijk aan dat huurders vaker dan eigenaars een inkomen hebben dat onder de armoederisicodrempel ligt. Eerdere analyses uitgevoerd door het Steunpunt Sociale Planning wezen uit dat het aandeel huurders vanaf 35 jaar opmerkelijk daalt (met meer dan de helft) waaruit we kunnen afleiden dat het hier niet meer om starters op de woningmarkt gaat, maar dat het gezinnen kan betreffen die financieel gedwongen zijn om op de huurmarkt een beroep te blijven doen.

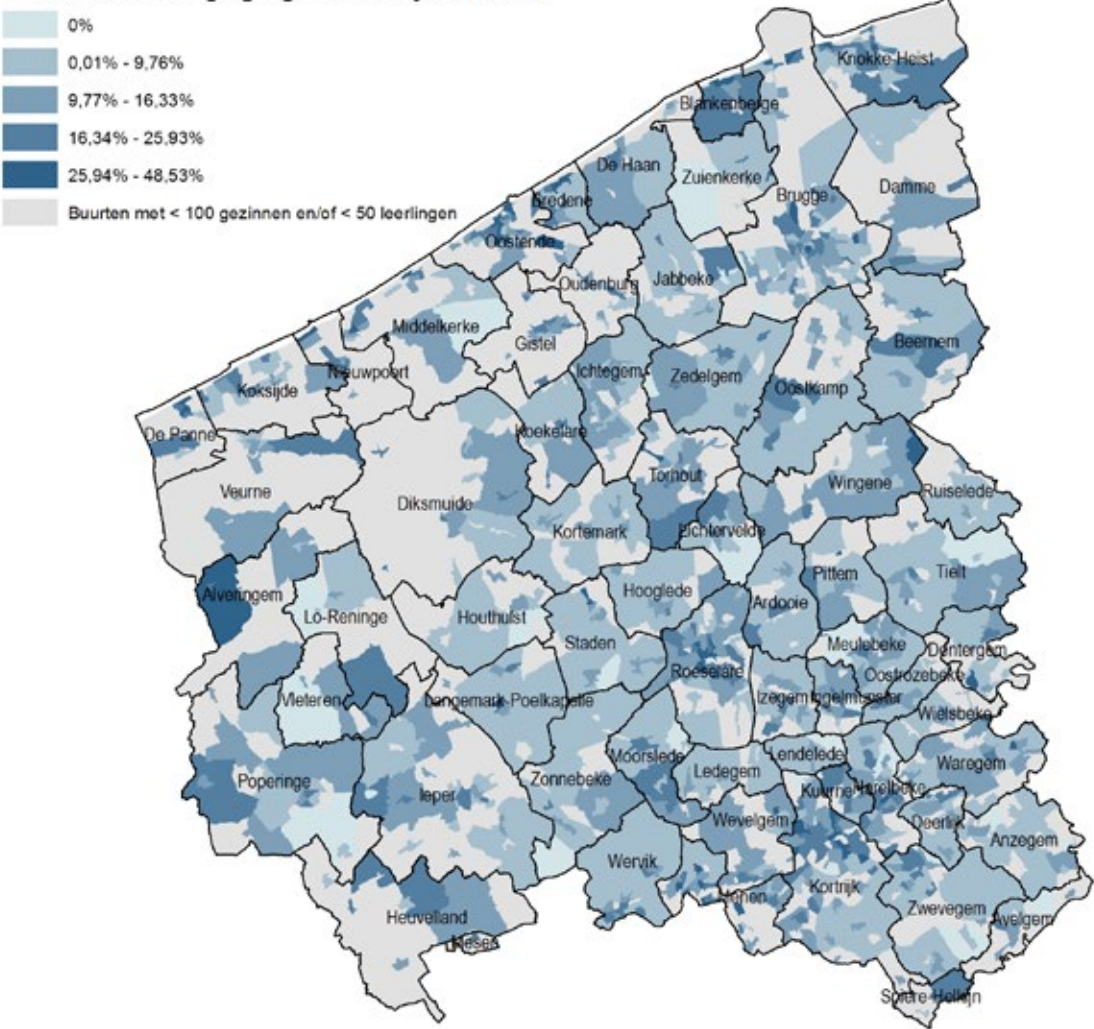
Huurders 60-plus	
Omschrijving	Aantal huurders ouder dan 60 jaar (als gezinshoofd) op het totaal aantal gezinnen met een gezinshoofd ouder dan 60 jaar
Bron	Rijksregister op 01/01/2016 en Kadaster op 01/01/2016
Relevantie	Het staat buiten kijf, de huurlasten nemen steeds een groter deel van het gezinsbudget in. We kunnen dus met enige zekerheid aannemen dat voor wie met een pensioen moet rondkomen, deze huurlasten al snel een (te) grote kost vormen. Dit in tegenstelling tot de eigenaar die op pensioenleeftijd vaak zijn woning (bijna) afbetaald heeft en dus geen woonlasten meer hoeft te dragen. Uit onder andere het onderzoek van Winters (2011, p. 89) en het Jaarboek armoede en sociale uitsluiting (2007, p.101) blijkt dat ouderen en in het bijzonder de huurders op de private huurmarkt het zwakst scoren inzake betaalbaarheid van wonen. Komt daar vaak bij dat de kwaliteit van de woningen op de private huurmarkt niet altijd in overeenstemming is met de betaalde huurprijs. Heel wat ouderen betalen dus relatief veel voor weinig kwaliteit. Naast de hoge uitgaven voor huur komt daar nog eens de woononzekerheid bij, aangezien huurcontracten doorgaans tijdelijk van aard zijn. Dit gegeven kan gevolgen hebben voor het uitbouwen van stabiele sociale netwerken. (Goossens & De Meester, 2004, p.18-19) Merken we wel op dat het hebben van een eigendom op oudere leeftijd niet per definitie rozengeur en maneschijn betekent: ook de woning is aan veroudering onderhevig en/of kan onaangepast zijn aan de nieuwe behoeften van de bewoners. Vlaams survey-onderzoek toont echter aan dat de noodzakelijke herstellings- en/of renovatiewerken vaak niet worden uitgevoerd onder andere door een te laag inkomen (Winters, 2011, p.55). In tegenstelling tot de jongere bevolkingsgroepen die gelijkaardig in een minder gunstige huisvestingssituatie verkeren, hebben de 60-plussers minder kans om uit de bestaande situatie te geraken (Meulemans, Geurts en De Decker, 1996).

2.2.3. Onderwijs

Schoolse vertraging in het lager onderwijs	
Omschrijving	Aantal leerlingen met schoolse vertraging (min. 1 jaar) uit het gewoon lager onderwijs op het totaal aantal leerlingen uit het gewoon lager onderwijs. Schoolse vertraging is de vertraging die een leerling oploopt t.o.v. medeleerlingen met hetzelfde geboortjaar. Deze vertraging is niet noodzakelijk het gevolg van zittenblijven maar kan ook veroorzaakt worden door ziekte, atypische studieovergangen
Bron	Departement Onderwijs, schooljaar 2015-2016
Relevantie	Heel wat onderzoeken toonden reeds aan dat er wel degelijk een link bestaat tussen kinderen met schoolse vertraging en armoedesituaties van het gezin. Zo toont het onderzoek van Groenez, Van Den Brande en Nicaise (2003) aan dat achterstand in het lager onderwijs vaker voorkomt bij kinderen van laaggeschoolde ouders, inactieve ouders en ouders met een lage socio-professionele status (p.15-20). Kinderen die opgroeien in kansarme milieus lopen omwille van diverse factoren een grotere kans op schoolse vertraging dan leeftijdsgenoten die niet in een kwetsbaar gezin opgroeien. De kinderen weten zich soms minder gesteund door hun ouders in hun schoolloopbaan omdat deze zelf een lagere opleiding genoten, omdat ze door zorgen moeilijk tijd vinden om hun kinderen op te volgen, Ook de woonsituatie kan parten spelen, zoals het gebrek aan ruimte om in stilte huiswerk uit te voeren. Maar ook de niet aanvaarding door leeftijdsgenoten (vb. pesten omdat men tweedehandskledij draagt) draagt bij tot een negatief zelfbeeld en het verlies van vertrouwen in het eigen kunnen. Deze kinderen lopen een grotere kans om gedemotiveerd te worden om hun schoolse loopbaan tot een goed einde te brengen. Komt daarbij de aannemelijke kans dat deze kinderen als volwassenen een maatschappelijk zwakkere positie zullen innemen (Cel Armoedebestrijding, 2009, p. 43).

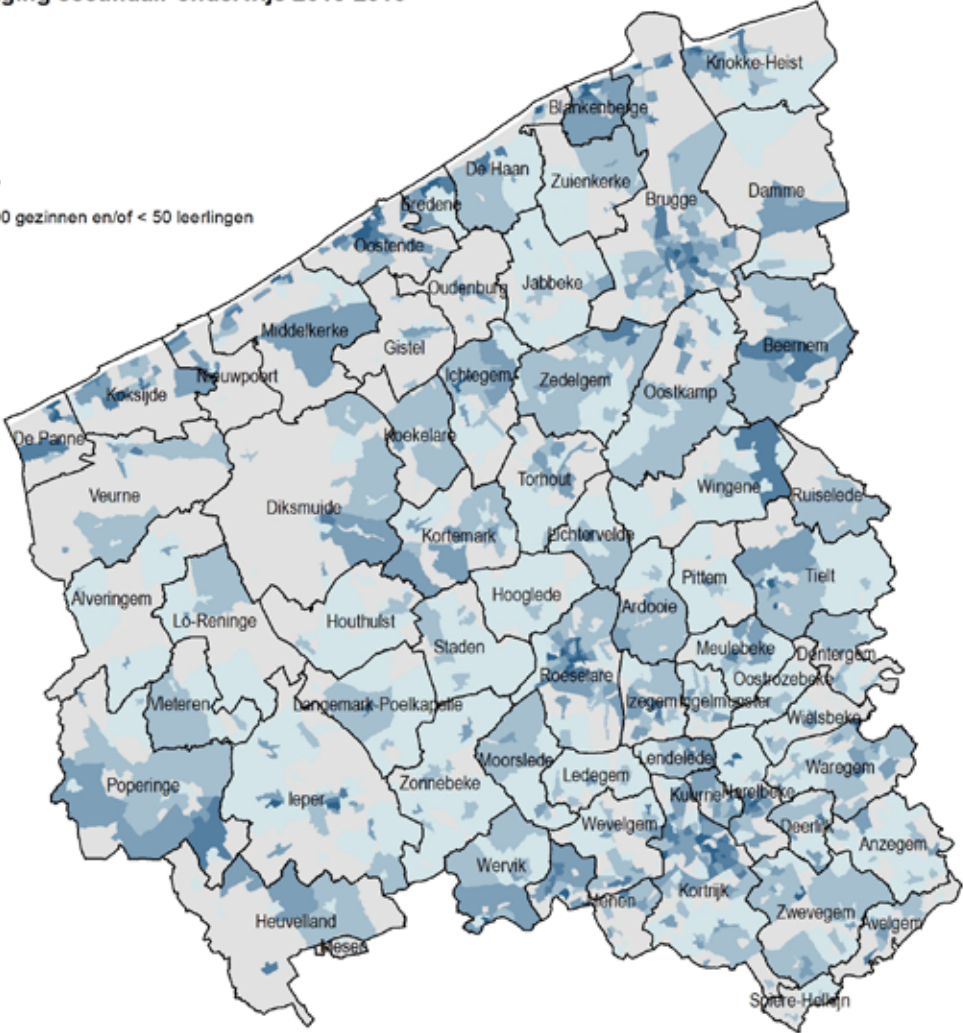
% schoolse vertraging lager onderwijs 2015-2016

Schoolse vertraging in het secundair onderwijs

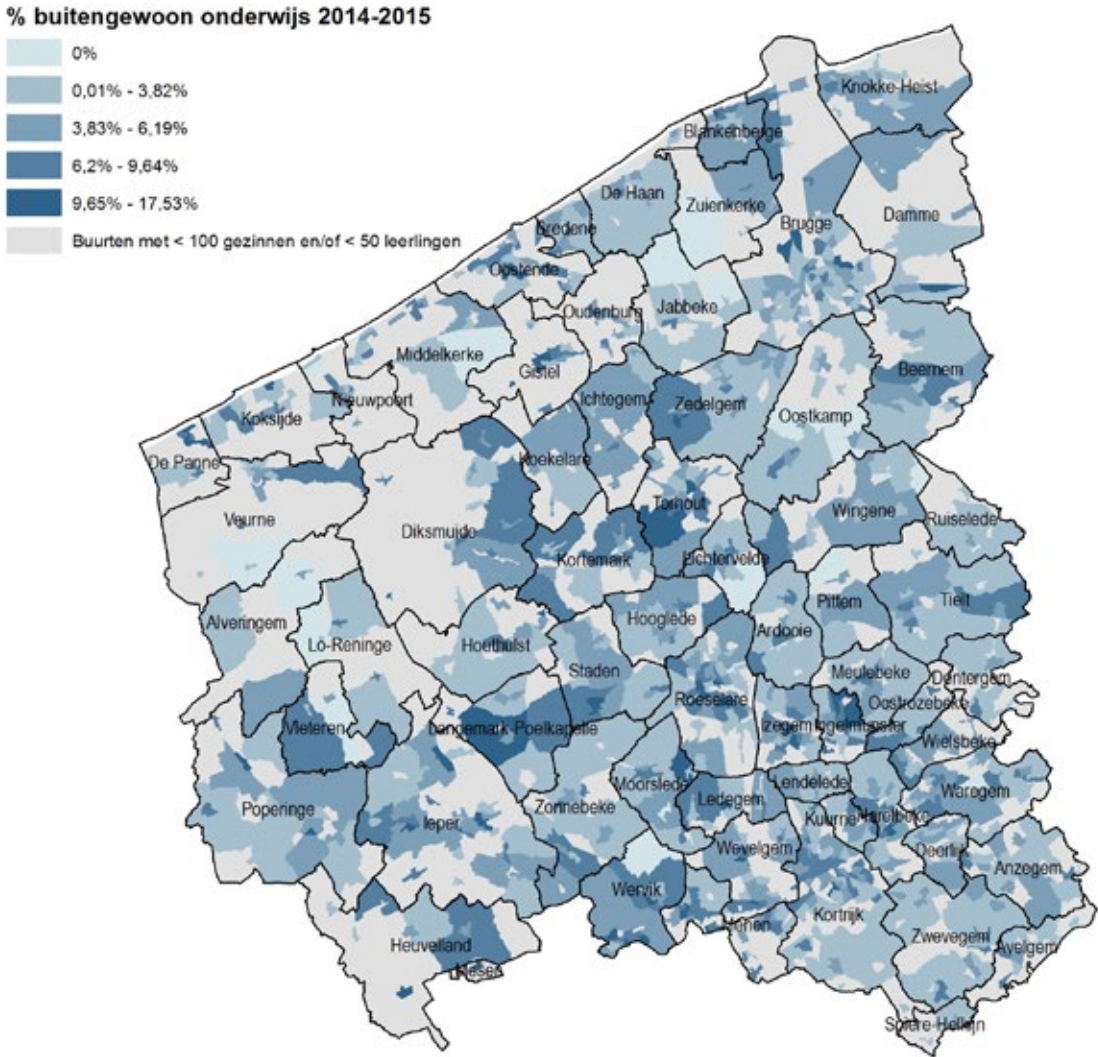
Omschrijving	Aantal leerlingen met schoolse vertraging (min. 2 jaar) in het gewoon secundair onderwijs op het totaal aantal leerlingen uit het gewoon secundair onderwijs (1ste tem 6de middelbaar). Schoolse vertraging is de vertraging die een leerling oploopt t.o.v. medeleerlingen met hetzelfde geboortjaar. Deze vertraging is niet noodzakelijk het gevolg van zittenblijven maar kan ook veroorzaakt worden door ziekte, atypische studieovergangen Omdat ruim 1/5de van de jongeren in het secundair onderwijs minstens 1 jaar schoolse vertraging heeft opgelopen, wordt de lat hier hoger gelegd dan bij het lager onderwijs en nemen we minstens 2 jaar schoolse vertraging.
Bron	Departement Onderwijs, schooljaar 2015-2016
Relevantie	Uit het onderzoek van Groenez, Van Den Brande en Nicaise (2003) blijkt dat ook in het secundair onderwijs er duidelijke verschillen zijn in schoolachterstand naargelang de sociale afkomst van het kind (p.23-35). Kinderen die opgroeien in kansarme milieus lopen omwille van diverse factoren een grotere kans op schoolse vertraging dan leeftijdsgenoten die niet in een kwetsbaar gezin opgroeien. De kinderen weten zich soms minder gesteund door hun ouders in hun schoolloopbaan omdat deze zelf een lagere opleiding genoten, omdat ze door zorgen moeilijk tijd vinden om hun kinderen op te volgen Ook de woonsituatie kan parten spelen, zoals het gebrek aan ruimte om in stilte huiswerk uit te voeren. Maar ook de niet aanvaarding door leeftijdsgenoten (vb. pesten omdat men tweedehandskledij draagt) draagt bij tot een negatief zelfbeeld en het verlies van vertrouwen in het eigen kunnen. Deze kinderen lopen een grotere kans om gedemotiveerd te worden om hun schoolse loopbaan tot een goed einde te brengen. Komt daarbij de aannemelijke kans dat deze kinderen als volwassenen een maatschappelijk zwakkere positie zullen innemen (Cel Armoedebestrijding, 2009, p. 43).

% schoolse vertraging secundair onderwijs 2015-2016

Leerlingen in het buitengewoon onderwijs	
Omschrijving	Aantal kinderen in buitengewoon onderwijs (inclusief kleuteronderwijs) t.o.v. het totaal aantal leerlingen
Bron	Departement Onderwijs, schooljaar 2014-2015
Relevantie	Kinderen die opgroeien in een kansarmoedesituatie komen sneller dan hun niet-kansarme leeftijdsgenoten terecht in het buitengewoon onderwijs. En dit gegeven doet zich voor zowel in het kleuter, het lager als in het secundair onderwijs (Groenez, Van Den Brande en Nicaise; 2003). Ook Ruelens et. al (2001) komen tot de vaststelling dat er een oververtegenwoordiging is van kansarme leerlingen in het buitengewoon onderwijs wat zowel vanuit pedagogisch, economisch als ideologisch standpunt als problematisch wordt ervaren. De afgelopen jaren blijft het aantal doorstromers naar het buitengewoon onderwijs stijgen (Vranken, & Goossens; 2007; p.89). Als verklaring voor het sneller doorstromen van kansarme leerlingen naar het buitengewoon onderwijs kunnen meerdere factoren aangehaald worden (Groenez, Van Den Brande en Nicaise; 2003). Een belangrijke factor is de financiële situatie van het gezin en dit uit zich op meerdere manieren: de ouders worden getergd door kopzorgen om de rekeningen te betalen en hebben hierdoor minder tijd om met hun kinderen schooltaken te overlopen; de schoolrekeningen kunnen niet (tijdig) worden betaald waardoor de leerlingen uitgesloten worden van deelname aan bepaalde activiteiten; de relatie tussen de ouders en de school kan door het niet betalen van de rekeningen gaan verzuren. Een bijkomend element is dat leerhulp (vb. logopedie) in het buitengewoon onderwijs gratis is wat een extra aantrekkingskracht is voor dit type onderwijs voor de minder financieel draagkrachtige gezinnen. Een andere factor, van een geheel andere aard, waardoor kansarme leerlingen vaker doorstromen naar het buitengewoon onderwijs situeert zich op het niveau van de communicatie tussen school en ouders in het gewone onderwijs: langs beide kanten kunnen er drempels zijn om de communicatie aan te gaan (o.a. mogelijks een geringer inleefvermogen van leerkrachten in de leefsituatie van kansarme gezinnen, het schaamtegevoel van de ouders over hun leefsituatie, het verschil in taalgebruik ...). Het gebrek aan een goede uitwisseling van informatie tussen school en ouders kan tot gevolg hebben dat kinderen onterecht doorverwezen worden naar het buitengewoon onderwijs.

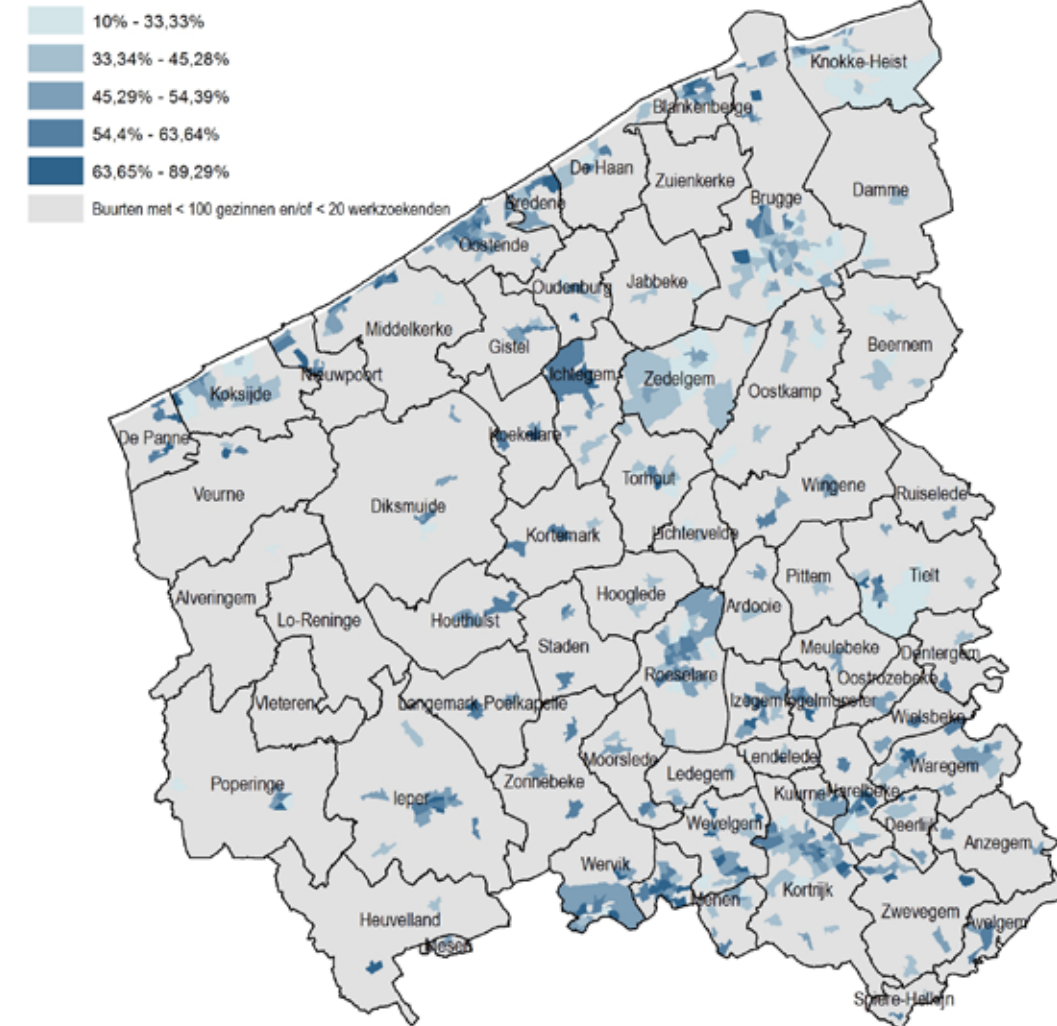
Opmerking: Door de invoering van het M-decreet worden specifieke types van buitengewoon onderwijs geleidelijk aan aangepast. Het M-decreet gaat uit van het principe dat elk kind recht heeft op gewoon onderwijs. Inclusief onderwijs is nu de eerste optie. Het doel is om meer leerlingen school te laten lopen in het gewoon onderwijs. Net omwille van deze geleidelijke transformaties (vanaf schooljaar 2015-2016) werd gekozen om de cijfers van het voorgaande schooljaar (2014-2015) te gebruiken.

2.2.4. Werkloosheid

Laaggeschoolde werkzoekenden	
Omschrijving	Aantal werkzoekenden met ten hoogste een diploma van het lager secundair onderwijs, of van het deeltijds beroepssecundair onderwijs, of van leertijd t.o.v. het totaal aantal werkzoekenden
Bron	VDAB op 01/01/2016
Relevantie	De interferedele armeoedebareometer wijst zowel het ontberen van een job als het laaggeschoolde zijn aan als factoren die leiden tot een verhoogde kans op armoede. Binnen de groep werkzoekenden vormen de laaggeschoolde werkzoekenden dus een bijzondere kwetsbare groep: zij lopen als het ware een dubbel risico, enerzijds omdat zij geen werk hebben en anderzijds omdat zij laaggeschoolde zijn. De laaggeschoolde werkzoekenden maken op 01/01/2016 47,60% uit van alle werkzoekenden t.o.v. 15,3% werkzoekenden met een diploma hoger onderwijs (al dan niet universitair). Hoe lager het opleidingsniveau, hoe groter de kans op langdurige (> 1 jaar) werkloosheid (Vranken & Goossens, 2007, p.95).

% laaggeschoolde werkzoekenden 2016

2.3. Het bepalen van de drempelwaarden en de kwetsbare buurten

Voor elke buurt werd op elk van de 4 dimensies (demografie, huisvesting, onderwijs en werkloosheid) een score berekend. Het zijn deze dimensiescores die verder gebruikt worden om de kansarmoedeanalyse uit te voeren. Naar analogie met de kansarmoedeatlas van Kesteloot³ werd een drempelwaarde van 15% gehanteerd. Concreet komt dit op het volgende neer: per dimensie van kansarmoede (demografie, huisvesting, onderwijs en werkzoekenden) worden de 1.297 weerhouden buurten gerangschikt van hoog naar laag. Hiervoor werden de dimensiescores gebruikt. De drempelwaarde voor elke dimensie bekomen we dus door de waarde te nemen waarbij 15% van alle buurten een hogere waarde hebben dan deze drempelwaarde. Om vervolgens te bepalen of een buurt al dan niet als kwetsbaar kan aangeduid worden, stellen we dat alle buurten die op 3 of 4 van de dimensies de drempelwaarden hebben overschreden als potentieel kansarm kunnen weerhouden worden. Buurten die 0, 1 of 2 keer een drempeloverschrijding kennen, worden als niet-kansarm beschouwd. Let wel, dit impliceert niet dat deze buurten geen aandachtsbuurten kunnen zijn indien er bijvoorbeeld eerder thematisch wordt gewerkt. Zo kan een buurt bijvoorbeeld laag scoren op de dimensie onderwijs, demografie en werkzoekenden maar wel boven de drempelwaarde scoren voor de dimensie huisvesting. Vanuit deze optiek worden in deze atlas ook kaarten aangeboden die per dimensie een overzicht geven van alle buurten die al dan niet de drempelwaarde voor de betreffende dimensie hebben overschreden.

2.4. Aandachtspunten bij de interpretatie van de resultaten

Onze definiëring van kansarmoede heeft enkele gevolgen voor de interpretatie van de resultaten. Ten eerste betekent dit dat de kansarme buurten niet noodzakelijk op elkaar lijken. Zowel wat betreft het aantal problemen (3 of 4 drempeloverschrijdingen) als de diepte van de problematiek (wordt de drempelwaarde net overschreden of bevindt de buurt zich bovenaan de lijst?), kunnen de buurten van elkaar verschillen. Een buurt kan hoog scoren op de dimensie demografie maar laag op de dimensie huisvesting, er zijn buurten die hoog scoren op werkloosheid en huisvesting, maar niet op demografie. Elke kansarme buurt wordt mede gedefinieerd door de gemeentelijke context waarin ze zich bevindt, wat elke buurt en haar inwoners een eigen specifiek karakter geeft. Een tweede belangrijke bemerking is het feit dat met de term kansarme buurt hier niet geïmpliceerd wordt dat alle bewoners van deze buurt per definitie kansarm zouden zijn. Het gaat hier louter om een buurt waar meerdere risicofactoren op kansarmoede gebundeld aanwezig zijn. In dezelfde lijn is het belangrijk hier te benadrukken dat we met deze analyse geen uitspraken doen over de leefbaarheid binnen de betreffende buurten. Een leefbaarheidsonderzoek is van een geheel andere aard dan een kansarmoedemonitor en vraagt een eigen methodiek en andere indicatoren. Ten derde zijn we voor de creatie van een kansarmoede-indicator in grote mate afhankelijk van de beschikbaarheid van betrouwbare indicatoren op het gewenste niveau. Komt daarbij dat kansarmoede zoveel ruimer is dan een louter financieel en materieel gebrek. Kansarmoede omvat evenzeer een psychologische en een emotionele dimensie, die uiteraard niet in cijfers te vatten valt. En vergeten we niet dat elk een eigen perceptie van eenzelfde werkelijkheid heeft: wat voor de ene persoon een kansarmoedesituatie is, is dit niet noodzakelijk voor een andere. Het is met andere woorden onmogelijk om alle aspecten van kansarmoede te vatten in 1 exact cijfer, wat het mogelijk maakt dat er enige discrepantie

³ Kesteloot C. (red.) (1996). *Atlas van achtergestelde buurten in Vlaanderen en Brussel*. Brussel: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, afdeling communicatie en ontvangst.

bestaat tussen de gevonden resultaten en de werkelijke situatie. Uit voorgaande moet het duidelijk geworden zijn dat het contextualiseren van de resultaten ten sterkste aangewezen is. Op zoek gaan naar bevestiging en duiding van de resultaten maar des te meer naar verklarende factoren kan bijkomend heel wat interessante informatie opleveren. Het kan het uitgelezen ogenblik zijn om even kritisch stil te staan bij genomen beleidsbeslissingen, al dan niet uitgevoerde maatregelen en de verdeling van middelen over het gemeentelijk grondgebied. En een indirect gevolg van deze oefening kunnen nieuwe netwerkcontacten zijn wat toekomstige projecten alleen maar ten goede kan komen. Om aan deze oefening tegemoet te komen, werden eveneens gemeentelijke steekkaarten opgemaakt die gezien moeten worden als een uitnodiging om aan de slag te gaan met de resultaten. Deze atlas waar mogelijk aanvullen met verworven terreinkennis, om zo kansarmoede in West-Vlaanderen nog scherper te kunnen stellen, betekent een belangrijke meerwaarde voor deze kansarmoedeanalyse.

3. Resultaten

Net als in de vorige kansarmoedeanalyses worden de resultaten in drie grote luiken besproken:

- **LUIK 1:** Bespreking van de algemene kansarmoedeanalyse: welke buurten worden aan de hand van de gebruikte indicatoren en methodiek als kansarm aangeduid?
- **LUIK 2:** Bespreking van de doelgroepenanalyse:
 - In welke buurten vinden we kwetsbare jongeren en/of ouderen terug?
 - Welke kansarme buurten (weerhouden uit de analyse van luik 1) worden getypeerd door de aanwezigheid van kwetsbare jongeren en/of ouderen?
- **LUIK 3:** Evolutie van kansarme buurten doorheen de tijd (2013-2016)

3.1. Kansarmoede in kaart: algemene kansarmoedeanalyse

3.1.1. Kansarmoede gemeten aan de hand van 4 dimensies

Voor elke buurt werd op elk van de 4 dimensies (demografie, huisvesting, onderwijs en werkloosheid) een score berekend en daarna werd gekeken hoeveel keer elke buurt de drempelwaarden overschrijdt. Per dimensie wordt een overzicht gegeven van alle buurten die al dan niet de drempelwaarde voor de betreffende dimensie hebben overschreden. De kaart geeft visueel de spreiding van de betreffende buurten weer. In één oogopslag kan men per dimensie vaststellen waar de meest precaire buurten te vinden zijn. Daarnaast biedt de tabel bijkomende informatie over het aantal drempeloverschrijdende buurten per gemeente en overeenkomstig het aantal huishoudens wonend in deze buurten. Tot slot geeft de bijhorende grafiek een beter zicht op de diepte van de problematiek: per gemeente werd de gemiddelde score berekend van alle drempeloverschrijdende buurten. De gemeenten werden vervolgens gerangschikt a.d.h.v. deze gemeentelijk gemiddelde scores: hoe hoger de score, hoe slechter de situatie.

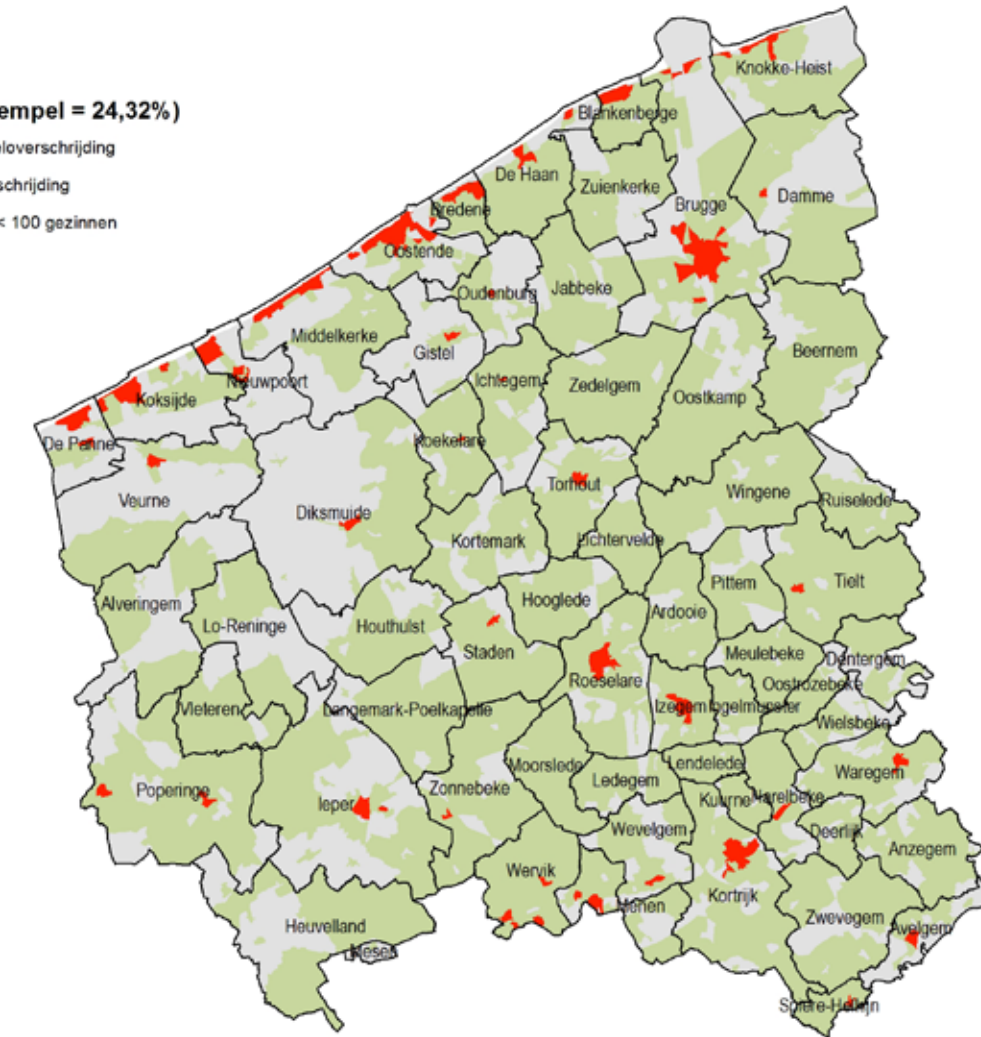
• Demografie:

Met de indicatoren eenoudergezinnen, alleenstaanden en gescheiden 60-plussers werd een dimensie demografie gemaakt. De drempelwaarde voor deze dimensie bedraagt 24,32%. Dit betekent dat 15% van alle buurten (met minstens 100 gezinnen) een gemiddeld percentage op deze 3 indicatoren heeft dat hoger is dan 24,32%.

De volgende kaart toont de buurten die de drempel voor demografie overschrijden. Het betreft 195 buurten, gespreid over 33 gemeenten. In West-Vlaanderen wonen 126.288 gezinnen in een buurt die de drempelwaarde voor de dimensie demografie overstijgt.

Demografie (drempel = 24,32%)

- Geen drempeloverschrijding
- Drempeloverschrijding
- Buurten met < 100 gezinnen

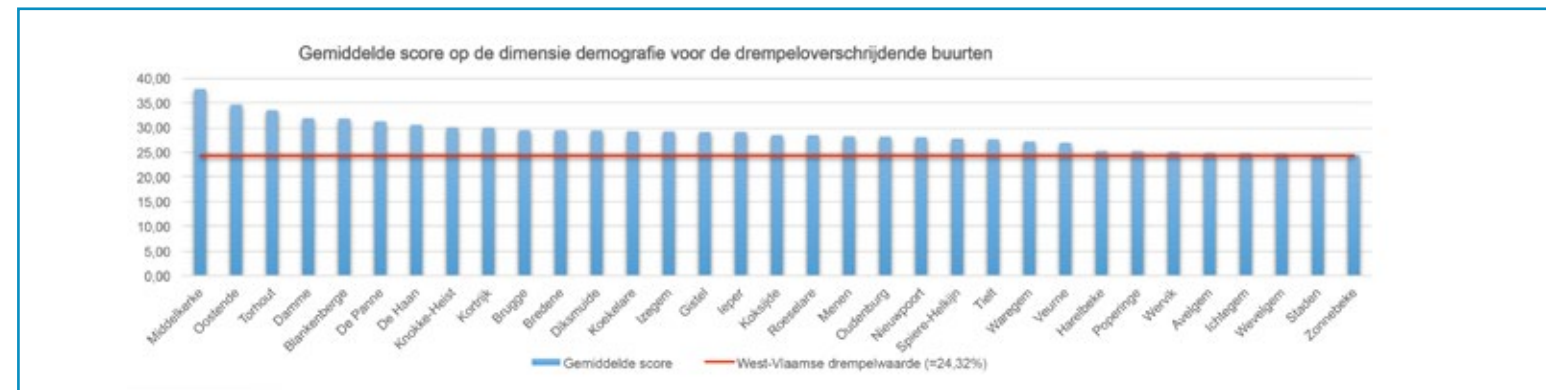
De volgende tabel toont de verdeling van de buurten over de provincie. 24,47% van de West-Vlaamse gezinnen woont in een buurt waar de drempelwaarde voor demografie wordt overschreden. Gemeenten met een grotere concentratie aan gezinnen binnen deze buurten zijn: Oostende (71,13%), Blankenberge (68,23%), De Panne (65,20%), Nieuwpoort (63,56%), Middelkerke (52,89%), Knokke-Heist (47,82%), Koksijde (45,82%), De Haan (42,67%), Brugge (39,35%), Bredene (33,12%), Spiere-Helkijn (27,44%), Ieper (26,98%), Kortrijk (26,71%), Roeselare (25,59%), Veurne (25,23%) en Avelgem (24,52%). Opvallend is dat alle kustgemeenten boven het provinciaal gemiddelde scoren. Verder zien we nog de grotere gemeenten eruit springen met buurten die de drempelwaarde voor demografie overschrijden (Brugge, Roeselare, Kortrijk en Ieper).

Gemeente	Aantal buurten	Aantal huishoudens	% t.o.v. het totaal aantal huishoudens in de gemeente
Avelgem	1	1.038	24,52
Blankenberge	8	7.032	68,23
Bredene	4	2.546	33,12
Brugge	29	21.065	39,35
Damme	1	157	3,48
De Haan	5	2.685	42,67
De Panne	8	3.564	65,20
Diksmuide	3	1.581	22,40
Gistel	1	1.064	21,59
Harelbeke	2	1.461	12,30
Ichtegem	1	208	3,60
Ieper	6	4.112	26,98
Izegem	5	2.598	21,68
Knokke-Heist	10	8.042	47,82
Koekelare	1	321	8,69
Koksijde	6	5.173	45,82
Kortrijk	16	8.754	26,71
Menen	6	2.579	18,12
Middelkerke	10	5.171	52,89
Nieuwpoort	6	3.721	63,56

Gemeente	Aantal buurten	Aantal huishoudens	% t.o.v. het totaal aantal huishoudens in de gemeente
Oostende	33	25.756	71,13
Oudenburg	1	393	10,16
Poperinge	3	1.458	17,66
Roeselare	11	6.771	25,59
Spiere-Helkijn	1	242	27,44
Staden	1	466	10,28
Tielt	2	1.016	11,83
Torhout	3	1.780	20,31
Veurne	3	1.280	25,23
Waregem	1	1.597	10,09
Wervik	4	1.653	21,39
Wevelgem	2	813	6,23
Zonnebeke	1	191	3,88
West-Vlaanderen	195	126.288	24,37

Onderstaande grafiek geeft per gemeente de gemiddelde score weer op de dimensie demografie en dit voor alle buurten die de drempelwaarde voor demografie overstegen binnen deze gemeente.

De grafiek kan als volgt geïnterpreteerd worden: hoe hoger de score, hoe 'slechter' de situatie gemiddeld genomen is binnen de betreffende buurten.

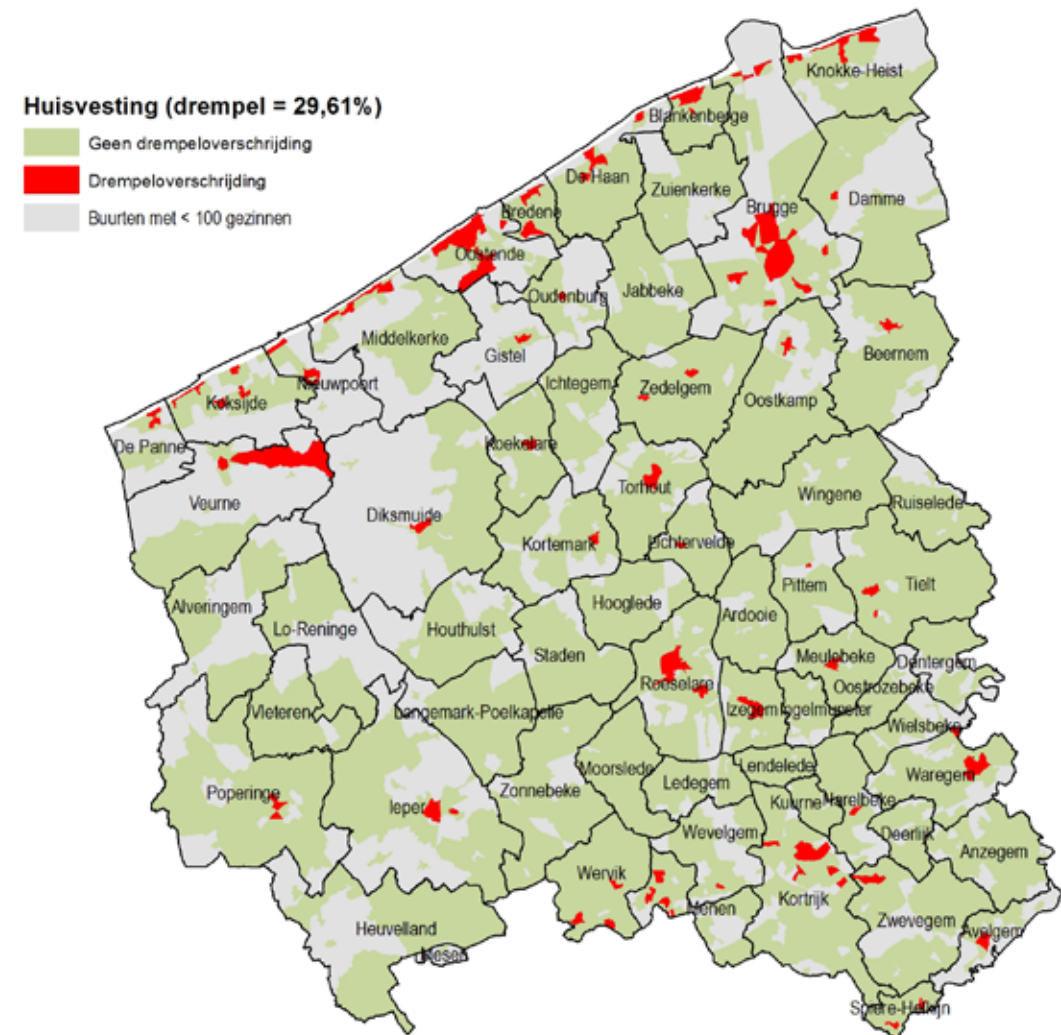
Van de 33 gemeenten die minstens 1 buurt hebben waar de drempelwaarde voor demografie (24,32 %) wordt overschreden, zien we de volgende top 5 in de scores op demografie: Middelkerke (37,75%), Oostende (34,62%), Torhout (32,49%), Damme (34,86%) en Blankenberge (31,81%). Deze gemeenten hebben m.a.w. de meest kwetsbare buurten wat de dimensie demografie betreft. Opvallend is dat er 3 van de top 5 gemeenten kustgemeenten zijn.

Bovendien tellen deze gemeenten een groot percentage gezinnen wonend in deze buurten. In alle 3 de kustgemeenten woont meer dan de helft van de huishoudens in een buurt waar de drempeloverschrijding voor demografie overschreden wordt. In Torhout en Damme is dit aandeel veel lager, respectievelijk 20,31% en 3,48% van de huishoudens wonen er in een buurt waar de drempel voor demografie overschreden werd.

• Huisvesting:

De dimensie huisvesting omvat de volgende drie indicatoren: huurders tussen 35 en 59 jaar, huurders ouder dan 60 jaar en wooninstabiliteit. De drempelwaarde voor deze dimensie bedraagt 29,61%. Dit betekent dat 15% van alle buurten (met minstens 100 gezinnen) een gemiddeld percentage op deze 3 indicatoren heeft dat hoger is dan 29,61%.

De kaart toont de buurten die de drempel voor huisvesting overschrijden. Het betreft 195 buurten, gespreid over 38 gemeenten. In West-Vlaanderen wonen gemiddeld 123.536 gezinnen in een buurt die de drempelwaarde voor de dimensie huisvesting overstijgt. Dit is goed voor 23,84% van alle gezinnen.

De volgende tabel toont de verdeling van de buurten over de provincie.

Gemeente	Aantal buurten	Aantal huishoudens	% t.o.v. het totaal aantal huishoudens in de gemeente
Avelgem	1	1.038	24,52
Beernem	1	707	11,35
Blankenberge	8	6.716	65,17
Bredene	4	2.216	28,82
Brugge	27	17.626	32,92
Damme	1	157	3,48
De Haan	6	2.911	46,26
De Panne	3	2.079	38,02
Diksmuide	3	1.581	22,40
Gistel	1	1.064	21,59
Harelbeke	1	798	6,72
Ieper	6	4.112	26,98
Izegem	3	1.606	13,40
Knokke-Heist	11	8.738	51,95
Koekelare	2	832	22,53
Koksijde	5	3.072	27,21
Kortemark	1	380	7,49
Kortrijk	15	7.598	23,18
Lichtervelde	1	385	10,83
Menen	6	2.813	19,76
Meulebeke	1	1.003	21,80
Middelkerke	6	3.980	40,70
Nieuwpoort	5	3.306	56,46
Oostende	32	25.192	69,55
Oostkamp	1	1.071	11,24
Oudenburg	1	393	10,15

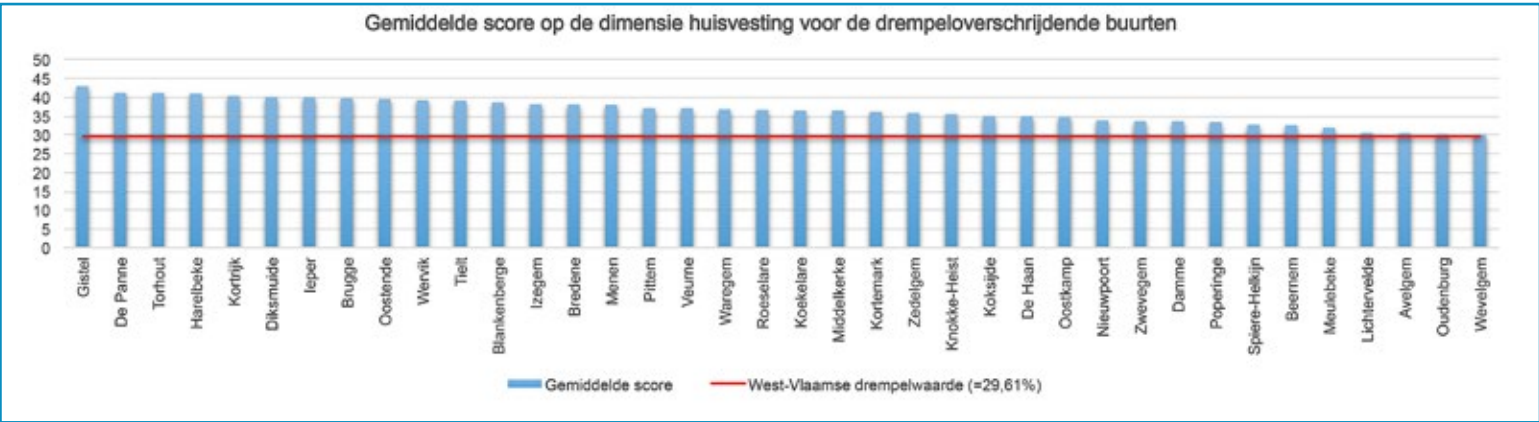
Gemeente	Aantal buurten	Aantal huishoudens	% t.o.v. het totaal aantal huishoudens in de gemeente
Pittem	1	113	4,19
Poperinge	3	1.597	19,35
Roeselare	13	7.862	29,71
Spiere-Helkijn	2	468	53,06
Tielt	4	1.564	18,20
Torhout	4	1.891	21,58
Veurne	4	1.819	35,85
Waregem	4	3.056	19,30
Wervik	3	1.233	15,95
Wevelgem	1	240	1,84
Zedelgem	2	856	9,43
Zwevegem	2	1.463	14,52
West-Vlaanderen	195	123.536	23,84

23,84% van de West-Vlaamse gezinnen woont in een buurt waar de drempelwaarde voor huisvesting wordt overschreden. Gemeenten met een grotere concentratie aan gezinnen binnen deze buurten zijn: Oostende (69,55%), Blankenberge (65,17%), Nieuwpoort (56,46%), Spiere-Helkijn (53,06%), Knokke-Heist (51,95%), De Haan (46,26%), Middelkerke (40,7%), De Panne (38,02%), Veurne (35,85%), Brugge (32,92%), Roeselare (29,71%), Bredene (28,82%), Koksijde (27,21%), Ieper (26,98%) en Avelgem (24,52%).

Opvallend is dat opnieuw alle kustgemeenten boven het provinciaal gemiddelde scoren. Kortrijk is de enige grotere gemeente die niet boven het gemiddelde scoort. Brugge, Ieper en Roeselare scoren wel boven het provinciaal gemiddelde.

Onderstaande grafiek geeft per gemeente de gemiddelde score weer op de dimensie huisvesting en dit voor alle buurten die de drempelwaarde voor huisvesting overstegen binnen deze gemeente.

De grafiek kan als volgt geïnterpreteerd worden: hoe hoger de score, hoe ‘slechter’ de situatie gemiddeld genomen binnen de betreffende buurten is.

Van de 36 gemeenten die minstens 1 buurt hebben waar de drempelwaarde voor huisvesting (29,61%) wordt overstegen, zien we de volgende top 5 in de scores op huisvesting: Gistel (42,97%), De Panne (41,16%), Torhout (41,12%), Harelbeke (40,98%) en Kortrijk (40,36%). Deze gemeenten hebben m.a.w. de meest kwetsbare buurten wat de dimensie huisvesting betreft. In De Panne woont er binnen de betreffende kwetsbare buurten een grotere concentratie gezinnen dan gemiddeld genomen voor West-Vlaanderen.

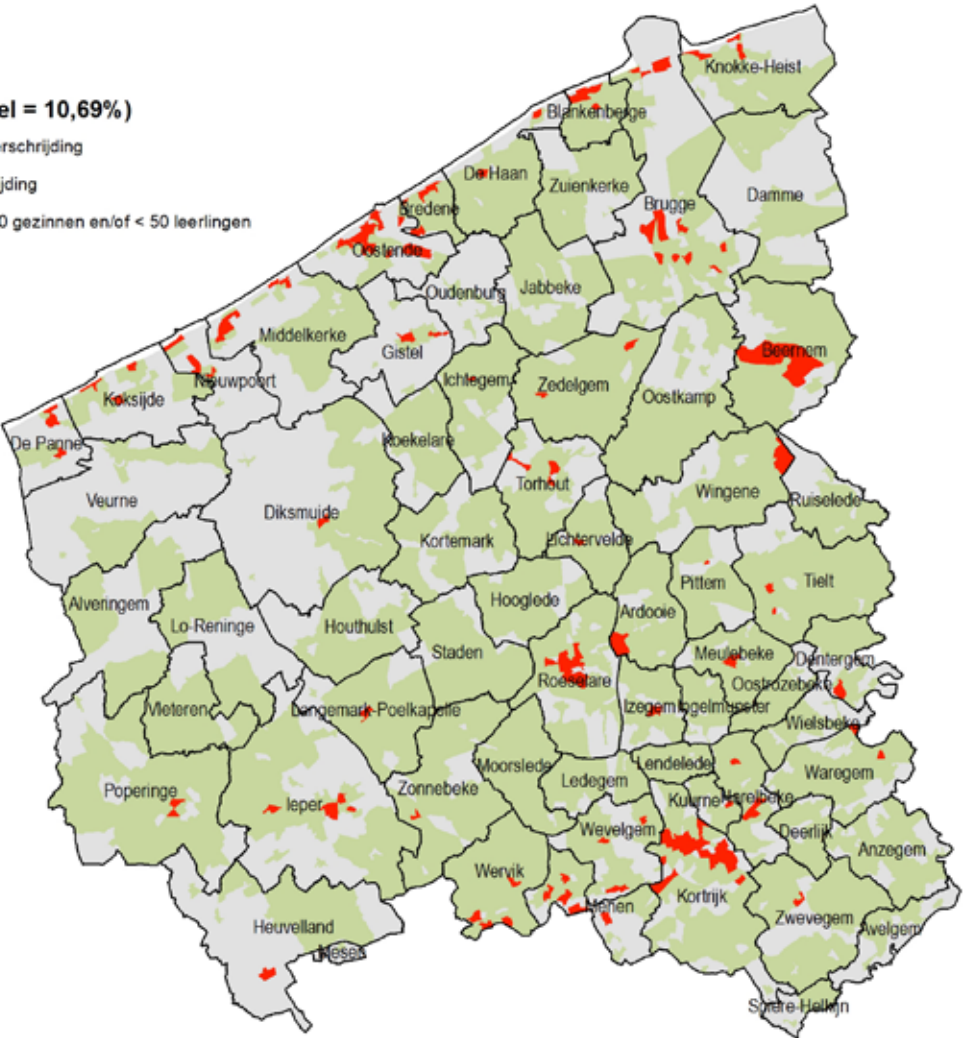
• **Onderwijs:**

Voor het creëren van de dimensie onderwijs werden volgende drie indicatoren gebruikt: leerlingen met schoolse vertraging zowel in het lager als het secundair onderwijs en leerlingen in het buitengewoon onderwijs. Voor deze dimensie werd een extra voorwaarde in gebruik genomen, namelijk dat er in de buurt minstens 50 leerlingen moeten wonen. Dat is het geval voor 1.171 buurten (van de 1.297 buurten met minstens 100 gezinnen). Dit heeft tot gevolg dat 91,53% van alle leerlingen in de analyse opgenomen wordt. De drempelwaarde voor deze dimensie bedraagt 10,69%. Dit betekent dat 15% van alle buurten (met minstens 100 gezinnen en minstens 50 leerlingen) een gemiddeld percentage op deze 3 indicatoren heeft dat hoger is dan 10,69%.

De volgende kaart toont de buurten die de drempel voor onderwijs overschrijden. Het betreft 176 buurten, gespreid over 38 gemeenten. In West-Vlaanderen wonen gemiddeld 102.941 huishoudens in een buurt die de drempelwaarde voor de dimensie onderwijs overstijgt. Dit is goed voor 19,87% van alle gezinnen. Wat betreft het aantal leerlingen dat in een buurt woont waar de drempelwaarde voor onderwijs overschreden wordt, komt dit neer op 29.707 leerlingen verspreid over 38 gemeenten. Dat is 15,33% van alle West-Vlaamse leerlingen. De volgende tabel toont de verdeling van de buurten over de provincie.

Onderwijs (drempel = 10,69%)

- Geen drempeloverschrijding
- Drempeloverschrijding
- Buurten met < 100 gezinnen en/of < 50 leerlingen

Gemeente	Aantal buurten	Aantal leerlingen	% t.o.v. het totaal aantal leerlingen in de gemeente
Ardoorie	1	147	9,99
Beernem	2	204	7,58
Blankenberge	6	1.250	50,48
Bredene	5	1.022	34,71
Brugge	14	2.547	13,85
De Haan	2	223	14,29
De Panne	5	766	53,19
Dentergem	1	232	14,65
Diksmuide	1	224	7,78
Gistel	2	428	19,81
Harelbeke	5	878	18,88
Heuvelland	1	173	12,30
Ichtegem	1	57	2,28
Ieper	6	989	17,38
Izegem	2	363	7,68
Knokke-Heist	6	826	23,26
Koksijde	3	261	11,92
Kortrijk	29	4.975	39,12
Kuurne	1	203	9,05
Langemark-Poelkapelle	1	137	8,62
Lichtervelde	1	94	6,13
Menen	9	1.585	28,21
Meulebeke	1	353	18,67
Middelkerke	5	614	24,93
Nieuwpoort	4	570	43,02
Oostende	25	5.287	53,11

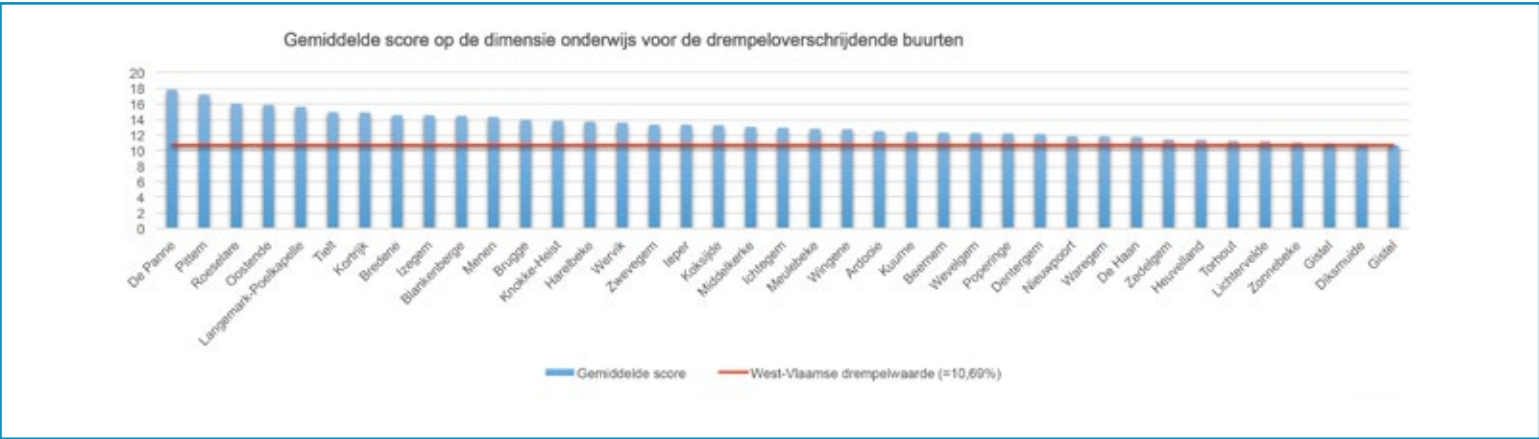
Gemeente	Aantal buurten	Aantal leerlingen	% t.o.v. het totaal aantal leerlingen in de gemeente
Pittem	1	63	5,13
Poperinge	2	426	11,53
Roeselare	14	2.280	21,46
Tielt	2	313	9,38
Torhout	3	245	7,36
Waregem	2	416	6,66
Wervik	5	791	24,02
Wevelgem	3	351	6,39
Wingene	1	65	2,39
Zedelgem	2	189	4,69
Zonnebeke	1	70	2,98
Zwevegem	1	90	2,07
West-Vlaanderen	176	29.707	15,33

In West-Vlaanderen woont 15,33% van de leerlingen, zowel uit het lager als het secundair onderwijs, in een buurt waar de drempelwaarde voor onderwijs wordt overschreden. Gemeenten met een grotere concentratie aan leerlingen binnen deze buurten zijn: De Panne (53,19%), Oostende (53,11%), Blankenberge (50,48%), Nieuwpoort (43,02%), Kortrijk (39,12%), Bredene (34,71%), Menen (28,21%), Middelkerke (24,93%), Wervik (24,02%), Knokke-Heist (23,26%), Roeselare (21,46%), Gistel (19,81%), Harelbeke (18,88%), Meulebeke (18,67%) en Ieper (17,38%).

Ook voor de dimensie onderwijs springen de kustgemeenten er uit, met uitzondering van De Haan. Ook de centrumsteden Brugge, Roeselare en Kortrijk zijn rood gekleurd. Verder zien we ook in het zuidoosten van de provincie heel wat gemeenten met drempeloverschrijdingen (met een hoge concentratie in Menen en Wervik).

Onderstaande grafiek geeft per gemeente de gemiddelde score weer op de dimensie onderwijs en dit voor alle buurten die de drempelwaarde voor onderwijs overstegen binnen deze gemeente.

De grafiek kan als volgt geïnterpreteerd worden: hoe hoger de score, hoe ‘slechter’ de situatie gemiddeld genomen binnen de betreffende buurten is.

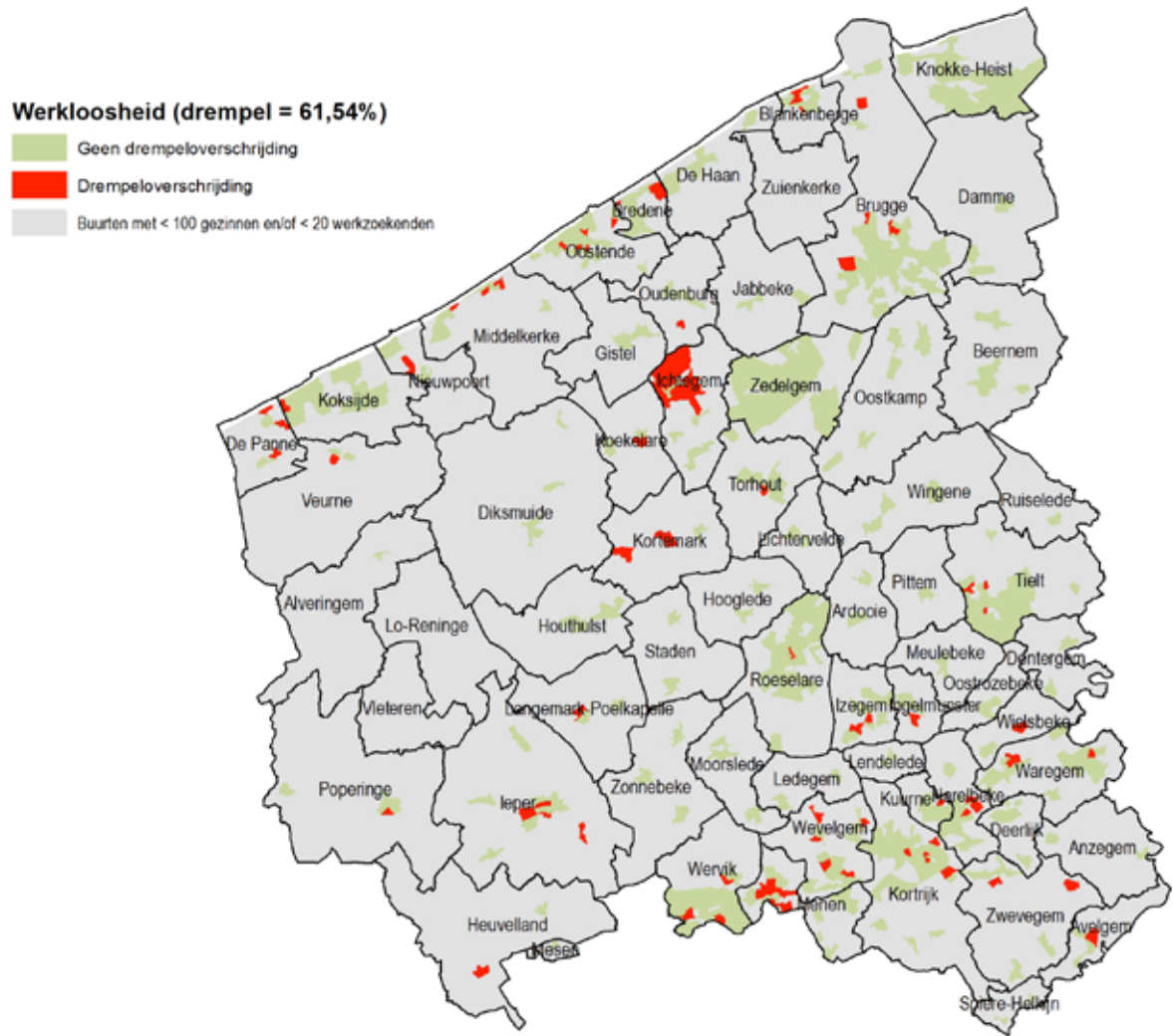
Van de 38 gemeenten die minstens 1 buurt hebben waar de drempelwaarde voor onderwijs (10,69%) wordt overstegen, zien we de volgende top 5 in de scores op de onderwijs: De Panne (17,82%), Pittem (17,21%), Roeselare (16%), Oostende (15,88%) en Langemark-Poelkapelle (15,62%). Deze gemeenten hebben m.a.w. de meest kwetsbare buurten wat de dimensie onderwijs betreft.

Rangschikken we de gemeenten naar het aandeel leerlingen wonend in een kwetsbare buurt voor onderwijs (om een zicht te krijgen op de ruimtelijke concentratie van deze leerlingen), dan springen De Panne, Oostende en Blankenberge er uit. Meer dan de helft van de leerlingen van de gemeente woont in een kwetsbare buurt voor onderwijs. Bij een rangschikking op basis van de scores op de dimensie onderwijs (wat eerder de diepte van de problematiek weergeeft), dan vinden we zowel De Panne als Oostende in de top 5 terug: daar vinden we niet alleen een hoge score op de dimensie onderwijs (= diepte van de problematiek), maar tegelijkertijd huisvesten deze buurten in De Panne en Oostende grote concentraties leerlingen. Blankenberge is op de 10de plaats terug te vinden, waarbij de diepte van de problematiek ook hier groter is dan gemiddeld in West-Vlaanderen.

• **Werkloosheid:**
Bij de dimensie werkloosheid gebruiken we slechts 1 indicator, daar het onmogelijk was om op basis van meerdere indicatoren een schaal te construeren. De variabele laaggeschoolde werkzoekenden is de beste indicator voor deze dimensie. Ook voor deze dimensie, net zoals bij onderwijs, werd een extra voorwaarde gehanteerd, namelijk dat er in de buurt minstens 20 werkzoekenden moeten wonen. Dat is het geval voor 475 buurten (van de 1.297 buurten met minstens 100 gezinnen). Dit heeft tot gevolg dat 65,27% van alle werkzoekenden in de analyse opgenomen wordt.

De drempelwaarde voor deze dimensie bedraagt 61,54%. Dit betekent dat 15% van alle buurten (met minstens 100 gezinnen en minstens 20 werkzoekenden) meer dan 61,54% laaggeschoolde werkzoekenden telt onder alle werkzoekenden wonend in deze buurt.

De volgende kaart toont de buurten die de drempel voor werkloosheid overschrijden. Het betreft 82 buurten, gespreid over 32 gemeenten. In West-Vlaanderen wonen gemiddeld 41.680 gezinnen in een buurt die de drempelwaarde voor de dimensie werkloosheid overstijgt. Dit is goed voor 8,04% van alle gezinnen. Wat betreft het aantal werkzoekenden dat in een buurt woont waar de drempelwaarde voor werkloosheid overschreden wordt, komt dit neer op 3.866 werkzoekenden verspreid over 32 gemeenten. Dat is 11,91% van alle West-Vlaamse werkzoekenden. De spreiding van de laaggeschoolde werkzoekenden vertoont een ander patroon dan de voorgaande dimensies. Op de kaart komen de kustgemeenten veel minder uitgesproken naar voor. Vooral in het zuidoosten van de provincie zijn er heel wat buurten die rood kleuren. Ook een paar kleinere gemeenten kleuren rood: Ichtegem, Kortemark, Tielt,...

De volgende tabel toont de verdeling van de buurten over de provincie

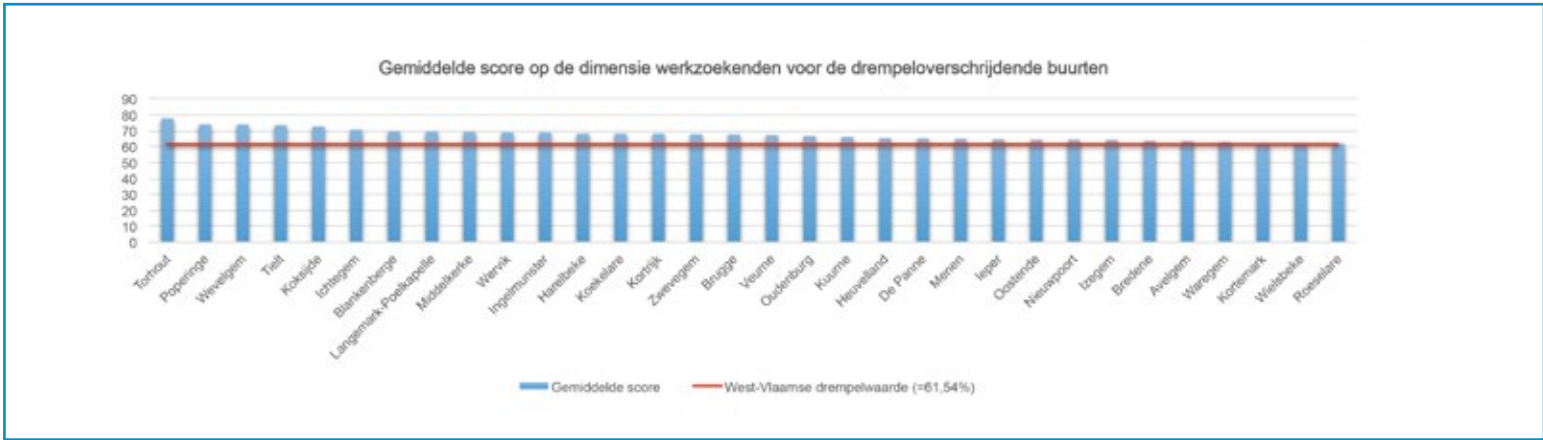
Gemeente	Aantal buurten	Aantal werzoekenden	% t.o.v. het totaal aantal werzoekenden in de gemeente
Avelgem	1	66	27,39
Blankenberge	4	351	35,49
Bredene	2	76	11,73
Brugge	4	245	7,11
De Panne	3	130	30,16
Harelbeke	3	110	17,30
Heuvelland	1	26	15,03
Ichtegem	4	110	31,61
Ieper	4	250	24,70
Ingelmunster	1	29	12,78
Izegem	2	72	11,90
Koekelare	2	63	31,19
Koksijde	1	22	3,49
Kortemark	2	53	22,75
Kortrijk	6	248	9,85
Kuurne	1	56	17,07
Langemark-Poelkapelle	1	23	15,23
Menen	10	575	43,23
Middelkerke	3	78	11,98
Nieuwpoort	1	59	16,62
Oostende	5	470	12,98
Oudenburg	1	27	12,05
Poperinge	1	54	12,68
Roeselare	1	50	2,69
Tielt	3	88	20,51
Torhout	1	27	5,08

Gemeente	Aantal buurten	Aantal werzoekenden	% t.o.v. het totaal aantal werzoekenden in de gemeente
Veurne	1	46	17,42
Waregem	2	110	12,64
Wervik	3	132	23,24
Wevelgem	5	125	17,41
Wielsbeke	1	45	23,44
Zwevegem	2	50	10,68
West-Vlaanderen	82	3.866	11,91

In West-Vlaanderen woont 11,91% van de werzoekenden in een buurt waar de drempelwaarde voor werkloosheid wordt overschreden. Aangezien er 24 van de 32 gemeenten een grotere concentratie aan werzoekenden in deze buurten hebben dan gemiddeld in de provincie, wordt hier de top 10 gegeven: Menen (43,23%), Blankenberge (35,49%), Ichtegem (31,61%), Koekelare (31,19%), De Panne (30,16%), Avelgem (27,39%), Ieper (24,70%), Wielsbeke (23,44%), Wervik (23,24%) en Kortemark (22,75%).

Onderstaande grafiek geeft per gemeente het gemiddelde aandeel laaggeschoolde werzoekenden (=dimensie werkloosheid) en dit voor alle buurten die de drempelwaarde voor werkloosheid overstegen binnen deze gemeente.

De grafiek kan als volgt geïnterpreteerd worden: hoe hoger de score, hoe ‘slechter’ de situatie gemiddeld genomen binnen de betreffende buurten is.

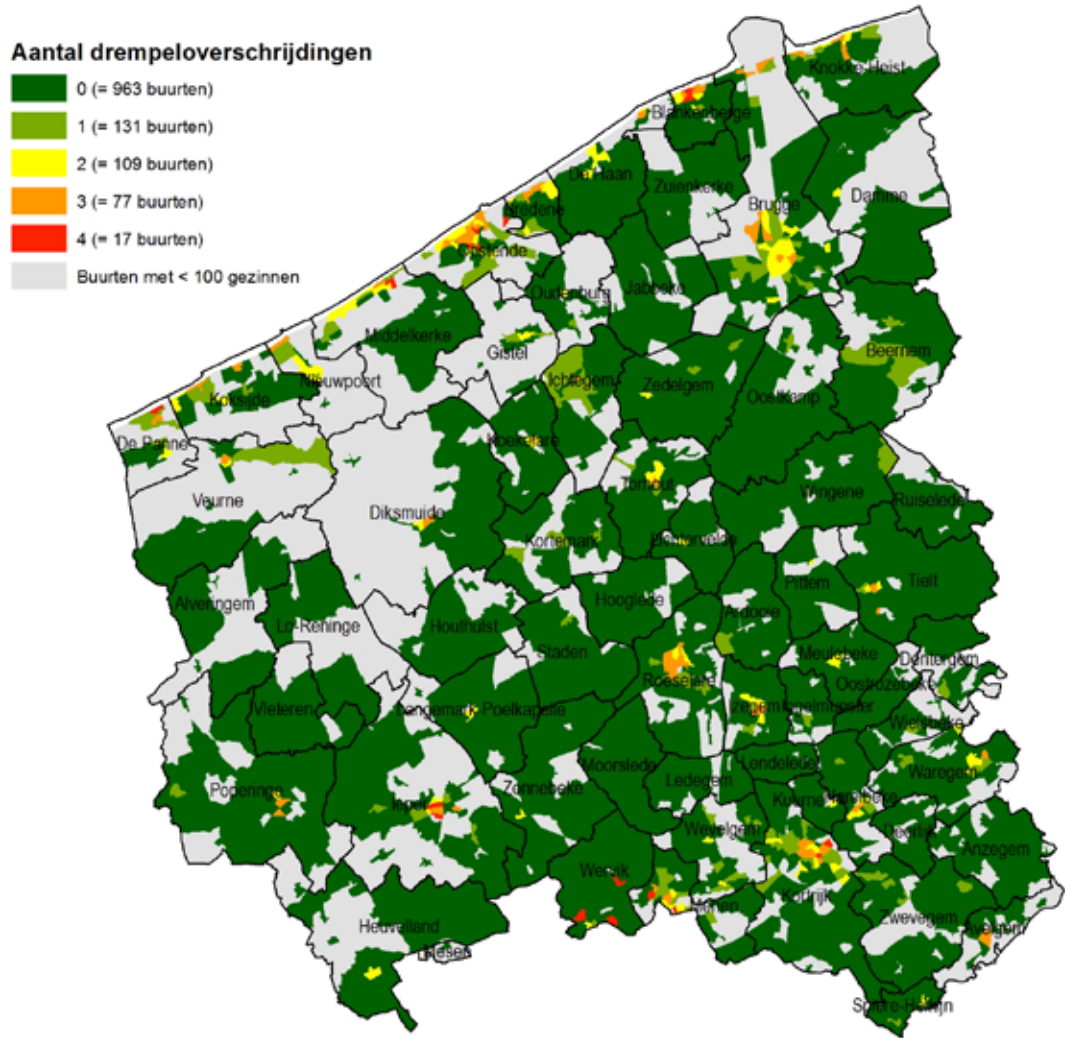

Van de 32 gemeenten die minstens 1 buurt hebben waar de drempelwaarde voor werkloosheid (61,54%) wordt overstegen, zien we de volgende top 5 in de scores op de indicator laaggeschoolde werzoekenden: Torhout (77,78%), Poperinge (74,07%), Wevelgem (73,96%), Tielt (73,55%) en Koksijde (72,73%). Deze gemeenten hebben m.a.w. de meest kwetsbare buurten wat de dimensie werkloosheid betreft.

3.1.2. Kansarmoede: een cumulatie van factoren

Van elke in de analyse weerhouden buurt werd berekend hoeveel keer zij de drempelwaarden overschreden. Aangezien er een beoordeling gebeurde op 4 dimensies, kon een buurt dus een score krijgen variërend van 0 tot en met 4. Buurten die op 3 of 4 dimensies de drempelwaarde overschrijden worden als kansarm beschouwd. Buurten die 0, 1 of 2 keer een drempeloverschrijding kennen, worden als niet-kansarm beschouwd. Let wel, dit impliceert niet dat deze buurten geen aandachtsbuurten kunnen zijn indien er bijvoorbeeld eerder thematisch wordt gewerkt. Zo kan een buurt bijvoorbeeld laag scoren op de dimensies onderwijs, demografie en werkloosheid, maar wel boven de drempelwaarde scoren voor de dimensie huisvesting. Hiervoor wordt verwezen naar het vorige stuk (3.1.1. Kansarmoede gemeten aan de hand van 4 dimensies) waar er kaarten en tabellen aangereikt worden per dimensie.

Nog even herhalen dat het oplichten van een buurt als zijnde kansarm niet per definitie betekent dat alle inwoners van deze buurt zich in een kansarmoedesituatie bevinden of dat de situatie als dusdanig wordt beleefd. Wat wel zeker is, is dat er binnen deze betreffende buurten meerdere risicofactoren aanwezig zijn die de kans op kwetsbaarheid verhogen. Een tweede opmerking die in acht genomen moet worden, betreft de oppervlakte van de buurten. Op de kaarten kan duidelijk gezien worden dat de buurten in het centrum van de steden of de dorpskernen veel kleiner in oppervlakte zijn dan buurten gelegen in landelijke gebieden. Wat de inkleuring van de kaarten betreft, dien men dus indachtig te zijn dat een grote ingekleurde vlek niet op een grotere mate van kansarmoede duidt dan een kleine ingekleurde vlek. De grotere, vaak meer landelijke gebieden, kunnen bijvoorbeeld juist minder dicht bevolkt zijn.

Tabel: Aandeel gezinnen/inwoners ten opzichte van de gezinnen/inwoners opgenomen in de analyse, naar het aantal drempeloverschrijdingen

Aantal drempeloverschrijdingen	Aantal buurten	HH		% HH		Inwoners		% Inwoners	
0	963	307.199		62,27		746.443		66,55	
1	131	60.258		12,21		134.525		11,99	
2	109	55.091		11,17		108.601		9,68	
3	77	59.103	70.777	11,98	14,35	109.469	132.107	9,76	11,78
4	17	11.674		2,37		22.638		2,02	
West-Vlaanderen	1.297	493.325		100		1.121.676		100	

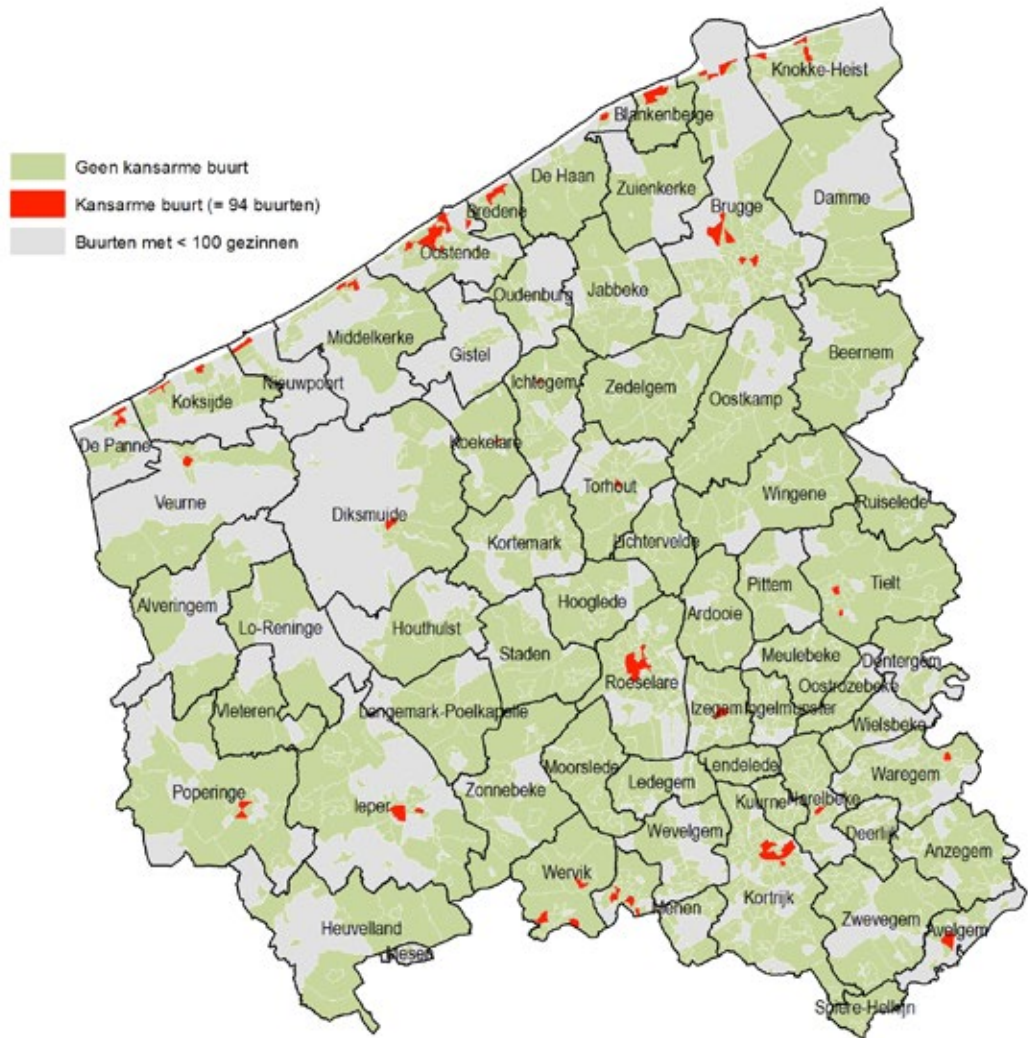
Er zijn 94 buurten die aan de hand van de gebruikte methode als kansarm naar voor komen. Dit komt neer op 7,2% van het aantal beschouwde buurten. In deze 94 kansarme buurten wonen samen 70.777 gezinnen. Dit is 14,3% van de West-Vlaamse gezinnen (in beschouwing genomen in de analyse). In bevolkingsaantallen zijn dit 132.107 personen of 11,8% van de West-Vlamingen (in beschouwing genomen in de analyse).

17 buurten komen als bijzonder kwetsbaar uit de analyse: de drempelwaarden voor de vier dimensies worden overschreden. Samengeteld wonen er 11.674 gezinnen of 22.638 inwoners in deze buurten. De buurten zijn: Blankenberge-Centrum (Blankenberge), De Swertlaan (Blankenberge), Zeedijk (De Panne), Diksmuidse Poort (Ieper), Zaalhof (Ieper), Oude Sint-Janswijk (Kortrijk), Venning (Kortrijk), Nieuwe Tuinwijk (Menen), Schansstraat (Menen), Sluiswijk (Middelkerke), Cardijn (Oostende), Hospitaal (Oostende), Sint-Antoniusplein (Oostende), Sint-Jan (Oostende), Sint-Jozef (Wervik), Van De Candelaerestraat (Wervik) en Witte Poort (Wervik). Daarnaast zijn er 77 buurten waar 3 keer een drempelwaarde wordt overschreden. Dit is goed voor 59.103 gezinnen of 109.469 inwoners. Verhoudingsgewijs betekent dit dat 12% van de gezinnen (weerhouden in de analyse) in een kansarme buurt woont die op 3 dimensies kwetsbaar is (of 9,8% van de inwoners).

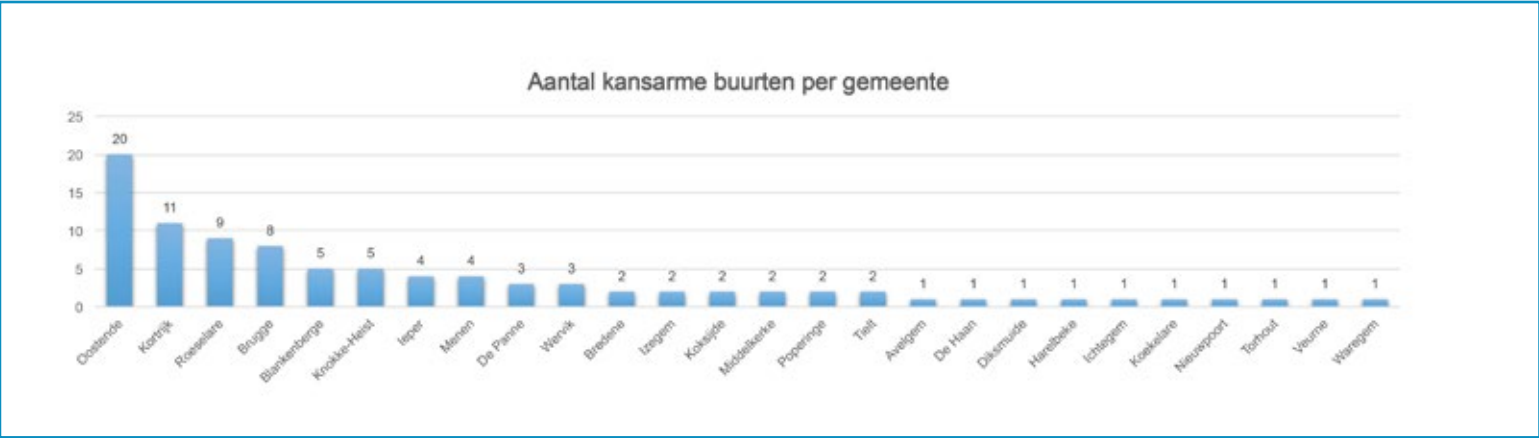
In wat volgt wordt er gefocust op de kansarme buurten: hoe zijn deze verspreid in West-Vlaanderen en welke kenmerken hebben ze? In navolging van de afspraken met de Privacycommissie worden geen absolute aantallen weergegeven indien het om minder dan 5 personen gaat. In de tabel wordt dit aangeduid met “<5”.

• Spreiding van de kansarme buurten

De kaart toont duidelijk de spreiding van de 94 kansarme buurten. Ze zijn gespreid over 26 gemeenten. Er vallen enkele zaken op. Ten eerste het voorkomen van kansarme buurten aan de kust. Elke kustgemeente telt minstens 1 kansarme buurt. Ten tweede hebben de centrumsteden Brugge, Roeselare en Kortrijk ook meerdere kansarme buurten. Als derde regio valt het zuiden van de provincie op met vooral in Wervik en Menen kansarme buurten. Ten vierde stellen we vast dat Poperinge en Ieper de meest kansarme buurten hebben in de Westhoek. Tot slot kan geconcludeerd worden dat er ook kwetsbare buurten zijn in kleinere gemeenten, zoals Ichtegem, Torhout, Tielt, Koekelare en Veurne.

© Steunpunt Data & Analyse 2017

• **Beschrijving van de kansarme buurten:**
Volgende tabellen geven per gemeente, waar er kansarme buurten voorkomen, een overzicht van het aantal buurten en beschrijven een aantal kenmerken van de buurtbewoners. In de eerste tabel wordt het aantal inwoners, aantal huishoudens, aantal jongeren onder 20 jaar en aantal 60-plussers bekeken en daarna ligt de focus op de indicatoren die gebruikt werden om de dimensies van kansarmoede te meten binnen deze studie.

Tabel: Aantal kansarme buurten per gemeente, met telkens het aandeel inwoners, huishoudens, 0-19-jarigen en 60-plussers ten opzichte van het totaal aantal inwoners, huishoudens, 0-19-jarigen en 60-plussers in de betreffende gemeente

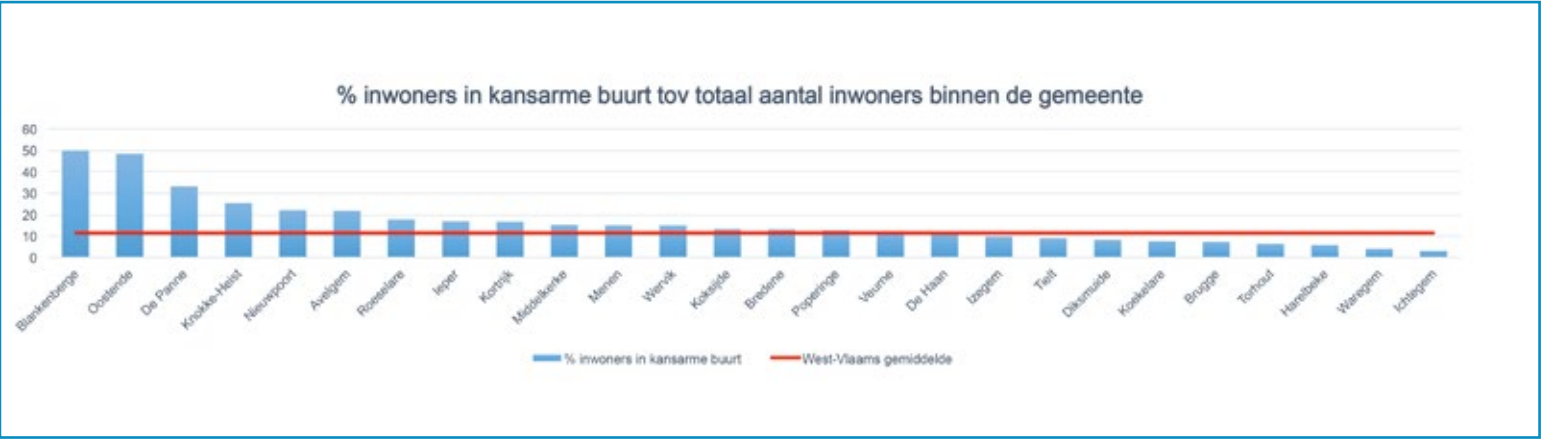
Gemeente	Aantal buurten	Aantal inwoners	% inwoners tov totaal aantal inw	Aantal HH	% HH tov totaal aantal HH	Aantal 0-19 jaar	% 0-19 jaar tov totaal aantal 0-19j	Aantal 60+	% 60+ tov totaal 60+
Oostende	20	34.324	48,44	18.883	52,15	5.625	46,50	12.166	49,29
Kortrijk	11	12.624	16,65	6.323	19,29	2.469	15,19	3.262	15,82
Roeselare	9	10.884	17,76	5.698	21,53	1.888	14,25	3.188	20,58
Brugge	8	8.683	7,33	4.438	8,29	1.445	6,44	2.551	7,33
Blankenberge	5	9.997	49,97	5.739	55,69	1.252	41,47	4.114	54,04
Knokke-Heist	5	8.493	25,50	4.923	29,27	875	19,33	4.149	29,32
Ieper	4	5.919	16,88	3.036	19,92	981	13,93	1.905	19,07

Gemeente	Aantal buurten	Aantal inwoners	% inwoners tov totaal aantal inw	Aantal HH	% HH tov totaal aantal HH	Aantal 0-19 jaar	% 0-19 jaar tov totaal aantal 0-19j	Aantal 60+	% 60+ tov totaal 60+
Menen	4	4.976	15,04	2.359	16,57	1.159	15,61	1.530	17,33
De Panne	3	3.590	33,20	2.079	38,04	430	24,39	1.655	39,80
Wervik	3	2.788	15,02	1.233	15,95	730	17,10	771	15,61
Bredene	2	2.289	13,17	1.243	16,17	312	8,84	880	18,11
Izegem	2	2.690	9,74	1.412	11,78	484	8,35	755	9,86
Koksijde	2	2.995	13,38	1.834	16,24	272	9,49	1.619	15,65
Middelkerke	2	2.920	15,16	1.760	18,00	275	9,57	1.568	20,12
Poperinge	2	2.522	12,74	1.114	13,49	509	11,67	871	15,71
Tielt	2	1.842	9,12	878	10,22	388	9,34	471	8,45
Avelgem	1	2.173	21,80	1.038	24,52	377	17,30	706	28,06
De Haan	1	1.477	11,68	904	14,37	128	6,75	760	15,04
Diksmuide	1	1.378	8,31	660	9,35	265	7,60	468	10,54
Harelbeke	1	1.598	5,80	798	6,72	207	3,63	658	9,11
Ichtegem	1	430	3,08	208	3,60	90	2,96	106	3,01
Koekelare	1	670	7,65	321	8,69	92	4,96	324	13,89
Nieuwpoort	1	2.514	22,05	1.636	27,95	126	7,91	1.587	33,75
Torhout	1	1.323	6,45	796	9,08	172	4,09	438	7,85
Veurne	1	1.448	12,37	774	15,25	237	10,34	463	13,16
Waregem	1	1.560	4,14	690	4,36	364	4,67	473	4,75
West-Vlaanderen	94	132.107	11,78	70.777	14,35	21.152	8,84	47.438	13,87

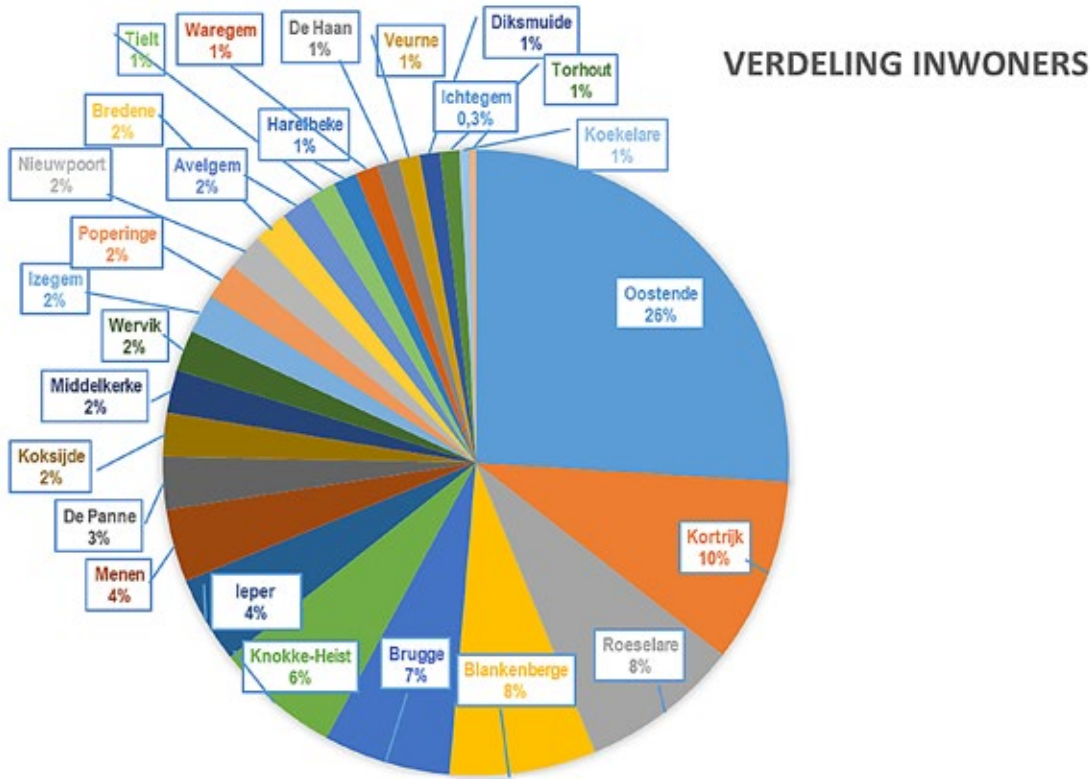
De bovenstaande tabel geeft weer hoeveel mensen er wonen in een kansarme buurt en hoe groot dit aandeel is ten opzichte van het totaal aantal inwoners voor die gemeente. Voor gans de provincie geldt dat er 94 kansarme buurten zijn. Daar wonen in totaal 132.107 mensen; dit is 11,78% van alle West-Vlaamse inwoners. Dit betekent niet per definitie dat al deze inwoners van de kansarme buurten zich bevinden in een kansarmoedesituatie, maar er zijn binnen deze buurten wel risicofactoren aanwezig die de kans op kwetsbaarheid verhogen.

De tabel toont verder nog dat de kansarme buurten in totaal 70 777 gezinnen huisvesten: 14,35% van alle gezinnen in West-Vlaanderen woont in een kansarme buurt. Vervolgens worden nog enerzijds de kinderen en jongeren en anderzijds de ouderen bekeken. Voor gans de provincie geldt dat 8,84% van de 0-19-jarigen en 13,87% van de 60-plussers in een kansarme buurt woont.

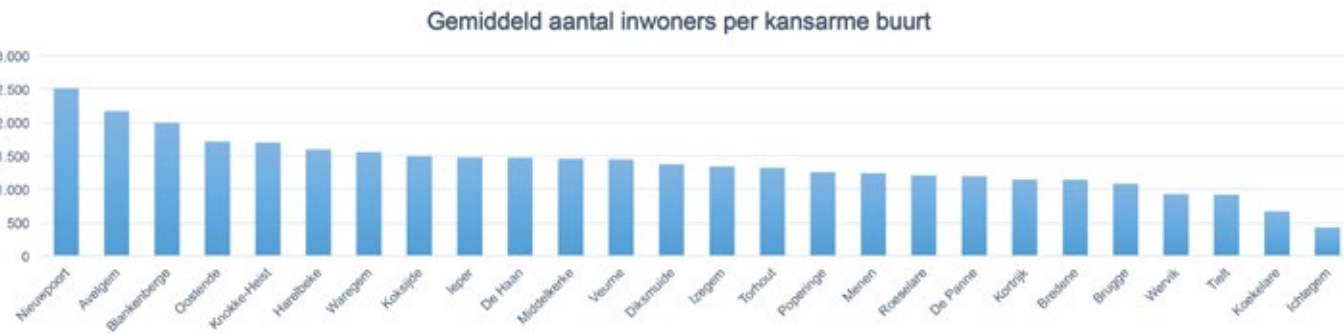
De grafiek toont de verschillen tussen de gemeenten wat betreft het aandeel van de bevolking dat in een kansarme buurt woont. Uitschieters zijn Blankenberge, Oostende en De Panne, waar respectievelijk 49,97%, 48,44% en 33,20% van de inwoners in een kansarme buurt woont.

De volgende grafiek toont de verdeling van de inwoners die in een kansarme buurt wonen over de verschillende gemeenten. Aangezien Oostende, Kortrijk en Roeselare de meeste kansarme buurten tellen, is het ook niet verwonderlijk dat zij het grootste aandeel inwoners hebben wonend in een dergelijke buurt. Ruim een kwart (26%) van de mensen wonend in een kansarme buurt, is in Oostende gedomicilieerd. Voor Kortrijk is dit 9,6% en voor Roeselare 8,2%. Daarna volgen Blankenberge (7,6%) en Brugge (6,6%). De helft van de inwoners die in een kansarme buurt wonen, wonen in een centrumstad.

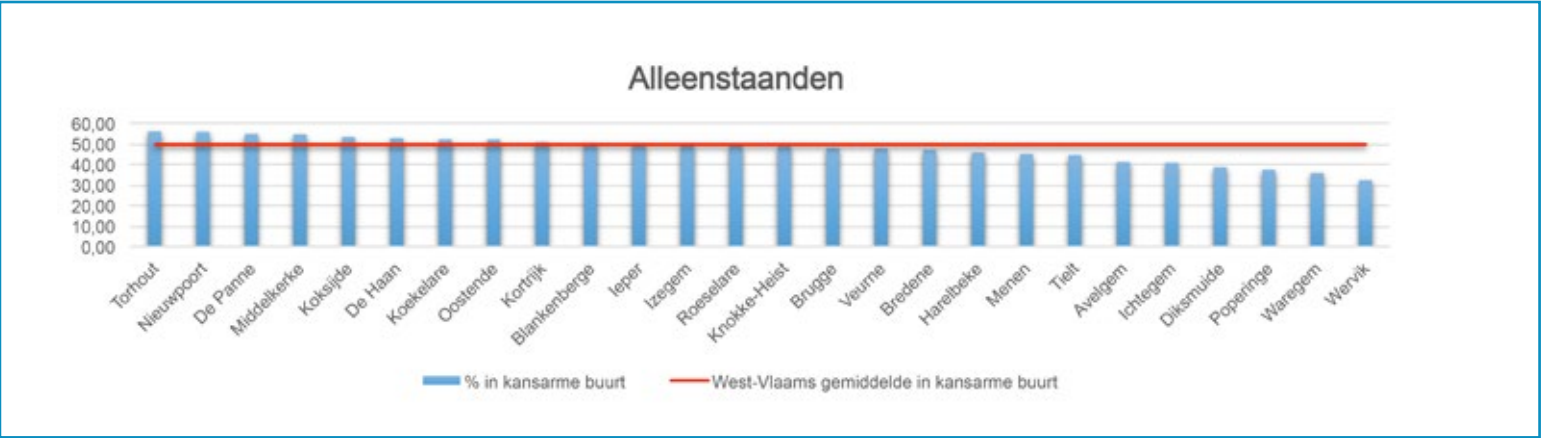
In een laatste grafiek bekijken we het gemiddeld aantal inwoners per kansarme buurt. In Nieuwpoort is de concentratie van de inwoners wonend in een kansarme buurt het hoogst. Nieuwpoort telt maar 1 kansarme buurt, maar in deze buurt wonen 2.514 inwoners. Ook Avelgem, Blankenberge, Oostende, Knokke-Heist, Harelbeke en Waregem hebben een grote concentratie van inwoners wonend in een kansarme buurt (meer dan 1.500 personen). De laagste bevolkingsconcentraties vinden we terug in Wervik, Tielt, Koekelare en Ichtegem (minder dan 1.000 personen).

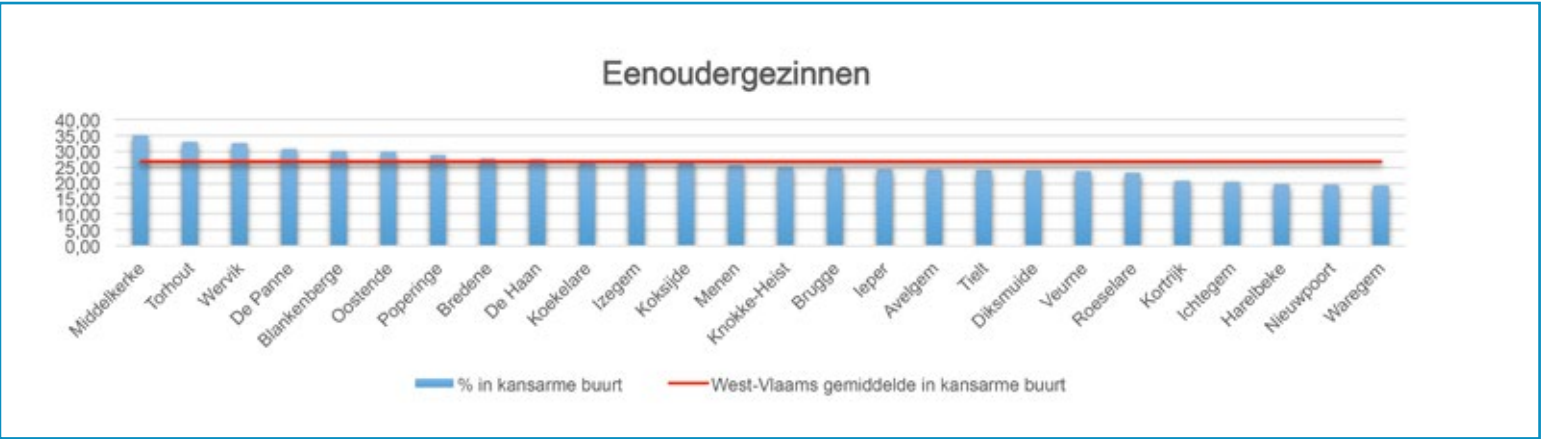
De volgende tabellen beschrijven verder de kenmerken van de inwoners van de kansarme buurten, waarbij de focus nu ligt op de gebruikte kansarmoede-indicatoren. De gegevens worden per indicator steeds op eenzelfde manier besproken: eerst verwijzen we naar het algemeen West-Vlaams gemiddelde (dus het gemiddelde van alle buurten, inclusief de niet-kansarme buurten). Vervolgens wordt voor dezelfde indicator het gemiddelde gegeven van de kansarme buurten. Op die manier kan vastgesteld worden in welke mate de gemiddelde kansarme buurt afwijkt van de gemiddelde West-Vlaamse buurt. Tot slot presenteren we een grafiek waar per gemeente kan afgelezen worden hoe de kansarme buurten binnen de gemeente zich verhouden t.o.v. het West-Vlaams gemiddelde voor de kansarme buurten. Dit West-Vlaams gemiddelde wordt telkens voorgesteld door de rode lijn doorheen de grafiek. Gemeenten met een hoger percentage op de indicator dan het West-Vlaams gemiddelde komen boven deze rode lijn uit.

• Beschrijving van de kansarme buurten:

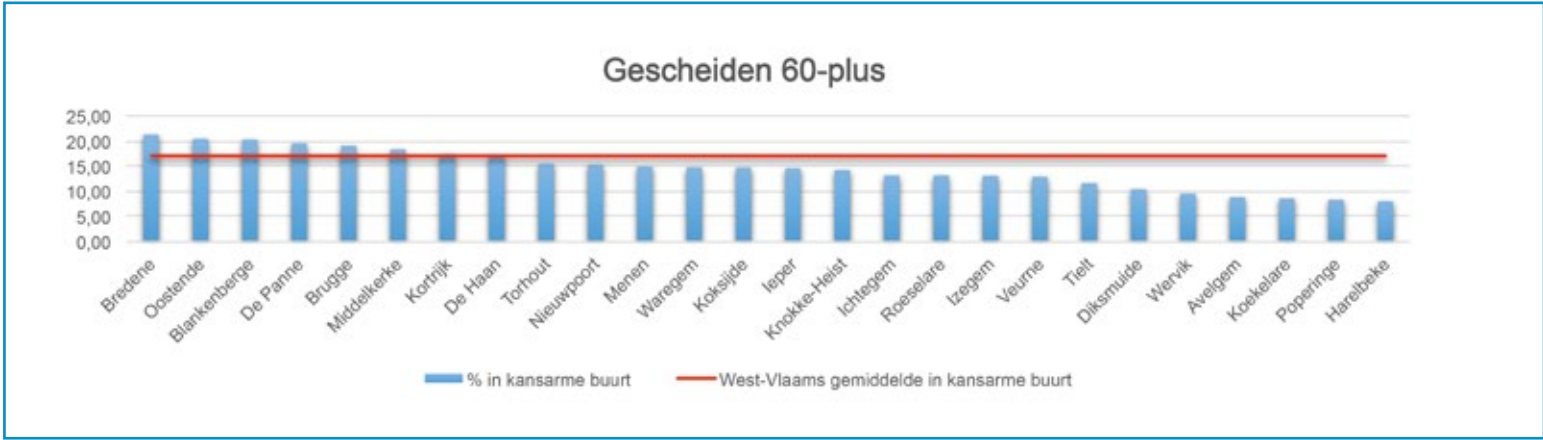
Gemeente	Aantal buurten	Alleenstaanden		Eenoudergezinnen		Gescheiden 60+	
		#	%	#	%	#	%
Oostende	20	9.869	52,26	943	29,88	2.496	20,52
Kortrijk	11	3.215	50,85	258	20,72	570	17,47
Roeselare	9	2.808	49,28	240	23,23	421	13,21
Brugge	8	2.130	47,99	214	24,85	488	19,13
Blankenberge	5	2.879	50,17	227	30,23	838	20,37
Knokke-Heist	5	2.407	48,89	144	25,09	594	14,32
Ieper	4	1.517	49,97	131	24,35	279	14,65
Menen	4	1.064	45,10	141	25,59	229	14,97
De Panne	3	1.142	54,93	81	30,80	324	19,58
Wervik	3	399	32,36	125	32,64	74	9,60
Bredene	2	587	47,22	51	27,72	188	21,36
Izegem	2	701	49,65	74	26,71	99	13,11
Koksijde	2	981	53,49	42	26,58	239	14,76
Middelkerke	2	963	54,72	60	35,09	289	18,43
Poperinge	2	417	37,43	75	28,85	73	8,38
Tielt	2	391	44,53	51	24,17	55	11,68
Avelgem	1	429	41,33	49	24,26	63	8,92
De Haan	1	478	52,88	24	27,59	131	17,24
Diksmuide	1	255	38,64	31	24,03	49	10,47
Harelbeke	1	366	45,86	23	19,66	53	8,05
Ichtegem	1	85	40,87	11	20,37	14	13,21
Koekelare	1	168	52,34	15	26,79	28	8,64
Nieuwpoort	1	915	55,93	15	19,48	244	15,37
Torhout	1	447	56,16	34	33,01	68	15,53
Veurne	1	370	47,80	33	23,74	60	12,96
Waregem	1	248	35,94	34	19,21	70	14,80
West-Vlaanderen	94	35.231	49,78	3.126	26,59	8.036	16,94

Gemiddeld genomen telt West-Vlaanderen 32,13% alleenstaanden. Voor de kansarme buurten vinden we een gemiddelde van 49,78% alleenstaanden, een heel stuk hoger met andere woorden. In 10 gemeenten worden de kansarme buurten gekenmerkt door een zeer hoog aandeel alleenstaanden: gemiddeld genomen is meer dan 50% van de huishoudens in de betreffende buurten een eenpersoonshuishouden. Dit zijn de gemeenten Torhout, Nieuwpoort, De Panne, Middelkerke, Koksijde, De Haan, Koekelare, Oostende, Kortrijk en Blankenberge. Ieper en Izegem schommelen rond het West-Vlaams gemiddelde. De overige gemeenten hebben een lager aandeel alleenstaanden in de kansarme buurten, waarbij Wervik het laagst scoort met 32,36% alleenstaanden.

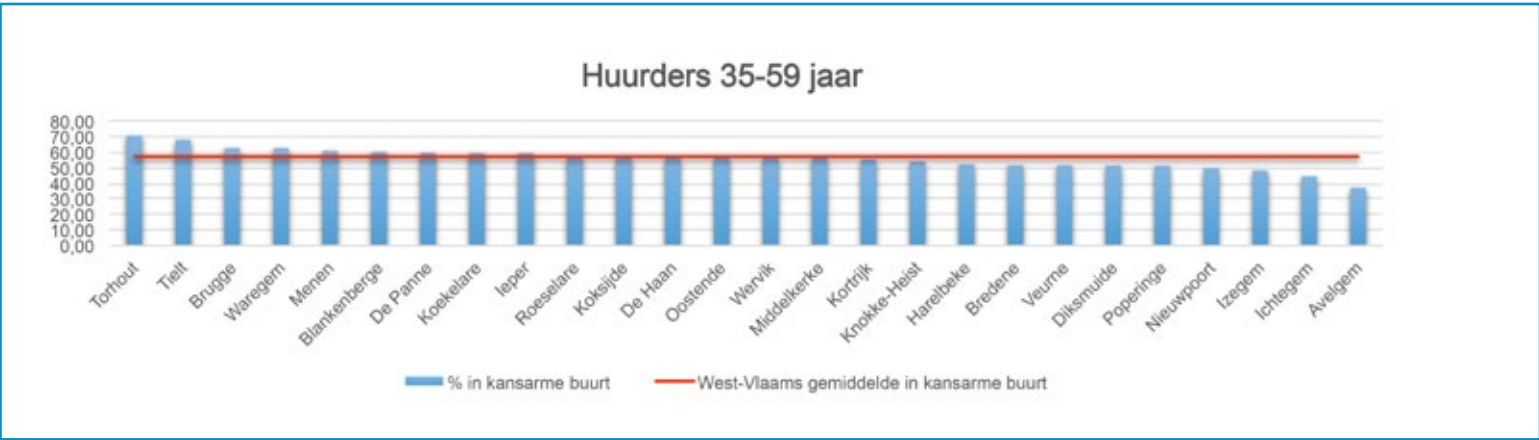
13,62% van alle gezinnen met kinderen jonger dan 20 jaar in West-Vlaanderen is een eenoudergezin. De gemiddelde West-Vlaamse kwetsbare buurt wordt gekenmerkt door 26,59% eenoudergezinnen; opnieuw een veel hoger aandeel. 11 van de 26 gemeenten scoren boven dit gemiddelde voor de kansarme buurten. De top 5 met minstens 30% eenoudergezinnen is: Middelkerke, Torhout, Wervik, De Panne en Blankenberge. Harelbeke, Nieuwpoort en Waregem zijn de enige gemeenten met minder dan 20% eenoudergezinnen in een kansarme buurt.

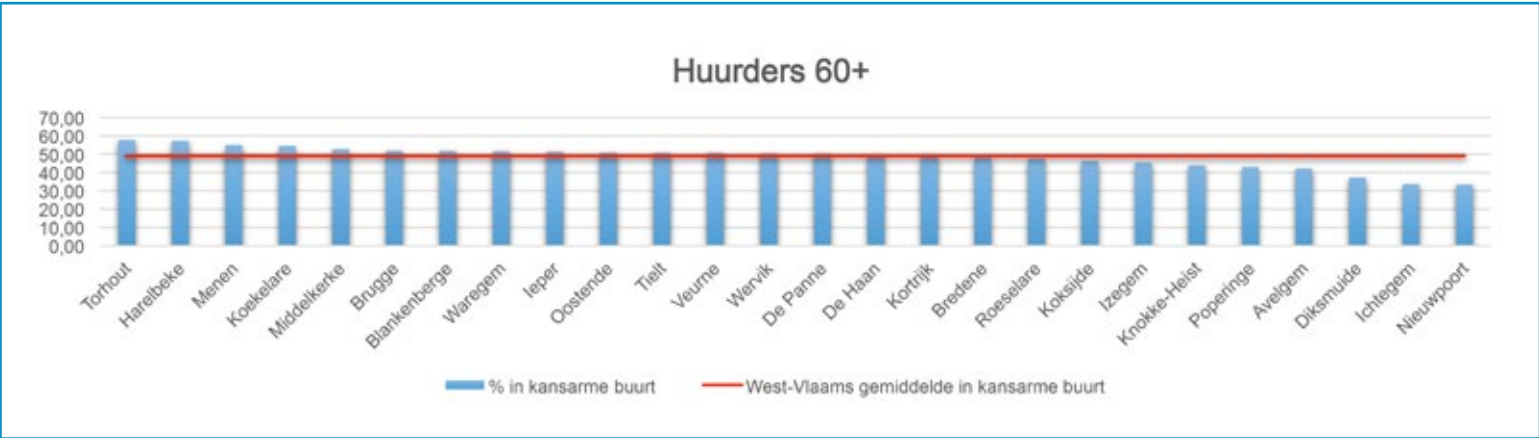
Gemiddeld genomen is 10,05% van alle 60-plussers in West-Vlaanderen gescheiden. In de kansarme buurten bedraagt het aandeel gescheiden 60-plussers 16,94%. De top 5 van gemeenten met de hoogste aandelen gescheiden 60-plussers in de kansarme buurten is: Bredene, Oostende, Blankenberge, De Panne en Brugge. Opvallend is dat het allemaal kustgemeenten betreft. Gemeenten met minder dan 10% gescheiden 60-plussers in de kansarme buurten zijn: Wervik, Avelgem, Koekelare, Poperinge en Harelbeke.

• Huisvesting

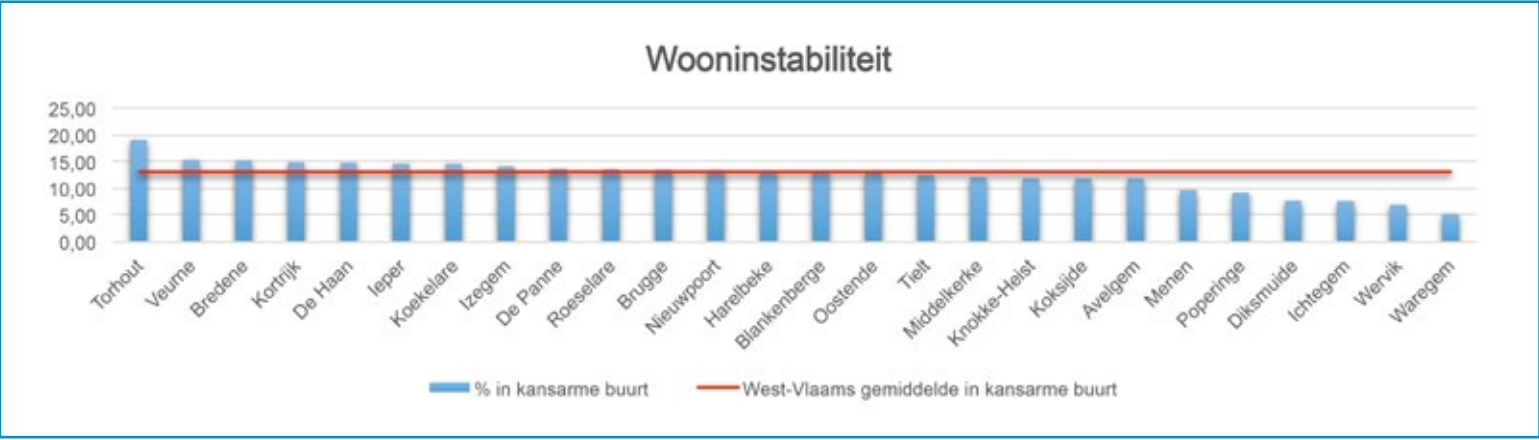
Gemeente	Aantal buurten	Huurders 35-59 jaar		Huurders 60+		Wooninstabiliteit	
		#	%	#	%	#	%
Oostende	20	4.172	56,96	4.424	51,01	2.448	12,96
Kortrijk	11	1.406	55,35	1.129	49,71	941	14,88
Roeselare	9	1.277	57,55	1.038	47,70	777	13,64
Brugge	8	1.250	62,88	874	52,15	602	13,56
Blankenberge	5	1.263	60,58	1.519	52,07	757	13,19
Knokke-Heist	5	877	54,14	1.261	43,95	586	11,90
Ieper	4	705	59,39	641	51,61	445	14,66
Menen	4	574	61,06	584	55,15	229	9,71
De Panne	3	420	59,83	581	50,52	285	13,71
Wervik	3	290	56,75	257	50,59	86	6,97
Bredene	2	250	51,65	290	48,33	190	15,29
Izegem	2	278	48,35	246	45,47	200	14,16
Koksijde	2	310	57,51	527	46,43	218	11,89
Middelkerke	2	316	56,63	570	52,92	213	12,10
Poperinge	2	226	51,25	214	42,97	103	9,25
Tielt	2	262	68,23	169	50,90	110	12,53
Avelgem	1	154	37,38	189	42,19	123	11,85
De Haan	1	169	57,09	269	49,72	134	14,82
Diksmuide	1	124	51,45	120	37,27	51	7,73
Harelbeke	1	141	52,22	224	57,44	106	13,28
Ichtegem	1	41	44,57	25	33,78	16	7,69
Koekelare	1	63	59,43	89	54,60	47	14,64
Nieuwpoort	1	208	49,76	364	33,55	221	13,51
Torhout	1	199	70,82	185	57,99	152	19,10
Veurne	1	142	51,64	173	50,88	119	15,37
Waregem	1	174	62,82	167	51,86	36	5,22
West-Vlaanderen	94	15.291	57,13	16.129	49,28	9.195	12,99

In West-Vlaanderen is gemiddeld genomen 28,58% van de gezinshoofden tussen 35 en 59 jaar huurder van een woning. De gemiddelde kansarme buurt wordt gekenmerkt door 57,13% huurders tussen 35 en 59 jaar, ongeveer het dubbele van het algemeen West-Vlaams gemiddelde. In de gemeenten Torhout, Tielt, Brugge, Waregem, Menen en Blankenberge vinden we in de kansarme buurten telkens meer dan 60% huurders binnen deze leeftijdscategorie. Ook De Panne, Koekelare, Ieper, Roeselare en Koksijde scoren boven het provinciaal gemiddelde van 57,13%. De overige gemeenten halen een lager percentage huurders tussen 35 en 59 jaar in de kansarme buurten. Helemaal achteraan de lijst, met het laagste aandeel, vinden we Avelgem met 37,38% huurders tussen 35 en 59 jaar.

Het West-Vlaams gemiddelde voor het aandeel huurders ouder dan 60 jaar ligt op 27,46%. Voor de kansarme buurten bedraagt dit 49,28% van alle gezinshoofden ouder dan 60 jaar. Ook hier is dit een veel hoger aandeel. De kansarme buurt in Torhout spant hier de kroon met 57,99% huurders binnen de groep van 60-plussers. Daarnaast hebben eveneens Harelbeke, Menen, Koekelare, Middelkerke, Brugge, Blankenberge, Waregem, Ieper, Oostende, Tielt, Veurne, Wervik, De Panne, De Haan en Kortrijk een hoger percentage dan het West-Vlaams gemiddelde. Diksmuide, Ichtegem en Nieuwpoort scoren het laagst met minder dan 40% oudere huurders binnen de kansarme buurten.

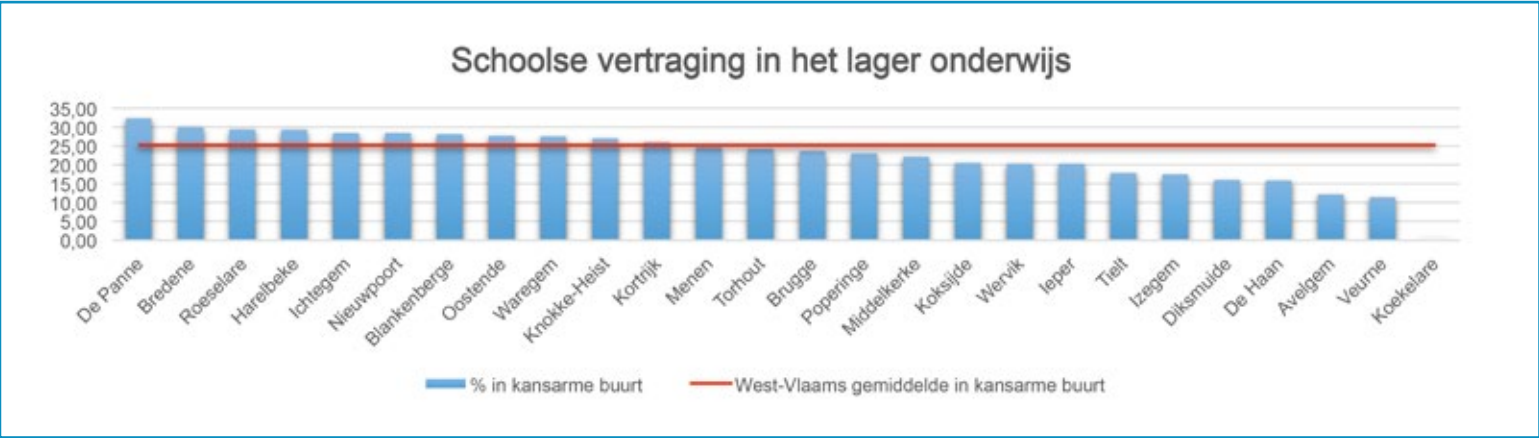

Voor alle West-Vlaamse buurten bedraagt de wooninstabiliteit gemiddeld genomen 7,72%. Binnen de kansarme buurten is 12,99% van de gezinnen verhuisd tussen 2015 en 2016. Kansarme buurten worden dus gekenmerkt door een grotere mobiliteit van de gezinnen. Hier zijn wel alle verhuisbewegingen meegeteld: zowel verhuis binnen de buurt als verhuis naar een andere buurt of gemeente. De gemeenten met een grotere verhuismobiliteit binnen de kansarme buurten zijn: Torhout, Veurne, Bredene, Kortrijk, De Haan, Ieper, Koekelare, Izegem, De Panne, Roeselare, Brugge, Nieuwpoort, Harelbeke en Blankenberge. In de kansarme buurten van Menen, Poperinge, Diksmuide, Ichtegem, Wervik en Waregem ligt de wooninstabiliteit onder de 10%.

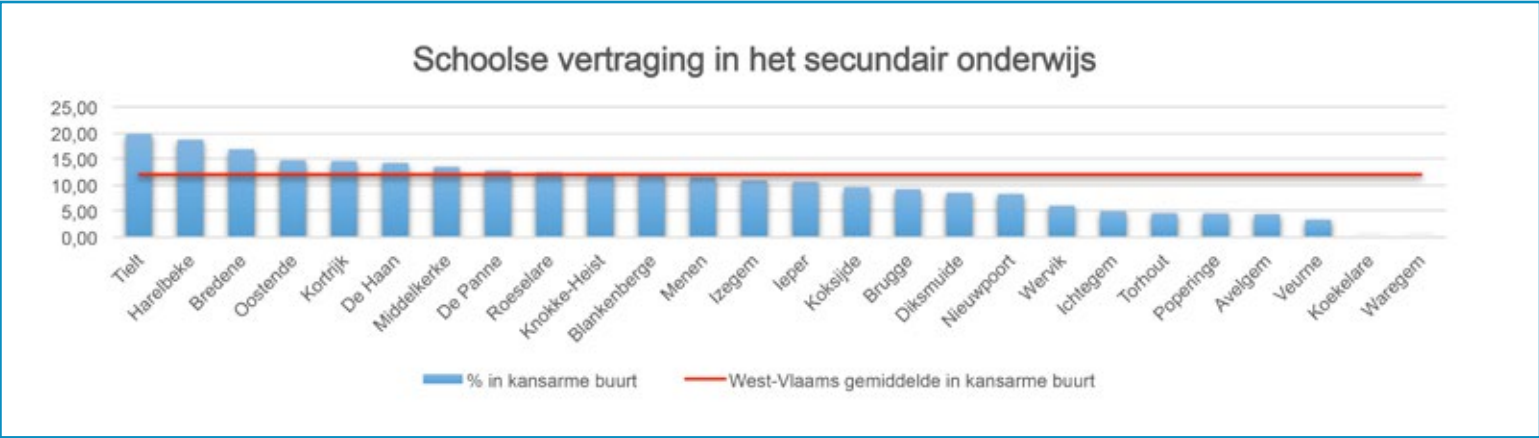
• Onderwijs

Gemeente	Aantal buurten	Aantal leerlingen	% leerlingen tov totaal lln	Schoolse vertraging lager onderwijs		Schoolse vertraging secundair onderwijs		Buitengewoon onderwijs	
				#	%	#	%	#	%
Oostende	20	4.506	45,26	430	27,78	212	14,77	302	6,70
Kortrijk	11	1.837	14,44	176	26,11	78	14,63	119	6,48
Roeselare	9	1.412	13,29	134	29,52	54	12,47	119	8,43
Brugge	8	1.173	6,38	90	23,68	34	9,24	88	7,50
Blankenberge	5	1.009	40,75	94	28,23	35	12,03	84	8,33
Knokke-Heist	5	633	17,83	58	27,10	27	12,11	24	3,79
Ieper	4	715	12,57	46	20,35	26	10,61	52	7,27
Menen	4	894	15,91	72	24,66	29	11,60	89	9,96
De Panne	3	380	26,39	38	32,48	15	12,82	38	10,00
Wervik	3	568	17,25	44	20,37	10	6,10	78	13,73
Bredene	2	250	8,49	25	30,12	13	16,88	11	4,40
Izegem	2	363	7,68	21	17,50	12	10,91	38	10,47
Koksijde	2	167	7,63	14	20,59	5	9,62	13	7,78
Middelkerke	2	246	9,99	14	22,22	13	13,54	13	5,28
Poperinge	2	426	11,53	33	23,08	6	4,62	39	9,15
Tielt	2	313	9,38	17	17,89	21	19,81	22	7,03
Avelgem	1	288	16,82	11	12,22	5	4,46	15	5,21
De Haan	1	107	6,86	7	15,91	4	14,29	5	4,67
Diksmuide	1	224	7,78	13	16,05	6	8,57	18	8,04
Harelbeke	1	154	3,31	15	29,41	9	18,75	16	10,39
Ichtegem	1	57	2,28	6	28,57	1	5,00	3	5,26
Koekelare	1	74	4,96	0	0,00	0	0,00	3	4,05
Nieuwpoort	1	80	6,04	8	28,57	2	8,33	2	2,50
Torhout	1	132	3,97	9	24,32	2	4,65	10	7,58
Veurne	1	210	11,24	8	11,43	3	3,41	12	5,71
Waregem	1	299	4,79	34	27,64	0	0,00	19	6,35
West-Vlaanderen	94	16.517	8,52	1.417	25,35	622	12,05	1.232	7,46

In de kansarme buurten in West-Vlaanderen wonen in totaal 16.517 leerlingen; dit is 8,52 % van alle West-Vlaamse leerlingen. Er zijn grote intergemeentelijke verschillen. Uitschieters zijn Oostende (45,26%); Blankenberge (40,75%) en De Panne (26,39%) met het hoogste aandeel leerlingen in een kansarme buurt. De laagste aandelen van kinderen die in een kansarme buurt wonen vinden we daarentegen terug in Ichtegem, Harelbeke, Torhout, Waregem en Koekelare (5% of minder).

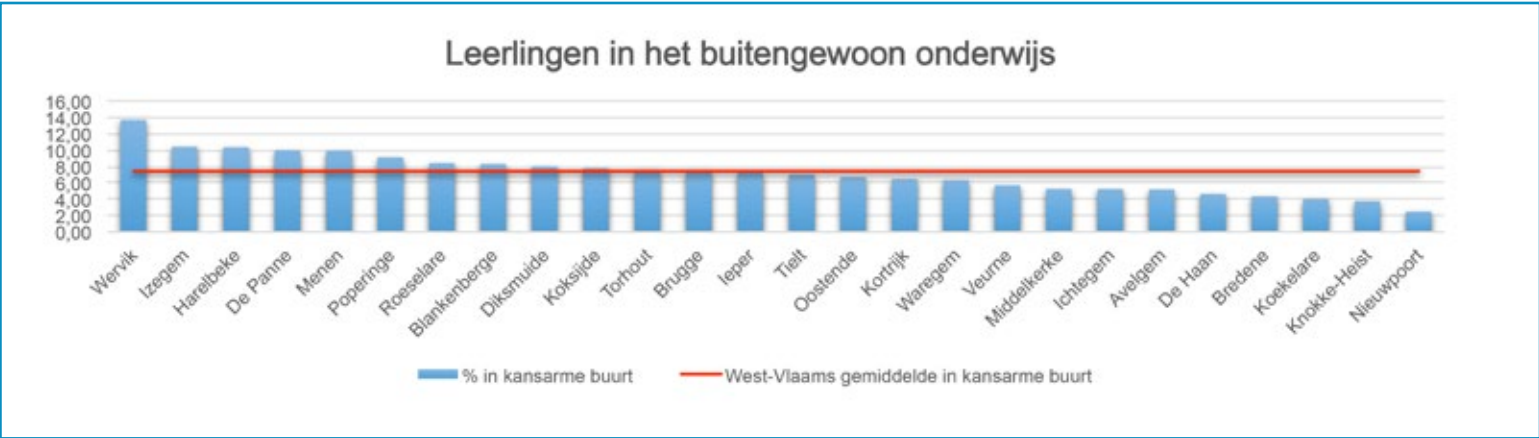
Van alle West-Vlaamse leerlingen in het gewoon lager onderwijs heeft 12,51% minstens 1 jaar schoolse vertraging. Het gemiddeld aandeel leerlingen met minstens 1 jaar schoolse vertraging in het gewoon lager onderwijs wonend in een kansarme buurt bedraagt voor West-Vlaanderen 25,35%. Dit percentage is dubbel zo hoog. De top 3 van gemeenten met de hoogste aandelen schoolse vertraging in het gewoon lager onderwijs in de kansarme buurten is: De Panne (32,48%), Bredene (30,12%) en Roeselare (29,52%). Ook Harelbeke (29,41%), Ichtegem (28,57%), Nieuwpoort (28,57%), Blankenberge (28,23%), Oostende (27,78%), Waregem (27,64%), Knokke-Heist (27,10%), Kortrijk (26,11%) zitten boven het West-Vlaams gemiddelde. De kansarme buurt in Koekelare huisvest daarentegen geen enkel leerling met schoolse vertraging in het lager onderwijs.

3,95% van de West-Vlaamse scholieren loopt in het gewoon secundair onderwijs 2 of meer jaar achter op leeftijdsgenoten. Voor de leerlingen uit het gewoon secundair onderwijs wonend in een kansarme buurt bekomen we een gemiddelde van 12,05% (3 maal zo hoog als gemiddeld genomen in West-Vlaanderen).

De gemeenten met een hoger aandeel leerlingen met schoolse vertraging in het gewoon secundair onderwijs in de kansarme buurten zijn: Tielt (19,81%), Harelbeke (18,75%), Bredene (16,88%), Oostende (14,77%), Kortrijk (14,63%), De Haan (14,29%), Middelkerke (13,54%), De Panne (12,82%), Roeselare (12,47%), Knokke-Heist (12,11%).

In de kansarme wijken van Koekelare en Waregem zijn er geen kinderen in het secundair onderwijs die minstens 2 jaar schoolse vertraging opgelopen hebben.

Het West-Vlaams gemiddelde voor leerlingen in het buitengewoon onderwijs bedraagt 4,76%. De West-Vlaamse kansarme buurten tellen gemiddeld 7,46% leerlingen in het buitengewoon onderwijs.

Uitschieters zijn Wervik, Izegem, Harelbeke en De Panne met minstens 10% leerlingen in het buitengewoon onderwijs in de kansarme buurten. De Haan, Bredene, Koekelare, Knokke-Heist en Nieuwpoort vallen daarentegen op door hun relatief laag aandeel leerlingen in het buitengewoon onderwijs in de kansarme buurten (minder dan 5%).

• Werkloosheid

Gemeente	Aantal buurten	Aantal werkzoekenden	% werkzoekenden tov totaal aantal wzkn	Laaggeschoolde werkzoekenden	
				#	%
Oostende	20	2.283	63,05	1.299	56,90
Kortrijk	11	800	31,78	443	55,38
Roeselare	9	619	33,28	339	54,77
Brugge	8	431	12,51	230	53,36
Blankenberge	5	662	66,94	424	64,05
Knokke-Heist	5	285	32,17	130	45,61
Ieper	4	309	30,53	190	61,49
Menen	4	335	25,19	206	61,49
De Panne	3	206	47,80	126	61,17
Wervik	3	132	23,24	93	70,45
Bredene	2	143	22,07	84	58,74
Izegem	2	119	19,67	64	53,78
Koksijde	2	130	20,60	67	51,54
Middelkerke	2	125	19,20	74	59,20
Poperinge	2	93	21,83	63	67,74
Tielt	2	74	17,25	50	67,57
Avelgem	1	66	27,39	42	63,64
De Haan	1	67	14,96	30	44,78
Diksmuide	1	41	10,54	24	58,54
Harelbeke	1	57	8,96	33	57,89
Ichtegem	1	22	6,32	16	72,73
Koekelare	1	22	10,89	15	68,18

Gemeente	Aantal buurten	Aantal werkzoekenden	% werkzoekenden tov totaal aantal wzkn	Laaggeschoolde werkzoekenden	
Nieuwpoort	1	82	23,10	42	51,22
Torhout	1	59	11,11	32	54,24
Veurne	1	46	17,42	31	67,39
Waregem	1	71	8,16	44	61,97
West-Vlaanderen	94	7.279	22,43	4.191	57,58

In de kansarme buurten in West-Vlaanderen wonen in totaal 7.279 werkzoekenden; dit is 22,43% van alle West-Vlaamse werkzoekenden. Ook hier verschillen de gemeenten onderling erg. Uitschieters zijn Blankenberge (66,94%), Oostende (63,05%) en De Panne (47,80%). In Harelbeke, Waregem en Ichtegem is dit het geval bij minder dan 10% van de werkzoekenden binnen de gemeente.

Gemiddeld genomen telt West-Vlaanderen 47,60% laaggeschoolde werkzoekenden t.o.v. het totaal aantal werkzoekenden. De West-Vlaamse kansarme buurten tellen gemiddeld 57,58% laaggeschoolde werkzoekenden. De gemeenten Ichtegem, Wervik, Koekelare, Poperinge, Tielt en Veurne hebben meer dan 65% laaggeschoolde werkzoekenden in hun kansarme buurten, terwijl De Haan achteraan bengelt met 44,78% laaggeschoolde werkzoekenden in de kansarme buurt. In absolute aantallen spannen Oostende (1.299), Kortrijk (443), Blankenberge (424) en Roeselare (339) de kroon wat betreft het aantal laaggeschoolde werkzoekenden in kansarme buurten. 60% van de laaggeschoolde werkzoekenden die in kansarme buurten wonen, wonen in 1 van die 4 gemeenten.

3.2. Kansarmoede in kaart: doelgroepenanalyse

In het volgende luik wordt er, na de algemene screening van kansarme buurten in West-Vlaanderen, gefocust op twee doelgroepen: enerzijds de kinderen en jongeren (0-19 jaar) en anderzijds de ouderen (60-plussers). Vanuit het werkveld komt regelmatig de vraag naar deze twee doelgroepen. Kansarmoedestudies tonen bovendien aan dat zowel de jongeren als de ouderen wel degelijk een verhoogd risico lopen om in een precaire leefsituatie terecht te komen (en te blijven).

Per doelgroep worden eerst de gebruikte indicatoren beschreven. Een aantal indicatoren worden zowel voor de algemene screening als voor de doelgroepenanalyse gebruikt. Vervolgens wordt een overzicht gegeven van de buurten die de specifieke drempelwaarden (enerzijds voor kwetsbare jongeren en anderzijds voor kwetsbare ouderen) overschrijden. Tot slot wordt er nog even stil gestaan bij de buurten die uit de algemene screening als kansarm naar voor komen: er wordt nagegaan of deze buurten al dan niet veel kwetsbare jongeren en/of ouderen huisvesten.

3.2.1. Kwetsbare jongeren

Armoede is kenmerkend voor maatschappelijk kwetsbare jongeren (Hauspie, 2010, p.27). Vaak blijven zij ook langer in de armoedesituatie en nemen zij deze mee wanneer zij het huis verlaten, wat intergenerationele armoede wordt genoemd.

Uit het Rapport vooronderzoek naar maatschappelijk kwetsbare jongeren (Hauspie, 2010) komen onder andere volgende kenmerken naar voor van kwetsbare jongeren:

Vooreerst is er de gezinssituatie die op meerdere wijzen kan bijdragen tot een kwetsbare positie. Relationele problemen binnen het gezin, ontwrichte gezinnen, alleenstaande ouders, grote gezinnen... Deze gezinnen worden vaak geconfronteerd met moeilijke financiële situaties, werkonzekerheid wat nieuwe vormen van kwetsbaarheid met zich meebrengt. Bovendien zien de kinderen die opgroeien in een kwetsbare gezinssituatie zich vaak minder gesteund door hun ouders o.a. bij het maken van huiswerk, het oplossen van relationele en emotionele problemen Een tweede belangrijke speler op het vlak van socialisatie is het onderwijs. Ook hier loopt het vaak fout. Daar waar de school vaak gezien wordt als een middel om te stijgen op de sociale ladder, is dit voor kansarme kinderen vaak niet het geval. Net zij komen als het ware in een negatieve spiraal terecht, ook watervalsysteem genoemd, waarbij men hen vaker dan andere leerlingen terug vindt in de lagere opleidingen en in het buitengewoon onderwijs. Ook op het vlak van huisvesting blijkt dat kwetsbare jongeren vaker in slechte omstandigheden wonen: de woning is te klein, biedt weinig of onvoldoende comfort, is gevestigd in een buurt met weinig voorzieningen Wat hun gezondheid betreft, kenmerken kwetsbare jongeren zich vaker door een zwakkere psychische en fysieke gezondheid wat hun kwetsbaarheid op andere domeinen (vb. onderwijs, tewerkstelling) nog verhoogd.

Uit bovenstaande blijkt duidelijk dat kwetsbaarheid (bij jongeren) een complex gegeven is waarbij meerdere factoren meespelen die elkaar kunnen versterken. Aandacht voor kwetsbare jongeren is in het bijzonder belangrijk omwille van het feit dat zij moeilijk uit de greep van armoede kunnen ontsnappen. Ze stappen met een achterstand op de arbeidsmarkt door een lagere of onafgewerkte opleiding waardoor ze een verhoogde kans hebben om in de werkloosheid te belanden. Ze ontberen evenzeer vaak noodzakelijke sociale vaardigheden en netwerken om zich een weg te banen in

het aanbod van sociale voorzieningen. Ze hebben een geschonden vertrouwen in maatschappelijke instellingen, leven met een gevoel van schaamte en een laag zelfbeeld waardoor ze zich gaan isoleren en terugtrekken uit het maatschappelijke leven en hierdoor worden zij niet altijd opgemerkt

• Beschrijving van de indicatoren:

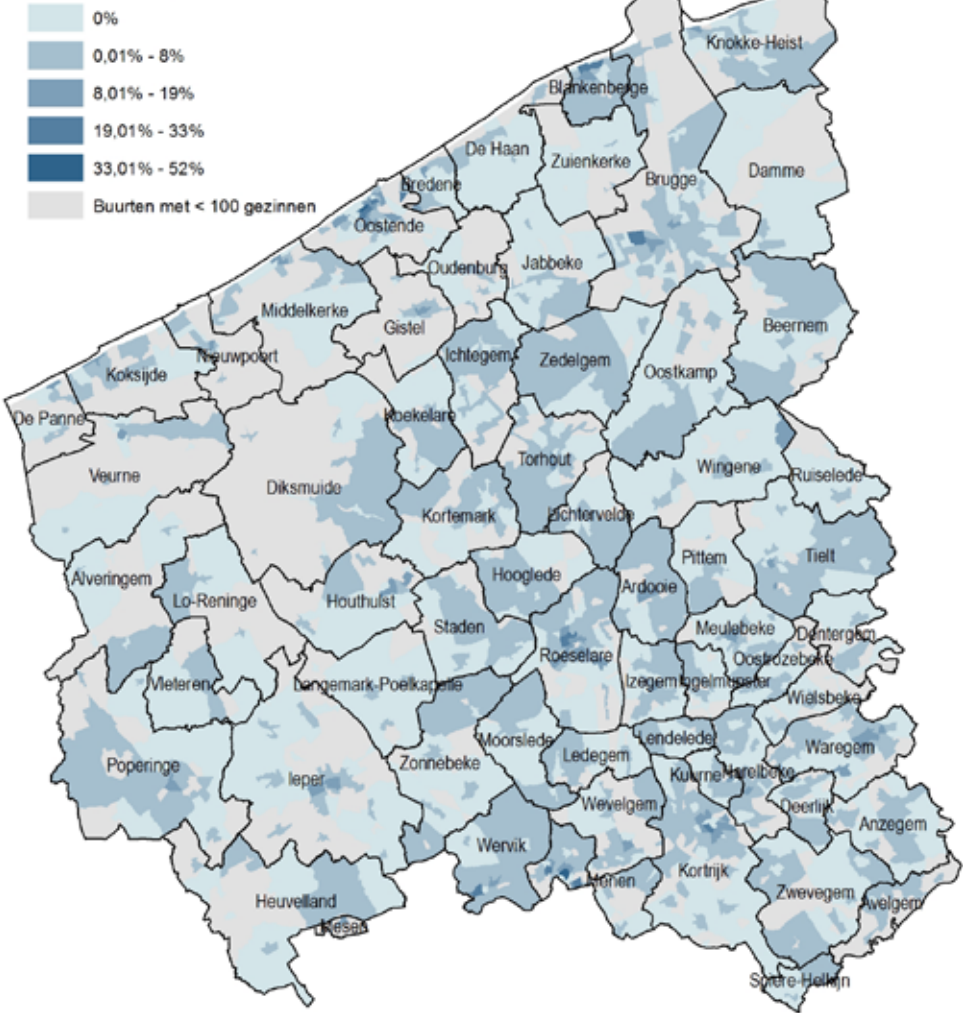
De dimensie om buurten met een verhoogde kans op kwetsbare jongeren te detecteren werd gevormd door volgende 6 indicatoren:

- Leerlingen met schoolse vertraging in het lager onderwijs
- Leerlingen met schoolse vertraging in het secundair onderwijs
- Leerlingen in het buitengewoon onderwijs
- Wooninstabiliteit
- Eenoudergezinnen
- Kansarme geboorten

De eerste 5 indicatoren worden ook gebruikt in de algemene screening en de beschrijving kan gelezen worden in punt “2.2. De kansarmoede-indicatoren”. De uitleg over de indicator kansarme geboorten kan hieronder gelezen worden.

Kansarme geboorten	
Omschrijving	Aantal kansarme geboorten volgens de criteria van Kind en Gezin op het totaal aantal geboorten. Om de grote jaarlijkse fluctuaties wat af te vlakken, wordt telkens het gemiddelde genomen van de afgelopen 3 jaar.
Bron	Kind en Gezin, gemiddelde 2013-2015
Relevantie	Begin jaren '90 is Kind en Gezin begonnen met de registratie van kansarme geboortes. Aan de hand van 6 variabelen ontwikkelden zij een indicator om de armoedesituatie van een pasgeborene in te schatten. Deze variabelen zijn: 1. Beschikbaar maandinkomen: gemiddeld onregelmatig maandinkomen of het beschikbaar inkomen is lager dan het bedrag van het leefloon; leven van werkloosheidsuitkering en/of leefloon. Er wordt onderscheid gemaakt naar het aantal kinderen ten laste, maar geen rekening gehouden met de kinderbijslag. 2. Opleiding ouders: lager onderwijs, beroepsonderwijs, buitengewoon onderwijs, niet beëindigd lager secundair onderwijs en/of analfabeet. 3. Arbeidssituatie ouders: preciaire tewerkstelling (bv. tijdelijke contracten), werkloosheid van beide ouders of van de alleenstaande ouder en/of werkzaam in beschutte werkplaats. 4. Laag stimulatieniveau: laag stimulatieniveau van de kinderen, niet of onregelmatig volgen van kleuteronderwijs en/of moeilijkheden met de verzorging van de kinderen. 5. Huisvesting: verkrotte, ongezonde en/of onveilige woning; te klein en/of te weinig nutsvoorzieningen (bv. bad, cv ...). 6. Gezondheid: zwakke gezondheid van de gezinsleden, gebrek aan kennis en deelname aan de gezondheidszorg, chronische ziektes en/of handicaps in het gezin. De regioverpleegkundigen geven een score aan elk gezin dat zij bezoeken, naar aanleiding van een geboorte, op elk van deze 6 variabelen. Een gezin dat op minstens 3 van deze indicatoren zwak scoort wordt als kansarm beschouwd.

% kansarme geboorten 2013-2015

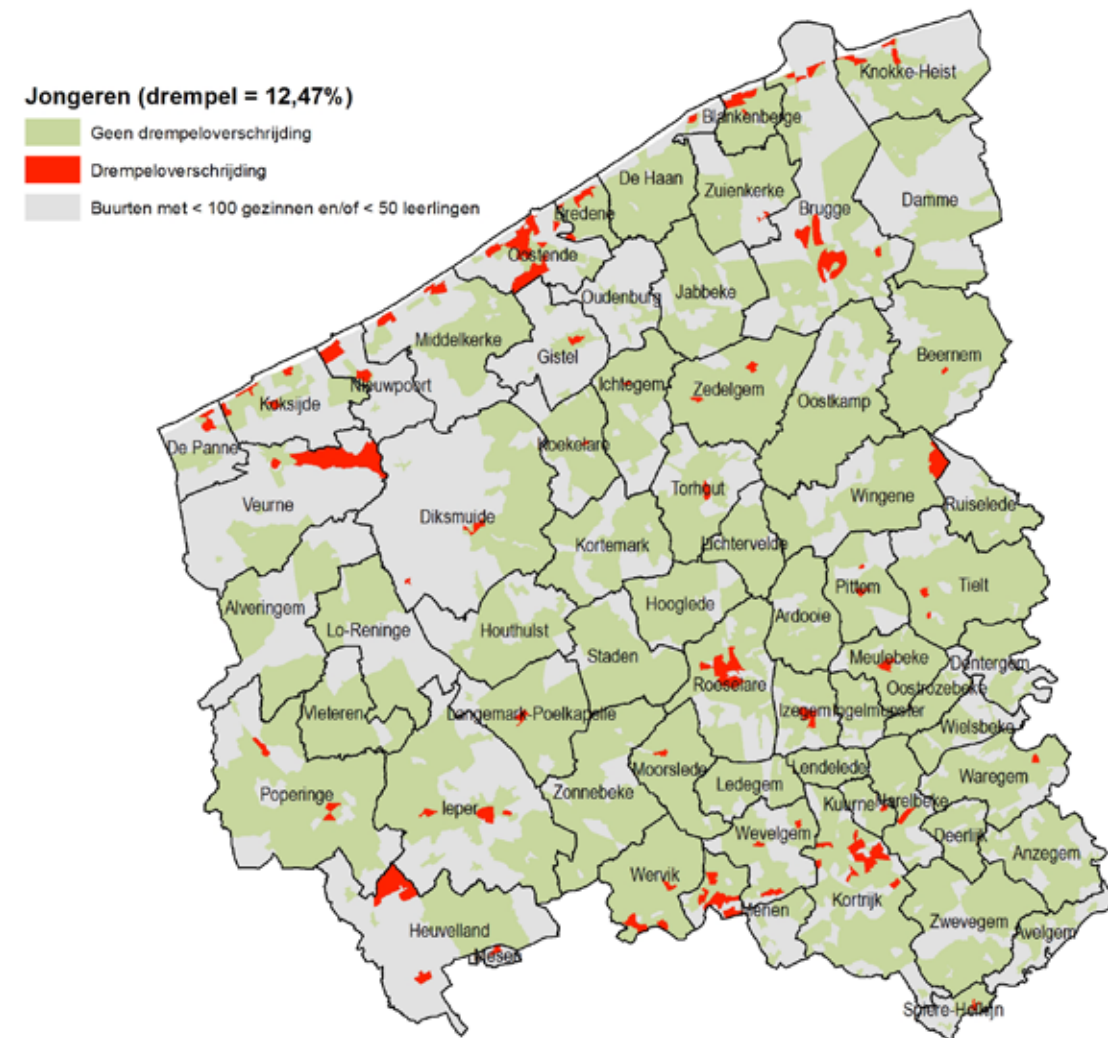

• Beschrijving van de resultaten:

Voor de dimensie rond kwetsbare jongeren werd, net als bij de dimensie onderwijs, een extra voorwaarde in acht genomen, namelijk dat er in de buurt minstens 50 leerlingen moeten wonen. Dat is het geval voor 1.171 buurten (van de 1.297 buurten met minstens 100 gezinnen). Dit heeft tot gevolg dat 91,87% van alle leerlingen in de analyse opgenomen wordt en 91,55% van alle 0-19-jarigen.

De drempelwaarde voor de dimensie kwetsbare jongeren bedraagt 12,47%. Dit betekent dat 15% van alle buurten (met minstens 100 gezinnen en minstens 50 leerlingen) een gemiddeld percentage op deze 6 indicatoren heeft dat hoger is dan 12,47%.

De volgende kaart toont de buurten die de drempel voor kwetsbare jongeren overschrijden. Het betreft 176 buurten, gespreid over 39 gemeenten. In West-Vlaanderen wonen gemiddeld 108.789 gezinnen in een buurt die de drempelwaarde voor de dimensie kwetsbare jongeren overstijgt. Dit is goed voor 21% van alle gezinnen. Als we kijken naar de 0-19-jarigen, dan blijkt dat 15,46% van hen (=37.015) in een buurt woont waar de kans op kwetsbare jongeren verhoogd is. Er is een sterke spreiding van de kwetsbare buurten over de West-Vlaamse gemeenten heen. Elke kustgemeente heeft minstens 1 kwetsbare buurt die de drempel voor kwetsbare jongeren overschrijdt. Daarnaast kleuren de centrumsteden rood.

De volgende tabel toont de verdeling van de buurten over de provincie.

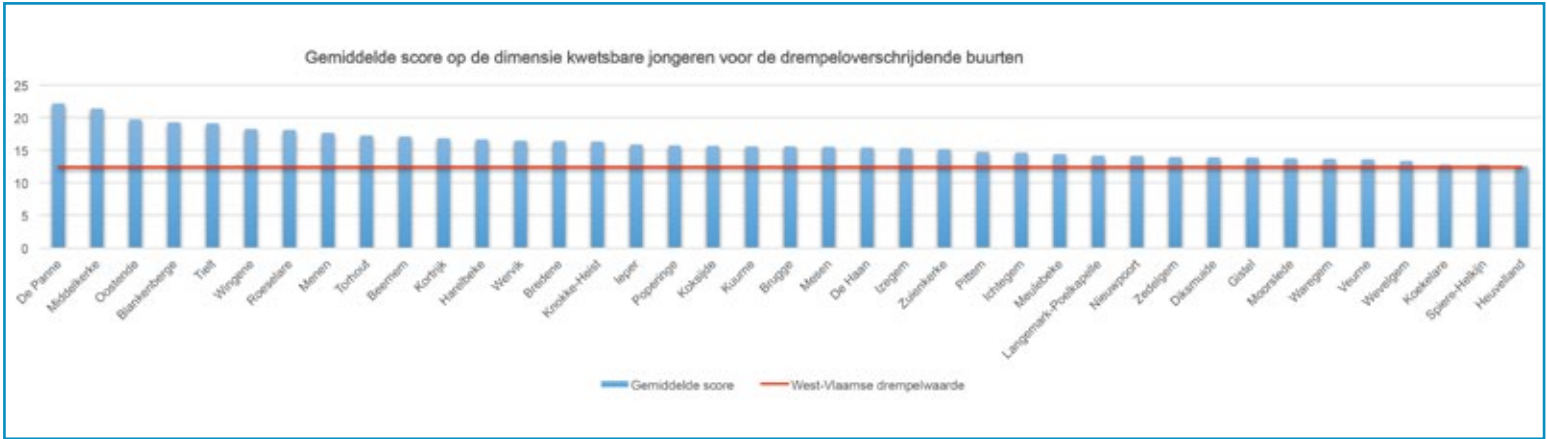
Gemeente	Aantal buurten	Aantal huishoudens	% tov het totaal aantal huishoudens in de gemeente	Aantal 0-19-jarigen	% tov het totaal 0-19-jarigen in de gemeente
Beernem	1	156	2,51	92	2,82
Blankenberge	6	6.001	58,23	1.515	50,18
Bredene	4	2.523	32,82	901	25,54
Brugge	16	11.608	21,68	3.552	15,83
De Haan	1	904	14,37	128	6,75
De Panne	4	2.541	46,49	608	34,49
Diksmuide	3	1.259	17,84	465	13,34
Gistel	1	1.064	21,59	337	12,95
Harelbeke	2	1.461	12,30	487	8,55
Heuvelland	1	519	15,86	309	17,58
Ichtegem	1	208	3,60	90	2,96
Ieper	6	3.499	22,96	1.153	16,37
Izegem	2	2.404	20,06	936	16,15
Knokke-Heist	8	5.466	32,50	1.097	24,24
Koekelare	1	321	8,69	92	4,96
Koksijde	4	2.542	22,52	461	16,09
Kortrijk	19	9.779	29,83	4.481	27,58
Kuurne	1	418	7,56	258	9,15
Langemark-Poelkapelle	1	390	12,25	174	8,67
Menen	11	4.988	35,04	2.689	36,21
Mesen	1	388	87,00	225	82,42
Meulebeke	1	1.003	21,80	403	17,53
Middelkerke	6	3.651	37,34	686	23,87
Moorslede	1	384	8,52	173	7,27
Nieuwpoort	5	3.747	64,01	805	50,53
Oostende	28	23.380	64,57	7.360	60,84
Pittem	1	346	12,81	194	13,50

Gemeente	Aantal buurten	Aantal huishoudens	% tov het totaal aantal huishoudens in de gemeente	Aantal 0-19-jarigen	% tov het totaal 0-19-jarigen in de gemeente
Poperinge	2	1.401	16,97	640	14,68
Roeselare	3	8.434	31,87	3.083	23,26
Spiere-Helkijn	16	242	27,44	178	31,50
Tielt	2	878	10,22	388	9,34
Torhout	2	1.141	13,02	323	7,67
Veurne	2	995	19,61	353	15,41
Waregem	1	690	4,36	364	4,67
Wervik	5	2.113	27,34	1.135	26,58
Wevelgem	3	1.053	8,06	446	6,55
Wingene	1	101	1,78	119	3,61
Zedelgem	2	685	7,54	249	5,07
Zuienkerke	1	106	9,38	66	12,34
West-Vlaanderen	176	108.789	21,00	37.015	15,46

21% van de West-Vlaamse gezinnen woont in een buurt waar de kans op kwetsbare jongeren verhoogd is. Wat betreft het aantal 0-19-jarigen, zien we dat 37.015 kinderen en jongeren in een buurt wonen die de drempelwaarde voor de dimensie kwetsbare jongeren overschrijdt. Dit komt neer op 15,46% van alle West-Vlaamse 0-19-jarigen. Gemeenten met een grotere concentratie aan 0-19-jarigen binnen deze buurten zijn: Mesen (82,42%), Oostende, (60,84%), Nieuwpoort (50,53%), Blankenberge (50,18%), Menen (36,21%), De Panne (34,49%), Spiere-Helkijn (31,50%), Kortrijk (27,58%), Wervik (26,58%), Bredene (25,54%), Knokke-Heist (24,24%), Middelkerke (23,87%), Roeselare (23,26%), Heuvelland (17,58%), Meulebeke (17,53%), Ieper (16,37%), Izegem (16,15%), Koksijde (16,09%) en Brugge (15,83%).

Onderstaande grafiek geeft per gemeente de gemiddelde score weer op de dimensie kwetsbare jongeren en dit voor alle buurten die de drempelwaarde voor jongeren overstegen binnen deze gemeente.

De grafiek kan als volgt geïnterpreteerd worden: hoe hoger de score, hoe ‘slechter’ de situatie gemiddeld genomen binnen de betreffende buurten is.

Van de 39 gemeenten die minstens 1 buurt hebben waar de drempelwaarde voor kwetsbare jongeren (12,47%) wordt overstegen, zien we de volgende top 5 in de scores: De Panne (22,23%), Middelkerke (21,46%), Oostende (19,79%), Blankenberge (19,34%) en Tielt (19,16%). Deze gemeenten hebben m.a.w. de buurten met de meest uitgesproken problematiek wat de dimensie kwetsbare jongeren betreft. Opvallend is dat 4 van deze top 5 gemeenten, kustgemeenten zijn.

Tot slot worden de aantallen voor de 6 indicatoren bekeken van de dimensie kwetsbare jongeren voor de buurten met een verhoogde kans op kwetsbare jongeren.

Gemeente	Aantal Buurten	Totaal leerlingen	Schoolse vertraging lager ond	Schoolse vertraging secundair ond	Leerlingen buitengewoon onderwijs	Eenoudergezinnen	Wooninstabiliteit	Kansarme geboorten
Beernem	1	84	10	0	8	13	<5	<5
Blankenberge	6	1.229	111	38	90	247	741	32
Bredene	4	741	63	26	45	96	310	9
Brugge	16	2.866	183	92	182	522	1.519	30
De Haan	1	107	7	<5	5	24	134	<5

Gemeente	Aantal Buurten	Totaal leerlingen	Schoolse vertraging lager ond	Schoolse vertraging secundair ond	Leerlingen buitengewoon onderwijs	Eenoudergezinnen	Wooninstabiliteit	Kansarme geboorten
De Panne	4	524	45	24	53	107	325	12
Diksmuide	3	391	23	6	29	57	119	5
Gistel	1	290	11	5	21	54	150	<5
Harelbeke	2	389	28	16	35	61	190	6
Heuvelland	2	247	13	5	25	24	29	<5
Ichtegem	1	57	6	<5	<5	11	16	<5
Ieper	6	844	55	28	66	148	500	13
Izegem	4	735	33	22	80	141	309	7
Knokke-Heist	6	826	70	32	32	174	618	12
Koekelare	1	74	0	0	<5	15	47	<5
Koksijde	4	322	27	9	19	67	267	6
Kortrijk	19	3.475	322	126	244	432	1.222	70
Kuurne	1	203	15	6	12	19	33	5
Langemark-Poelkapelle	1	137	15	<5	11	13	28	<5
Menen	11	2.048	146	51	177	308	488	58
Mesen	1	111	9	0	11	29	39	<5
Meulebeke	1	353	20	11	33	37	101	5
Middelkerke	5	597	29	19	32	140	439	13
Moorslede	1	128	11	<5	6	20	55	<5
Nieuwpoort	6	637	51	7	24	107	438	9
Oostende	28	5.853	513	255	379	1.155	3.016	133
Pittem	2	170	9	<5	11	18	18	<5
Poperinge	3	530	38	6	51	91	124	7
Roeselare	14	2.379	209	85	181	363	1.056	54
Spier-Helkijn	1	97	6	<5	<5	27	29	<5
Tielt	2	313	17	21	22	51	110	8
Torhout	2	264	13	<5	17	49	190	7
Veerne	2	311	15	<5	19	50	128	<5

Gemeente	Aantal Buurten	Totaal leerlingen	Schoolse vertraging lager ond	Schoolse vertraging secundair ond	Leerlingen buitengewoon onderwijs	Eenoudergezinnen	Wooninstabiliteit	Kansarme geboorten
Waregem	1	299	34	0	19	34	36	<5
Wervik	6	861	59	21	103	162	185	15
Wevelgem	3	351	23	8	35	53	47	<5
Wingene	1	65	13	0	0	<5	6	<5
Zedelgem	2	203	15	<5	11	26	82	<5
Zuienkerke	1	52	<5	<5	<5	<5	9	<5
West-Vlaanderen	176	29.163	2.268	942	2.100	4.951	13.156	553

We tellen in totaal 2.268 leerlingen met minstens 1 jaar *schoolse vertraging in het gewoon lager onderwijs* die wonen in een kwetsbare buurt voor jongeren. Ten opzichte van alle leerlingen in het gewoon lager onderwijs binnen deze buurten is dit 22,77%. Eerder (p. 65) zagen we reeds dat het percentage voor gans de provincie op 12,51% ligt en voor de kansarme buurten in de provincie op 25,35%. Als er gekeken wordt naar alle leerlingen met schoolse achterstand in het gewoon lager onderwijs, dan blijkt dat ruim een vierde (26,47%) van hen in een buurt woont waar de kans op kwetsbare jongeren hoger is.

Daarnaast tellen we 942 leerlingen met minstens 2 jaar *schoolse vertraging in het gewoon secundair onderwijs* die in een kwetsbare buurt voor jongeren wonen. Dat is 10,16% ten opzichte van alle leerlingen in het gewoon secundair onderwijs binnen deze buurten. Dit percentage ligt wederom tussen de percentages voor gans de provincie (3,95%) en voor de kansarme buurten (12,05%), zoals we eerder zagen (p. 66). Ten opzichte van alle leerlingen met minstens 2 jaar schoolse achterstand in het gewoon secundair onderwijs kan geconcludeerd worden dat ruim een derde (35,43%) van hen in een buurt woont waar we een verhoogde kwetsbaarheid voor jongeren detecteren.

Een volgende indicator is het aantal leerlingen dat *buitengewoon onderwijs* volgt. Er zijn in totaal 2.100 leerlingen wat neerkomt op 7,20% van alle leerlingen in deze buurten met verhoogde kwetsbaarheid voor jongeren. Algemeen in de provincie ligt dit aandeel op 4,76% en voor de kansarme buurten op 7,46%. Daarnaast wordt vastgesteld dat bijna 1 op de 4 leerlingen (22,75%) in het buitengewoon onderwijs in een kwetsbare buurt voor jongeren woont.

4.951 *eenoudergezinnen* wonen in een kwetsbare buurt voor jongeren. Dit betekent dat van het totaal aantal gezinnen met kinderen in deze buurten 24,10% een eenoudergezin betreft. De aandelen voor de provincie en voor de kansarme buurten bedragen respectievelijk 13,62% en 26,59% (zie p. 59). Als we het bekijken op het totaal aantal eenoudergezinnen, dan komt dit neer op 27% van de eenoudergezinnen dat in een kwetsbare buurt voor jongeren woont.

Vervolgens kijken we naar *het aantal gezinnen dat het afgelopen jaar is verhuisd*: 13.156 gezinnen van hen wonen in een kwetsbare buurt voor jongeren. Binnen deze buurten betekent dit een wooninstabiliteit van 12,09%. Voor gans West-Vlaanderen bedraagt de wooninstabiliteit gemiddeld 7,72% en voor de kansarme buurten 12,99% (zie p. 63). Er kan hier nog geconcludeerd worden dat bijna 1 op de 3 verhuisbewegingen (32,89%) gebeurt door een gezin wonend in een kwetsbare buurt voor jongeren.

De laatste indicator voor de dimensie kwetsbare jongeren is het aantal *kansarme geboorten*. De tabel geeft het gemiddeld jaarlijks aantal weer voor 2013-2015. Binnen de kwetsbare buurten voor jongeren tellen we gemiddeld 553 kansarme geboorten. Dit is 27,34% van de geboorten binnen deze buurten. Het provinciaal aandeel ligt op 10,05% en het aandeel voor de kansarme buurten op 30,93%. Ten opzichte van alle kansarme geboorten in West-Vlaanderen, vindt de helft (49,76%) plaats in een kwetsbare buurt voor jongeren.

3.2.2. Kwetsbare ouderen

Meerdere onderzoeken wezen reeds uit dat ouderen een grotere kans lopen om in armoede te moeten leven. Meerdere factoren spelen hierbij een rol.

Het beperkter inkomen is de meest voor de hand liggende factor. Het wettelijk voorzien pensioen is niet altijd toereikend om in het levensonderhoud te voorzien. Zo wijst het onderzoek van Verté (2007, p.30-31) uit dat 4 op 10 West-Vlaamse ouderen aangeeft moeilijk tot zeer moeilijk rond te komen met het inkomen. Opmerkelijk is de vaststelling van Verté dat West-Vlaamse ouderen vaker dan de gemiddelde Vlaamse ouderen (39,4%) aangeven moeilijk rond te komen.

Een tweede factor is de gezinssamenstelling. Door hun hogere leeftijd hebben ouderen een grotere kans om alleen komen te staan. Vooral alleenstaande vrouwen zijn een bijzonder kwetsbare groep. Zo hebben zij bijvoorbeeld gemiddeld genomen een lager pensioen dan mannen onder andere doordat zij huisvrouw waren of vaker deeltijds werkten.

Een derde factor die ouderen vaker in de armoede doet belanden, is gezondheid. De uitgaven voor gezondheid stijgen aanzienlijk vanaf 65 jaar. De gezondheidsenquête van 2008 (waarbij 11.250 personen geïnterviewd werden omtrent hun gezondheid verspreid over 159 Belgische gemeenten) toont aan dat 41% van de 65-plussers aangeeft dat zij de kosten voor gezondheidszorgen maar moeilijk kunnen betalen (Van der Heyden J. et.al, 2010). Komt daarbij dat ouderen vaak niet weten waar zij recht op hebben of waar ze terecht kunnen voor zorgverlening en informatie.

Bovenstaande opsomming is niet limitatief maar ze toont reeds aan dat ouderen een bijzondere kwetsbare groep kunnen zijn.

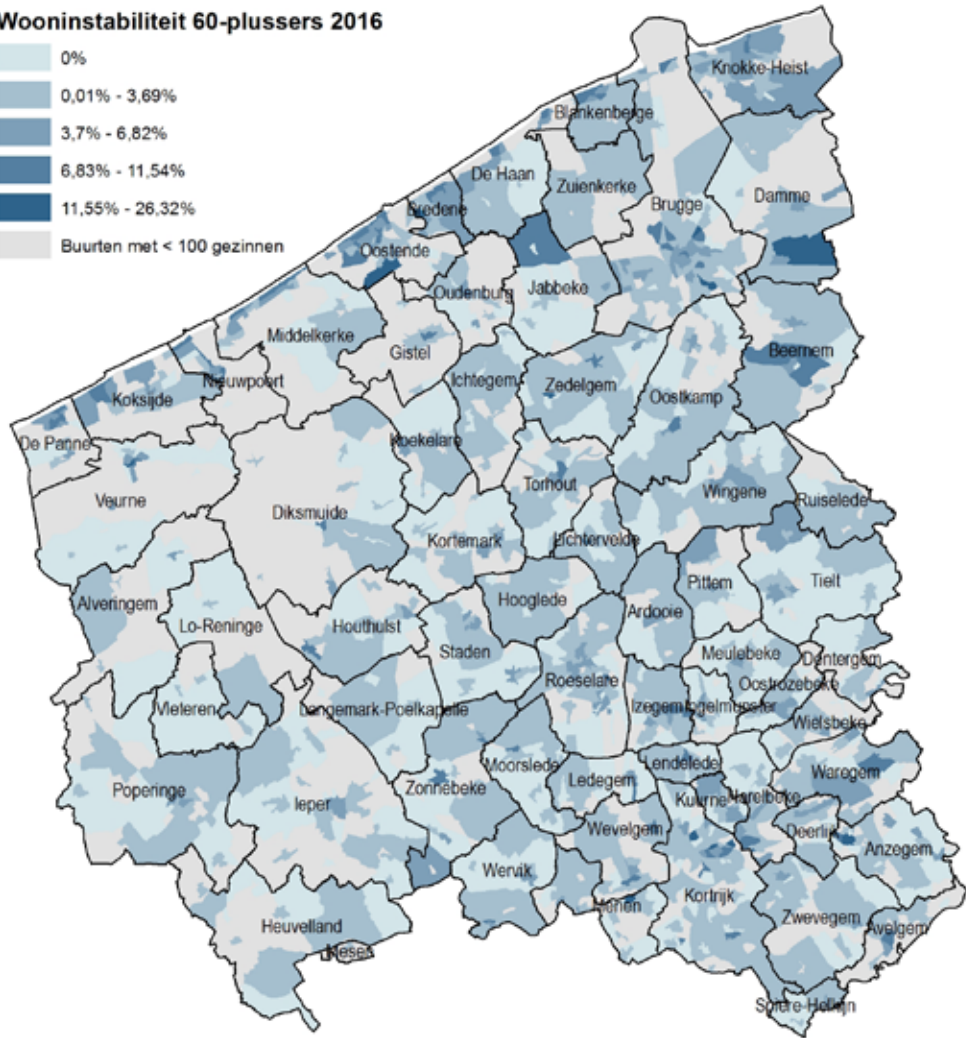
• Beschrijving van de indicatoren:

De dimensie om buurten met een verhoogde kans op kwetsbare ouderen te detecteren werd gevormd door volgende 3 indicatoren:

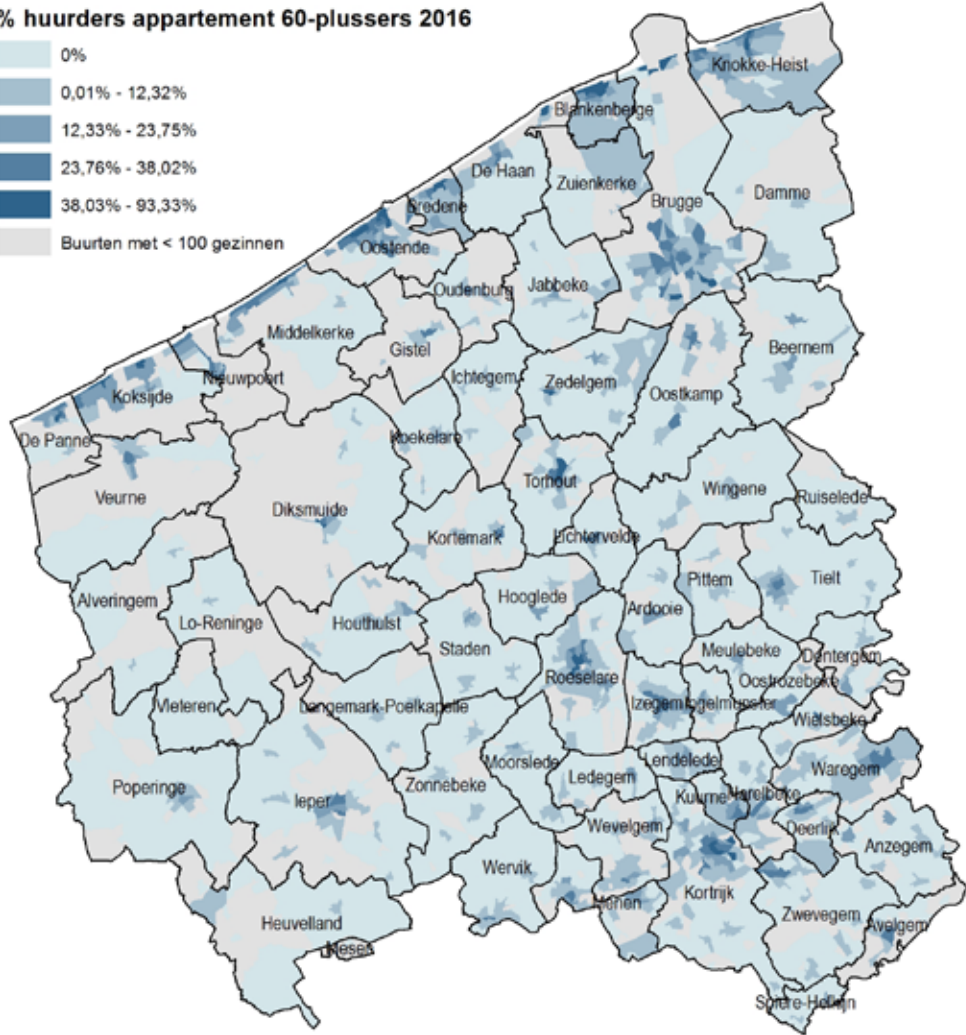
- Gescheiden 60-plussers
- Wooninstabiliteit 60-plussers
- Huurders appartement 60-plussers

De eerste indicator wordt ook gebruikt in de algemene screening en de beschrijving kan gelezen worden in punt “2.2. De kansarmoede-indicatoren”. De uitleg over de twee andere indicatoren kan hieronder gelezen worden.

Wooninstabiliteit 60-plussers	
Omschrijving	Aantal gezinshoofden ouder dan 60 jaar die op 01/01/2016 op een ander adres woonden dan op 01/01/2015 t.o.v. het totaal aantal gezinshoofden ouder dan 60 jaar.
Bron	Rijksregister op 01/01/2016
Relevantie	Een buurt die gekenmerkt wordt door een hoge verhuismobiliteit heeft een grotere kans op kwetsbaarheid. Er wordt weinig of niet geïnvesteerd in de woningen en de buurt. Maar ook de bewoners zelf kunnen geen stabiele leefomgeving uitbouwen, zoals een vaste huisarts, school, netwerk van buren ... (Kesteloot, 2008). Naarmate men ouder wordt, is men meer aangewezen op de buurt. Verhuizen naar een andere buurt (bv. omwille van een meer aangepaste woning) verstoort deze buurtbetrokkenheid, met mogelijks verhoogde eenzaamheid tot gevolg. Ook dit maakt ouderen die verhuizen extra kwetsbaar. Merk op dat nieuwbouwwijken een invloed kunnen hebben op de gegevens. Een drempeloverschrijding op deze variabele hoeft dus niet per definitie gelinkt te worden aan een hogere kwetsbaarheid.

Huurders appartement 60-plussers	
Omschrijving	Aantal huurders van een appartement ouder dan 60 jaar (gezinshoofd) op het totaal aantal gezinshoofden ouder dan 60 jaar.
Bron	Rijksregister en kadaster op 01/01/2016
Relevantie	Zowel het onderzoek 'Wonen in West-Vlaanderen' (2004) als het onderzoek van Winters (2011) laten zien dat de betaalbaarheidsproblematiek wat de leeftijd van de referentiepersoon betreft sterk verschilt naargelang het eigendomsstatuut. In beide onderzoeken komen de oudere private huurders als meest kwetsbare groep naar voor.

• Beschrijving van de resultaten:

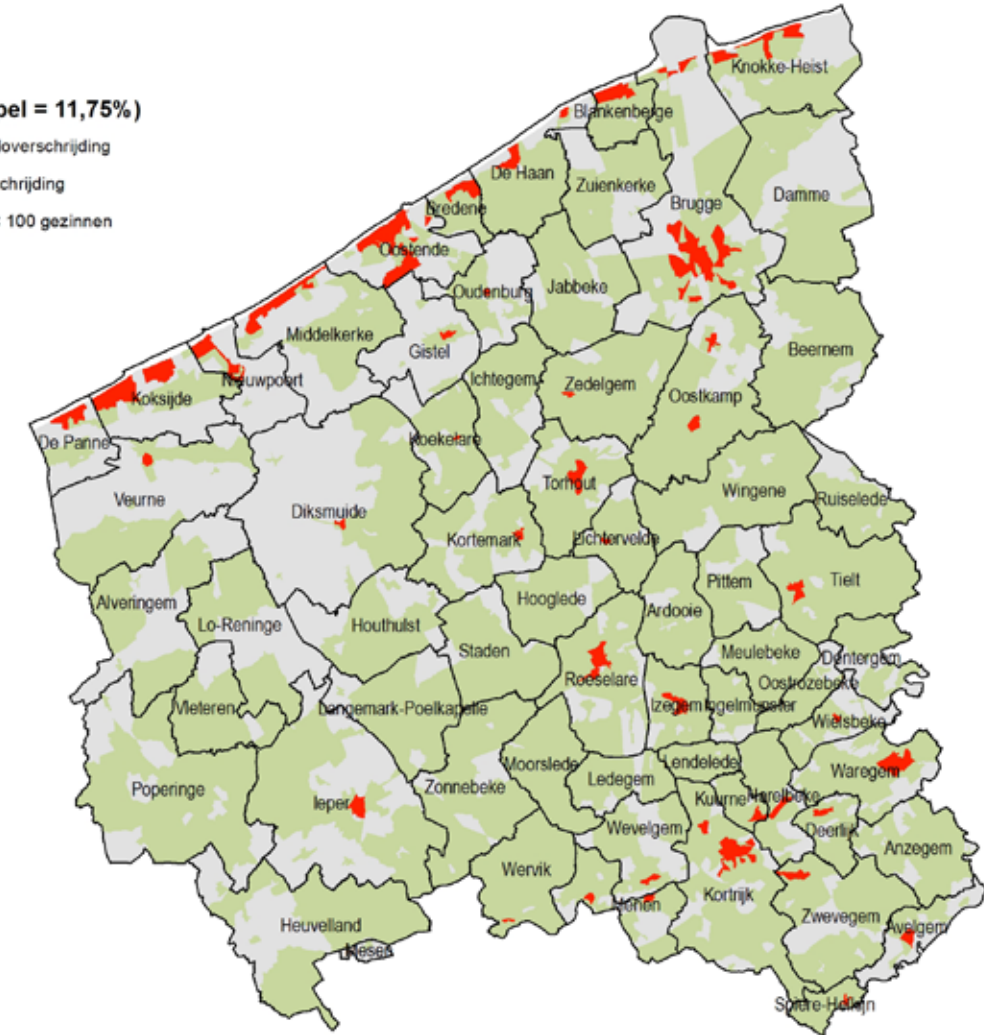
De drempelwaarde voor de dimensie kwetsbare ouderen bedraagt 11,75%. Dit betekent dat 15% van alle buurten (met minstens 100 gezinnen) een gemiddeld percentage op deze 3 indicatoren heeft dat hoger is dan 11,75%.

De kaart toont de buurten die de drempel voor kwetsbare ouderen overschrijden. Het betreft 195 buurten, gespreid over 36 gemeenten. In West-Vlaanderen wonen gemiddeld 130.893 gezinnen in een buurt die de drempelwaarde voor de dimensie kwetsbare ouderen overstijgt. Dit is goed voor 25,26% van alle gezinnen. Als er gekeken wordt naar de 60-plussers, dan blijkt dat 27,47% van hen (=93.993) in een buurt woont waar de kans op kwetsbare ouderen verhoogd is.

De kaart laat zien dat de buurten met kwetsbare ouderen zich vooral situeren in de kustgemeenten wonen en in de centra van de grotere steden en gemeenten.

Ouderen (drempel = 11,75%)

- Geen drempeloverschrijding
- Drempeloverschrijding
- Buurten met < 100 gezinnen

De volgende tabel toont de verdeling van de buurten over de provincie.

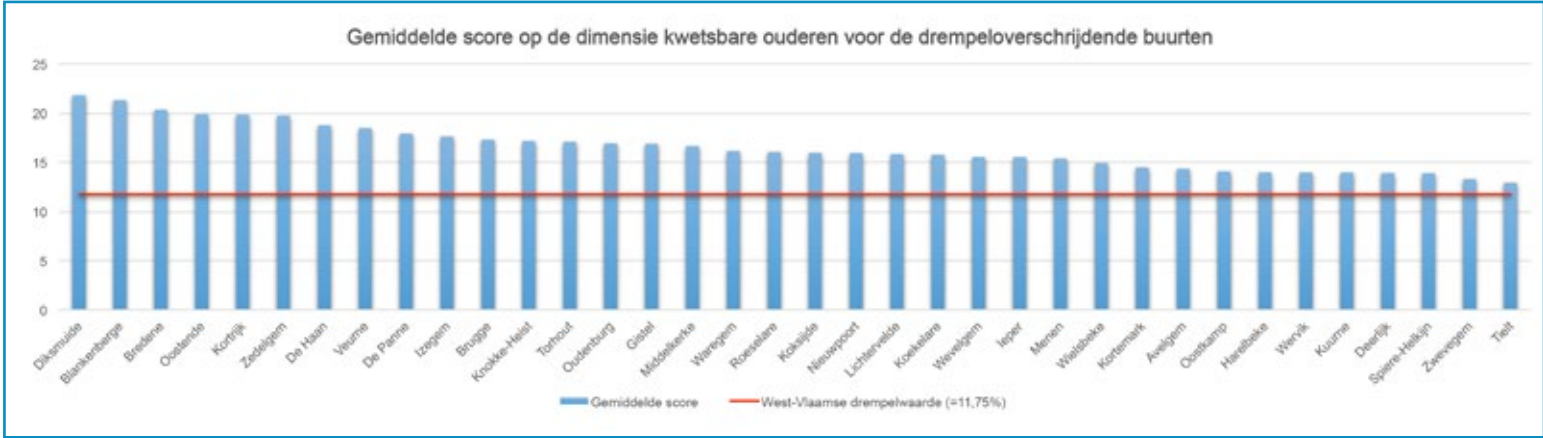
Gemeente	Aantal buurten	Aantal huishoudens	% tov het totaal aantal huishoudens in de gemeente	Aantal 60-plussers	% tov het totaal aantal 60-plussers in de gemeente
Avelgem	1	1.038	24,52	706	28,06
Blankenberge	9	7.445	72,24	5.733	75,31
Bredene	3	1.992	25,91	1.402	28,85
Brugge	30	21.229	39,65	13.387	38,46
De Haan	5	2.852	45,32	2.423	47,94
De Panne	6	3.150	57,63	2.675	64,33
Deerlijk	1	704	14,48	502	16,46
Diksmuide	2	921	13,05	566	12,74
Gistel	1	1.064	21,59	717	24,15
Harelbeke	3	1.960	16,51	1.206	16,70
Ieper	4	3.499	22,96	2.207	22,09
Izegem	3	1.606	13,40	852	11,12
Knokke-Heist	14	10.124	60,20	8.513	60,16
Koekelare	1	321	8,69	324	13,89
Koksijde	8	7.180	63,60	7.079	68,44
Kortemark	1	380	7,51	336	10,02
Kortrijk	15	8.363	25,51	5.567	26,99
Kuurne	1	847	15,31	529	14,69
Lichtervelde	1	385	10,84	288	13,06
Menen	2	1.254	8,81	833	9,43
Middelkerke	10	5.603	57,31	4.720	60,55
Nieuwpoort	6	3.878	66,25	3.356	71,37
Oostende	33	25.680	70,92	17.261	69,94
Oostkamp	2	1.276	13,40	964	15,59
Oudenburg	1	393	10,16	239	9,30
Roeselare	9	5.252	19,85	3.122	20,16
Spiere-Helkijn	1	242	27,44	79	18,94

Gemeente	Aantal buurten	Aantal huishoudens	% tov het totaal aantal huishoudens in de gemeente	Aantal 60-plussers	% tov het totaal aantal 60-plussers in de gemeente
Tielt	4	2.071	24,11	1.153	20,69
Torhout	5	2.236	25,52	1.562	27,98
Veurne	2	1.027	20,24	800	22,75
Waregem	4	3.863	24,40	2.843	28,55
Wervik	1	227	2,94	171	3,46
Wevelgem	2	813	6,23	491	6,01
Wielsbeke	1	170	4,53	165	7,72
Zedelgem	1	385	4,24	217	3,75
Zwevegem	2	1.463	14,52	1.005	16,06
West-Vlaanderen	195	130.893	25,26	93.993	27,47

25,26% van de West-Vlaamse gezinnen woont in een buurt waar de kans op kwetsbare ouderen verhoogd is. Wat betreft het aantal 60-plussers, zien we dat 93.993 ouderen in een buurt wonen die de drempelwaarde voor de dimensie kwetsbare ouderen overschrijdt. Dit komt neer op 27,47% van alle West-Vlaamse 60-plussers. Gemeenten met een grotere concentratie aan 60-plussers binnen deze buurten zijn: Blankenberge (75,31%), Nieuwpoort (71,37%), Oostende (69,94%), Koksijde (68,44%), De Panne (64,33%), Middelkerke (60,55%), Knokke-Heist (60,16%), De Haan (47,94%), Brugge (38,46%), Bredene (28,85%), Waregem (28,55%), Avelgem (28,06%) en Torhout (27,98%). Het is overduidelijk dat de kustgemeenten hier erg hoog scoren.

Onderstaande grafiek geeft per gemeente de gemiddelde score weer op de dimensie kwetsbare ouderen en dit voor alle buurten die de drempelwaarde voor kwetsbare ouderen overstegen binnen deze gemeente.

De grafiek kan als volgt geïnterpreteerd worden: hoe hoger de score, hoe ‘slechter’ de situatie gemiddeld genomen binnen de betreffende buurten is.

Van de 36 gemeenten die minstens 1 buurt hebben waar de drempelwaarde voor kwetsbare ouderen (12,92%) wordt overstegen, zien we de volgende top 5 in de scores: Diksmuide (21,82%), Blankenberge (21,32%), Bredene (20,33%), Oostende (19,88%) en Kortrijk (19,84%). Deze gemeenten hebben m.a.w. de buurten met de hoogste score, dus de meest uitgesproken problematiek wat de dimensie kwetsbare ouderen betreft. De 3 kustgemeenten zijn bovendien gemeenten waar er binnen de betreffende kwetsbare buurten een grotere concentratie 60-plussers woont dan gemiddeld genomen voor West-Vlaanderen.

Tot slot bekijken we de aantallen voor de 3 indicatoren van de dimensie kwetsbare ouderen voor de buurten met een verhoogde kans op kwetsbare ouderen.

Gemeente	Aantal buurten	Gescheiden 60-plussers	Wooninstabiliteit 60-plussers	Huurders appartement 60-plussers
Avelgem	1	63	31	122
Blankenberge	9	1.074	286	1.678
Bredene	3	275	74	256
Brugge	30	2.176	501	2.489

Gemeente	Aantal buurten	Gescheiden 60-plussers	Wooninstabiliteit 60-plussers	Huurders appartement 60-plussers
De Haan	5	401	129	538
De Panne	6	488	138	575
Deerlijk	1	52	18	67
Diksmuide	2	89	36	181
Gistel	1	84	33	147
Harelbeke	3	123	41	210
Ieper	4	298	81	391
Izegem	3	112	34	198
Knokke-Heist	14	1.190	341	2.124
Koekelare	1	28	11	52
Koksijde	8	890	306	1.281
Kortemark	1	34	11	50
Kortrijk	15	881	229	1.254
Kuurne	1	61	18	90
Lichtervelde	1	22	11	50
Menen	2	107	32	166
Middelkerke	10	797	229	955
Nieuwpoort	6	488	163	576
Oostende	33	3.413	702	4.284
Oostkamp	2	83	30	164
Oudenburg	1	38	14	45
Roeselare	9	422	88	654
Spiere-Helkijn	1	16	<5	9
Tielt	4	148	39	171
Torhout	5	166	58	310
Veurne	2	94	42	173
Waregem	4	309	139	542
Wervik	1	11	8	31
Wevelgem	2	47	31	98
Wielsbeke	1	7	<5	28

Gemeente	Aantal buurten	Gescheiden 60-plussers	Wooninstabiliteit 60-plussers	Huurders appartement 60-plussers
Zedelgem	1	15	21	58
Zwevegem	2	91	24	163
West-Vlaanderen	195	14.593	3.956	20.180

We tellen in totaal 14.593 *gescheiden 60-plussers* die wonen in een kwetsbare buurt voor ouderen. Dit komt neer op 15,53% van alle 60-plussers binnen deze buurten. Gemiddeld genomen is 10,05% van de 60-plussers in gans West-Vlaanderen gescheiden en in de kansarme buurten is dit 16,94% (zie p. 60). Bovendien woont bijna de helft (42,45%) van de gescheiden ouderen in een buurt waar de kans op kwetsbare ouderen hoger is.

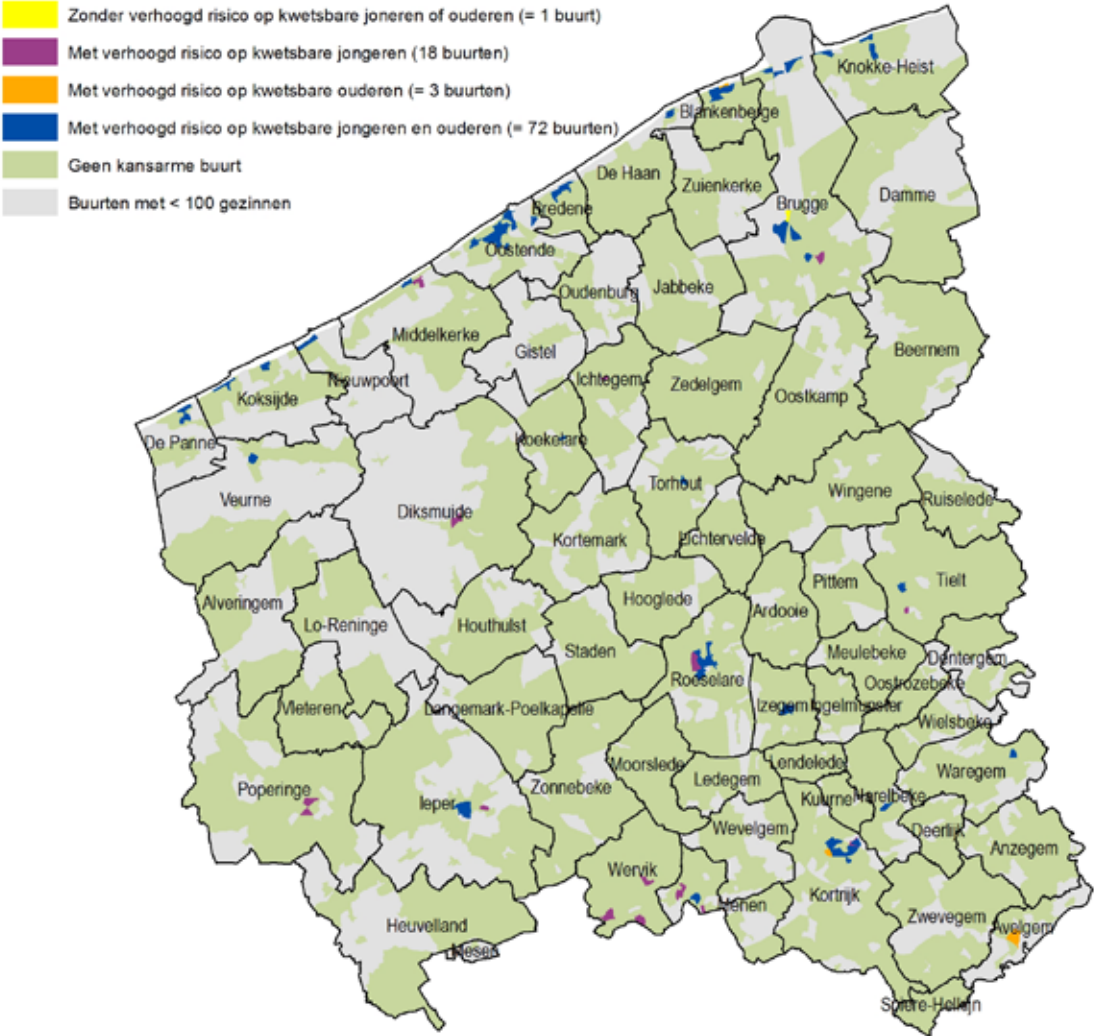
Een volgende indicator is de *wooninstabiliteit van 60-plussers*. In totaal zijn er 3.956 gezinshoofden ouder dan 60 jaar die verhuisd zijn tussen 01/01/2015 en 01/01/2016 in een kwetsbare buurt voor ouderen. Dat betekent een wooninstabiliteit bij ouderen van 6,27% in de kwetsbare buurten voor ouderen. In gans de provincie is dit 3,16% en in de kansarme buurten 6,04%. Bijna 6 60-plussers (gezinshoofden) op 10 (57,55%) die in het afgelopen jaar verhuisd is, wonen in een kwetsbare buurt voor ouderen.

De laatste indicator voor de dimensie kwetsbare ouderen is het aantal *huurders ouder dan 60 jaar wonend in een appartement*. Binnen de kwetsbare buurten voor ouderen zijn er 20.180 gezinshoofden ouder dan 60 jaar in deze situatie. Dit geldt bijgevolg voor 32% van alle gezinshoofden ouder dan 60 jaar binnen deze buurten. In gans de provincie huurt 12,34% van alle gezinshoofden ouder dan 60 jaar een appartement en in de kansarme buurten is dit 33,84%. Wanneer de appartementshuurders binnen de kwetsbare buurten voor ouderen bekeken wordt ten opzichte van alle appartementshuurders ouder dan 60 jaar, kan opgemerkt worden dat 74,78% ofwel bijna drie vierde, in een kwetsbare buurt voor ouderen woont.

3.2.3. Kwetsbare jongeren/ouderen in kansarme buurten

Tot slot van de doelgroepenanalyse wordt gefocust op de 94 kansarme buurten. We gaan na welke van deze buurten, naast hun algemene kansarmoedesituatie, ook een verhoogde kwetsbaarheid voor jongeren en/of ouderen inhouden.

Kansarme buurten 2016 (= 94 buurten)

Van de 94 kansarme buurten is er slechts 1 buurt waar er geen verhoogde kans op kwetsbaarheid voor ouderen of jongeren wordt vastgesteld. Dit is 1 buurt in Brugge: Duivenslag.

Het merendeel van de kansarme buurten (72 van de 94 kansarme buurten, 77%) heeft wel een verhoogde kans op kwetsbare jongeren én ouderen (blauwe buurten). We zien die voornamelijk aan de kust en in de centra van de grotere steden. De kust huisvest met andere woorden niet alleen of vooral kwetsbare ouderen, maar ook kwetsbare jongeren. Dit mag niet uit het oog verloren gaan.

Daarnaast hebben 18 kansarme buurten een verhoogd risico op kwetsbare jongeren, maar niet op kwetsbare ouderen (paarse buurten). Opvallend zijn de meerdere paarse buurten in Wervik en Menen.

Drie kansarme buurten blijken tot slot risicovol voor kwetsbare ouderen, maar niet voor kwetsbare jongeren (oranje buurten). Dit zijn buurten in Blankenberge (Zeedijk – Pier), Avelgem (Avelgem Centrum) en Kortrijk (Goederenstation).

In bijlage van deze publicatie is een tabel terug te vinden met een overzicht per kansarme buurt of deze al dan niet de drempel voor de dimensie kwetsbare ouderen en/of jongeren overschrijdt en hoeveel gezinnen, inwoners, 60-plussers en jongeren de betreffende buurten tellen.

3.3. Kansarmoede in kaart: evolutie in de tijd

In dit laatste luik wordt de evolutie van de kansarme buurten in kaart gebracht. De evolutie wordt bekeken ten opzichte van de editie van 2014.

In dit onderdeel wordt de globale evolutie van de dimensies (demografie, huisvesting, onderwijs, werkloosheid, kwetsbare jongeren en kwetsbare ouderen) tussen 2013 en 2016 aan de hand van de drempelwaarden bekeken. Om deze evoluties meer te kunnen duiden, wordt eveneens de evolutie van de indicatoren bekeken waaruit de verschillende dimensies zijn opgebouwd.

Tot slot wordt de evolutie binnen de kansarme buurten bekeken. We bekijken enerzijds of het aantal drempeloverschrijdingen is toe- of afgenomen tussen 2013 en 2016. Anderzijds gaan we voor elke kansarme buurt na hoe deze evolueerde op elk van de dimensies: is de waarde op de dimensie in 2016 gestegen of gedaald t.o.v. 2013? Indien deze waarde in 2016 is toegenomen dan kan dit wijzen op een achteruitgang binnen de buurt op deze dimensie. Een gedaalde waarde wijst omgekeerd op een verbeterde situatie.

3.3.1. Evolutie van de drempelwaarden

Onderstaande tabel geeft de drempelwaarden weer enerzijds voor data 2013 en anderzijds voor data 2016.

	2013	2016
Demografie	23,10%	24,32%
Huisvesting	29,53%	29,61%
Onderwijs	11,79%	10,69%
Werkloosheid	64,85%	61,54%
Kwetsbare jongeren	12,62%	12,47%
Kwetsbare ouderen	10,54%	11,75%

De drempelwaarden zijn gestegen voor demografie en voor kwetsbare ouderen. Voor huisvesting en kwetsbare jongeren zijn de drempelwaarden relatief stabiel gebleven. Voor onderwijs en werkloosheid zijn de drempelwaarden in 2016 gedaald in vergelijking met 2013. Onderstaande tabel toont de evolutie van de individuele indicatoren binnen de geanalyseerde buurten in West-Vlaanderen.

	2013	2016
Demografie		
Eenoudergezin	13,53%	13,93%
Alleenstaanden	31,54%	32,55%
Gescheiden 60+	8,66%	10,19%
Huisvesting		
Huurders 35-59 jaar	28,55%	29,14%
Huurders 60+	28,35%	28,03%
Wooninstabiliteit	7,18%	7,83%
Onderwijs		
Schoolse vertraging lager	14,56%	12,66%
Schoolse vertraging secundair	4,36%	4,05%
Buitengewoon onderwijs	4,94%	4,79%
Werkloosheid		
Laaggeschoolde werkzoekenden	53,33%	51,16%

	2013	2016
Kwetsbare jongeren		
Schoolse vertraging lager	14,56%	12,66%
Schoolse vertraging secundair	4,36%	4,05%
Buitengewoon onderwijs	4,94%	4,79%
Wooninstabiliteit	7,18%	7,83%
Eenoudergezin	13,53%	13,93%
Kansarme geboorten	10,46%	10,27%
Kwetsbare ouderen		
Gescheiden 60+	8,66%	10,19%
Huurders appartement 60+	12,18%	12,92%
Wooninstabiliteit 60+	2,79%	3,24%

Voor demografie is de verhoging van de drempelwaarde tussen 2013 en 2016 te wijten is aan 2 van de 3 indicatoren. Zowel het aandeel alleenstaanden als het aandeel gescheiden 60-plussers is gestegen. Het aandeel alleenstaanden binnen de geanalyseerde buurten is met 1 procentpunt toegenomen, het aandeel gescheiden 60-plussers met 1,5 procentpunt. Het aandeel eenoudergezinnen is zeer licht gestegen, met 0,4 procentpunt.

Voor de dimensie huisvesting was er een stagnering van de drempelwaarde. Er zijn geen grote wijzigingen te zien bij de 3 indicatoren: het aandeel huurders van 35 tot 59 jaar is licht gestegen met 0,6 procentpunt, het aandeel huurders bij de 60-plushuishoudens is zeer licht gedaald met 0,3 procentpunt en de wooninstabiliteit is met 0,65 procentpunt gestegen.

De drempelwaarde voor onderwijs kent een lichte daling. Deze daling valt vooral te verklaren door de daling van het aandeel leerlingen met schoolse vertraging in het gewoon lager onderwijs (circa -2 procentpunt). Het aandeel leerlingen met schoolse vertraging in het gewoon secundair onderwijs en het aandeel leerlingen in het buitengewoon onderwijs is vrij stabiel gebleven.

De drempelwaarde voor werkloosheid is met ruim 3 procentpunt gedaald, wat we ook bij de (enige) indicator terugvinden. Het aandeel laaggeschoolde werkzoekenden is met ruim 2 procent gedaald in vergelijking met 2013.

De drempelwaarde voor kwetsbare jongeren is relatief stabiel gebleven (12,47% in 2016 t.o.v. 12,62% in 2013). Van de 6 indicatoren is er 1 indicatoren dat (zeer) licht stijgt (wooninstabiliteit), 4 indicatoren die relatief stabiel bleven (eenoudergezinnen, kansarme geboortes, buitengewoon onderwijs, schoolse vertraging in het secundair onderwijs) en 1 indicatoren dat een daling kent (schoolse vertraging lager).

Tenslotte is er een verhoging van de drempelwaarde voor kwetsbare ouderen. Dit wordt veroorzaakt door een stijging van het aandeel gescheiden 60-plussers (+1,53 procentpunt). Daarnaast is er een lichte stijging van het aandeel 60-plus huurders van een appartement (+0,74 procentpunt) en de wooninstabiliteit van 60-plushuishoudens (+0,45 procentpunt).

3.3.2. Evolutie van de kansarme buurten

• Algemeen

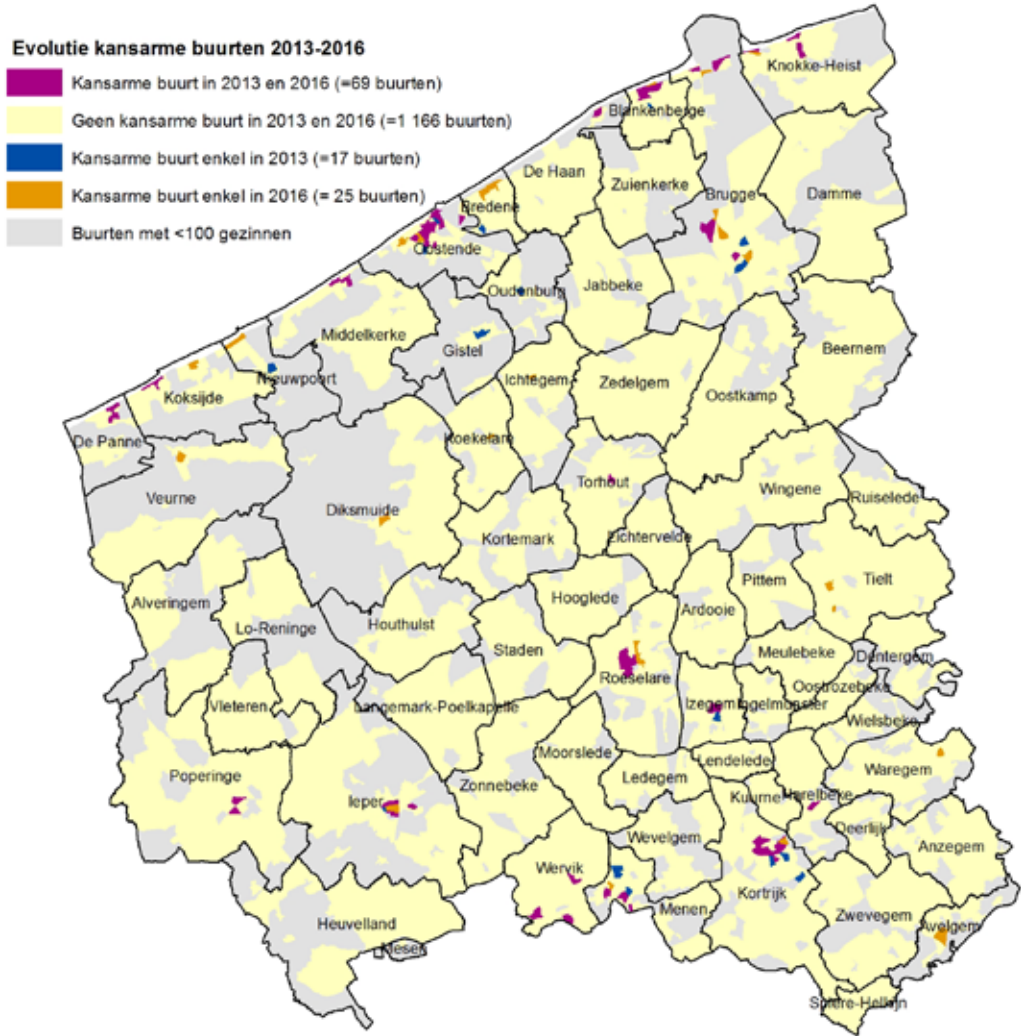
Het totaal aantal beschouwde buurten bedraagt in de analyse van de evolutie 1.277 buurten. Dit is lager dan de 1.282 buurten uit de dataset voor 2013 of de 1.297 buurten uit de dataset van 2016. Dit komt omdat een aantal buurten ofwel in 2013 ofwel in 2016 niet (meer) aan het criterium van minstens 100 gezinnen per buurt voldeed (door nieuwe kavels, verhuisbewegingen,...). Voor deze buurten kon dus ofwel voor 2013 ofwel voor 2016 geen drempelwaarden berekend worden.

De volgende kaart toont het volgende.

Van de 94 kansarme buurten in 2016 zijn er 69 buurten die reeds in 2013 een kansarme buurt waren en dit in 2016 dus nog altijd zijn (73% van de kansarme buurten). Dit zijn de roze buurten.

In 2016 zijn er 25 buurten bijgekomen als zijnde kansarm (oranje buurten). 17 buurten die in 2013 als kansarm uit de analyse kwamen, zijn dit in 2016 niet meer en zijn uit de kansarmoede geraakt.

Er is sprake van een toename van het aantal kansarme buurten: er zijn 17 buurten die uit de kansarmoede geraakt zijn, maar er zijn 25 nieuwe kansarme buurten.

Tabel: aantal buurten naar aantal overschreden drempelwaarden op de 4 dimensies in 2013 en 2016

		2013				
		0	1	2	3	4
2016	0	879	62	4		
	1	51	59	17	2	
	2	9	17	68	12	3
	3	1	2	21	47	6
	4			1	13	3
	totaal	940	140	111	74	12
		totaal				
		945				
		129				
		109				
		77				
		17				
		1.277				

De tabel toont dat van de 1.277 buurten er in totaal 1.056 buurten (in het oranje aangeduid) in dezelfde categorie gebleven zijn. Dat is 82,69% van de buurten. 106 buurten kenden een afname van het aantal drempeloverschrijdingen (=8,30%, groen omlijnd) en 115 buurten kenden een toename van het aantal drempeloverschrijdingen (=9%, rood omlijnd).

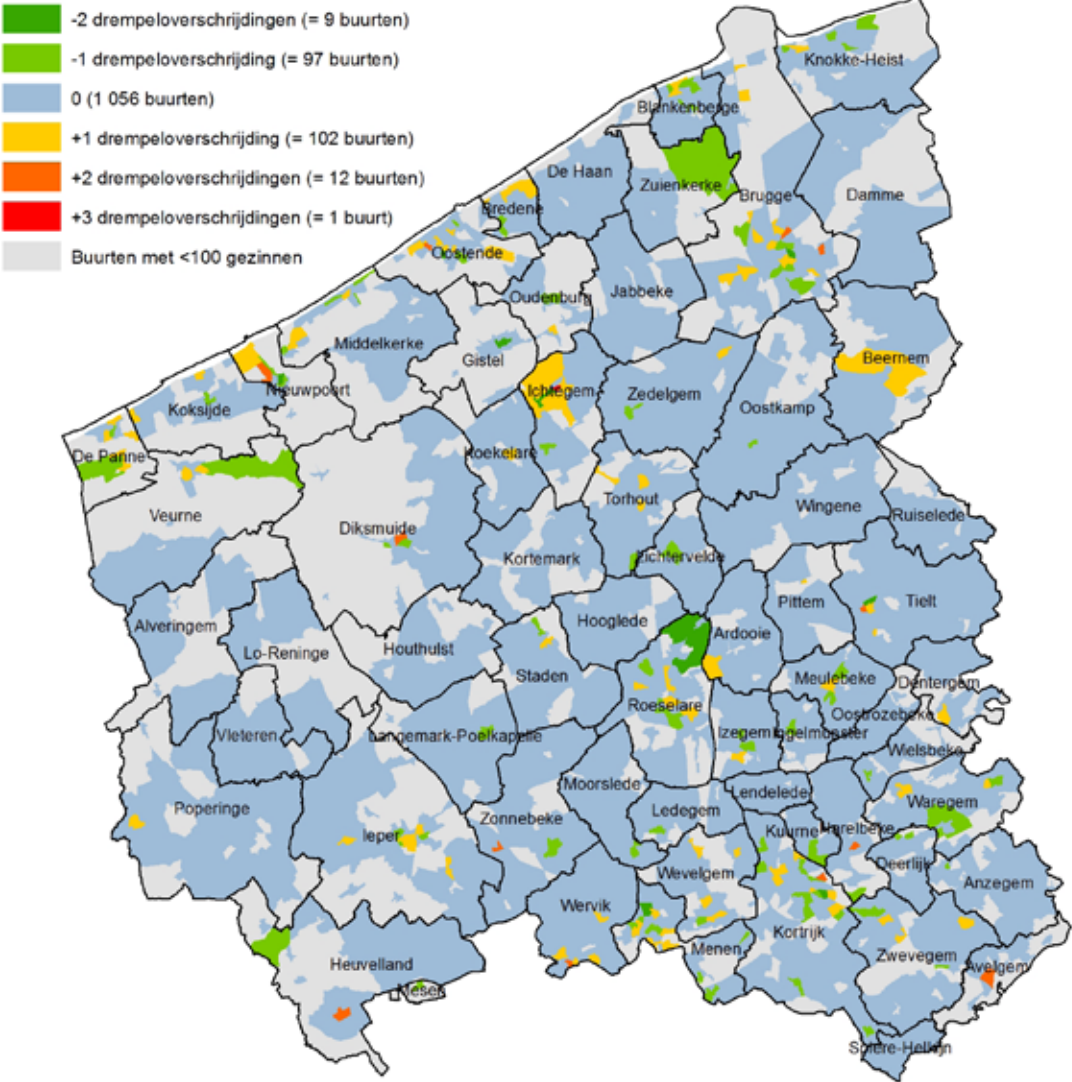
Van de 115 buurten die een toename kenden van het aantal drempeloverschrijdingen zijn er 25 nieuwe kansarme buurten. Dat zijn buurten die in 2013 minder dan 3 drempels overschreden, maar in 2016 3 of 4 drempels overschrijden (aangeduid in het paars). 1 buurt had geen enkele drempeloverschrijding in 2013, maar 3 drempeloverschrijdingen in 2016 (Ambachtelijke zone in Lichtegem). 2 buurten telden 1 drempeloverschrijding in 2013, maar 3 drempeloverschrijdingen in 2016 (Avelgem-Centrum in Avelgem en Oostvesten in Diksmuide). 21 buurten hadden 2 drempeloverschrijdingen in 2013, waarbij een derde drempeloverschrijding bij kwam in 2016. Daarnaast is er nog 1 buurt die veel risicofactoren telt en van 2 drempeloverschrijdingen in 2013 naar 4 drempeloverschrijdingen in 2016 gegaan is: Venning in Kortrijk.

Van de 106 buurten die een afname kenden zijn er 17 buurten die uit de kwetsbaarheid geraakt zijn. Dat zijn buurten die in 2013 3 of 4 drempels overschreden en in 2016 minder dan 3 drempels overschrijden (aangeduid in het blauw). De grootste sprongen (van 4 naar 2 drempeloverschrijdingen) vonden plaats in volgende buurten: Gistel-Centrum (Gistel), Nieuwpoort-Middenstad (Nieuwpoort) en Hoge Barrière (Oostende).

Het totaal aantal buurten in de hoogste categorie van kwetsbaarheid (4 drempeloverschrijdingen) is in vergelijking met 2013 gestegen van 12 naar 17 buurten in 2016. Slechts 3 buurten telden 4 drempeloverschrijdingen in 2013 en eveneens 4 drempeloverschrijdingen in 2016: Schansstraat (Menen), Sint-Antoniusplein (Oostende) en Sluiswijk (Middelkerke).

De volgende kaart geeft de spreiding weer van de buurten naar het aantal drempeloverschrijdingen dat zij meer of minder maakten in 2016 tov 2013. De groene kleur wijst op een verbetering van de situatie, terwijl de gele/oranje/rode kleur wijst op een achteruitgang.

Toe- of afname van overschreden drempelwaarden: situatie 2016 t.o.v. 2013

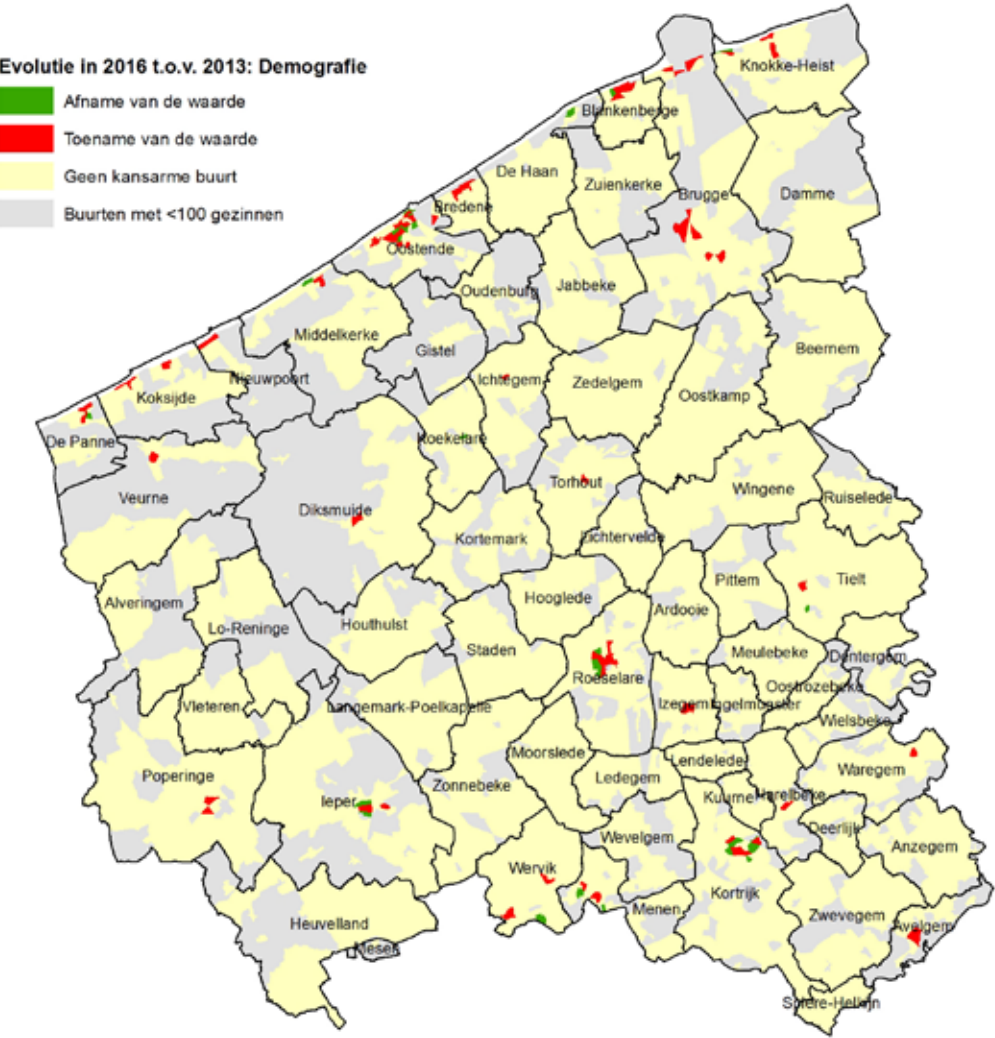

• Evolutie van de dimensies voor de kansarme buurten

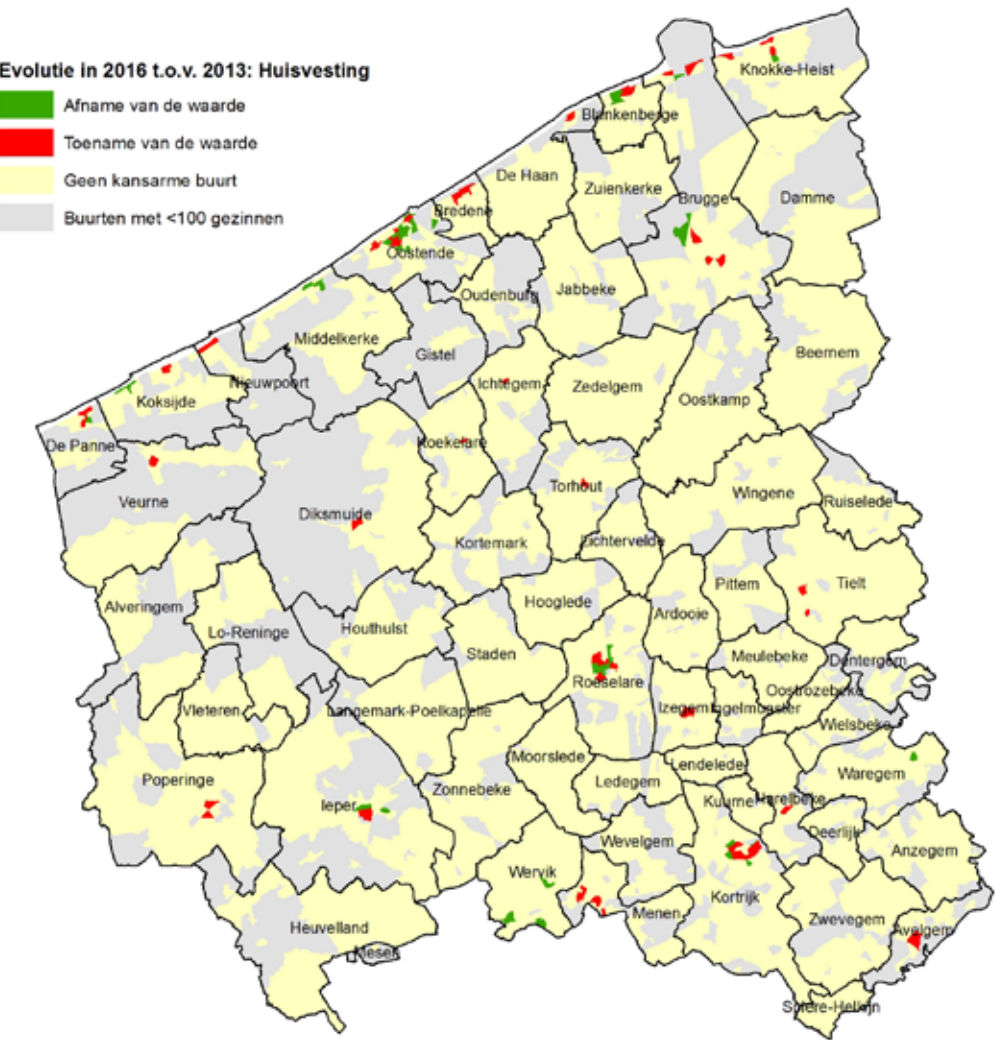
Met de kaarten die volgen wordt voor de kansarme buurten 2016 nagegaan welke evolutie zij doormaakten per dimensie (demografie, huisvesting, onderwijs, werkloosheid, kwetsbare jongeren en kwetsbare ouderen). Hiervoor werd voor elke kansarme buurt (94 in 2016) bekeken of er een afname of een toename van de waarde van de betreffende dimensie is. Op de kaarten worden de buurten die een afname kenden van de waarde tussen 2013 en 2016 op de betreffende dimensie groen gekleurd (= verbetering). De rood gekleurde buurten kenden een toename van de waarde op die dimensie tussen 2013 en 2016 (= verslechtering).

Het valt vooral op dat de kansarme buurten slechter scoren op vlak van demografie (eenoudergezinnen, alleenstaanden en gescheiden 60-plussers) en ouderen (gescheiden 60-plussers, huurders appartement 60-plussers en wooninstabiliteit 60-plussers). Dit ligt in de lijn met de verhoogde drempelwaarde.

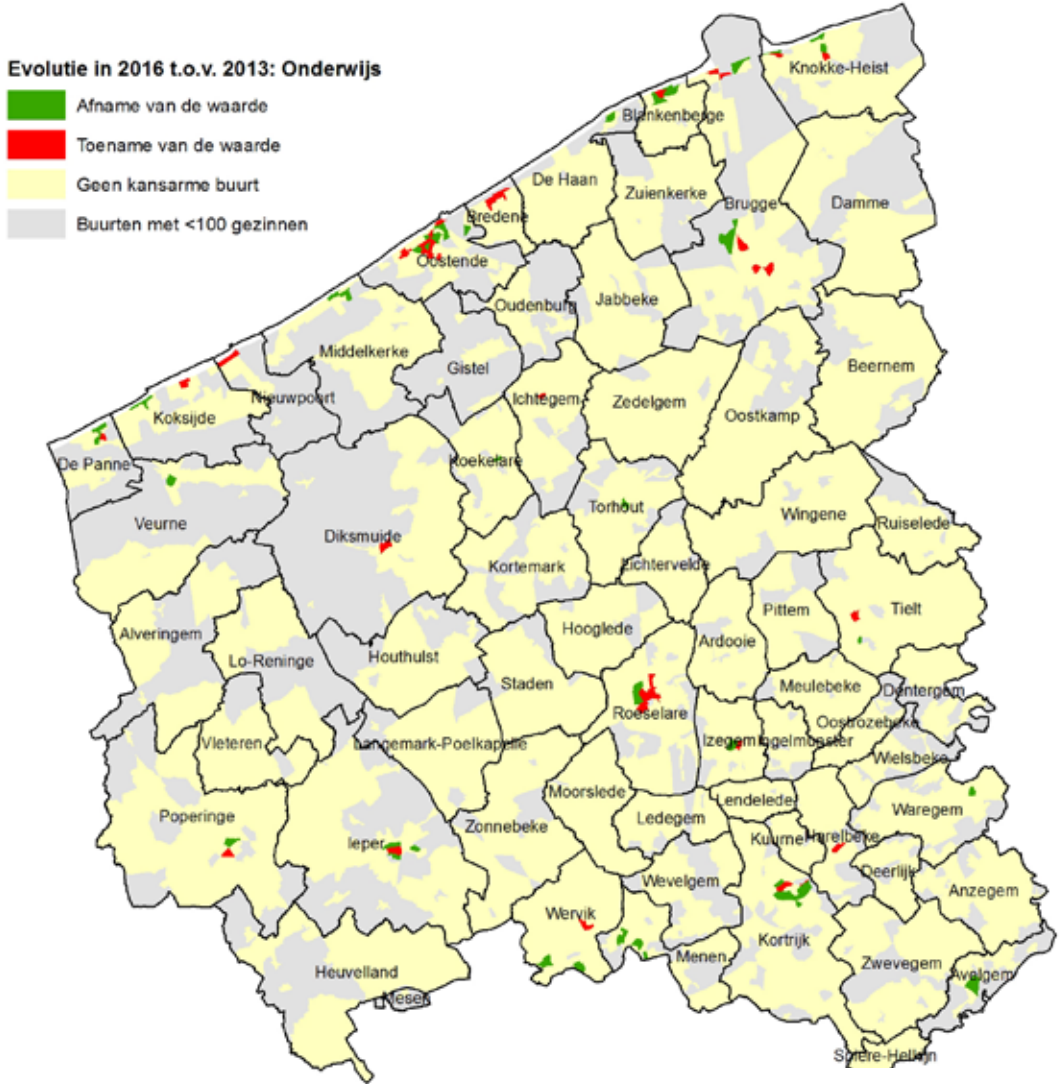
Met de indicatoren eenoudergezinnen, alleenstaanden en gescheiden 60-plussers werd een dimensie demografie geconstrueerd. De drempelwaarde voor **demografie** is gestegen in vergelijking met 2013. Logischerwijs zorgt dit voor een hogere dimensiewaarde in veel buurten. Voor deze dimensie stellen we een verslechtering (= hogere dimensiewaarde) vast in 67 van de 94 kansarme buurten (71,28%) en een verbetering (= lagere dimensiewaarde) in 27 kansarme buurten (28,72%). De groene buurten met een verbeterde waarde zijn vooral terug te vinden in de steden. De buurten met een afname zijn overal verspreid terug te vinden. Het valt vooral op dat Brugge geen enkele verbetering kent wat de dimensie demografie betreft.

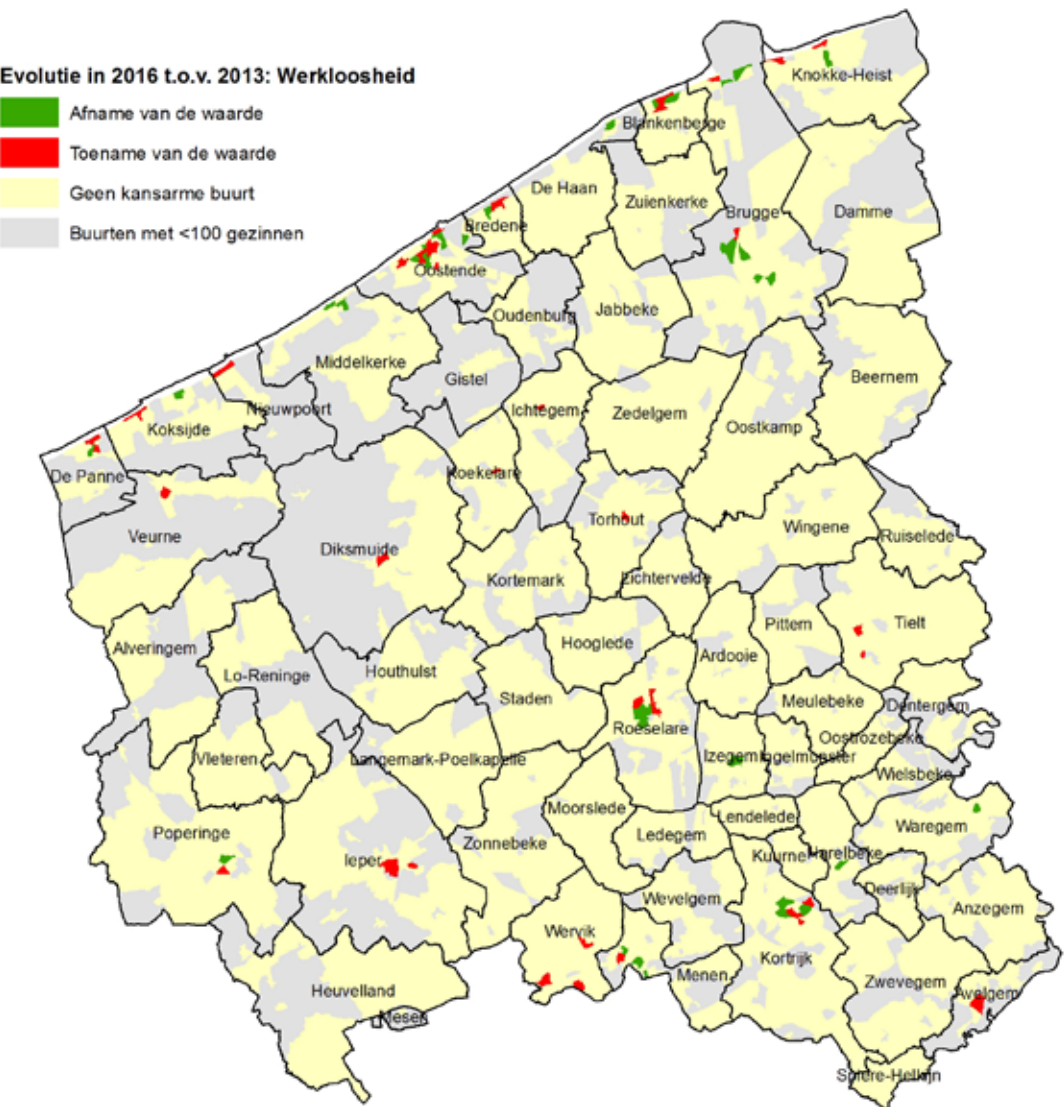
De volgende dimensie is **huisvesting**, bestaande uit de indicatoren wooninstabiliteit, huurder tussen 35 en 59 jaar en huurder ouder dan 60 jaar. 58 van de 94 kansarme buurten (61,70%) kenden een achteruitgang op de dimensie huisvesting. Deze buurten bevinden zich verspreid over de provincie. Opvallend is dat alle kansarme buurten in Wervik een verbetering kennen op vlak van deze dimensie.

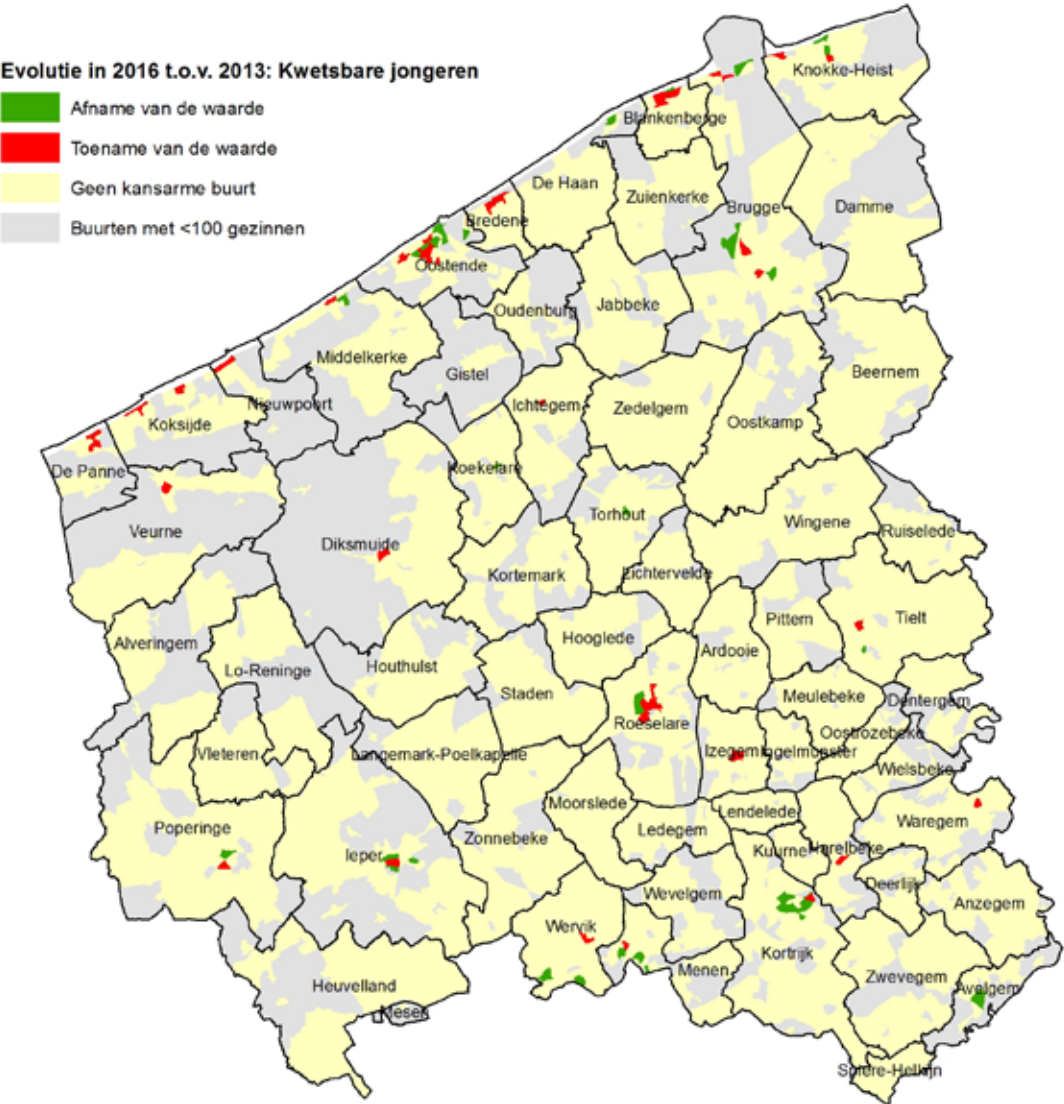
Voor de dimensie **onderwijs** worden volgende 3 indicatoren gebruikt: leerlingen met schoolse vertraging in het lager en het secundair onderwijs en leerlingen in het buitengewoon onderwijs. Voor deze dimensie zijn er 39 kansarme buurten (41,49%) waar de situatie erop achteruit is gegaan tegenover 55 kansarme buurten (58,51%) die verbeterden wat betreft onderwijs. Er is geen patroon te zien op de kaart: overal in de provincie komen zowel rode als groene buurten voor.

Voor de dimensie **werkloosheid** kon geen schaal worden gevormd. Deze dimensie werd gemeten aan de hand van de indicator laaggeschoolde werkzoekenden. 49 van de 94 kansarme buurten (52,13%) hebben in 2016 een hoger percentage laaggeschoolde werkzoekenden dan in 2013. Bijgevolg halen 45 kansarme buurten (47,87%) een betere score. Deze ‘verbeterde’ buurten liggen niet geconcentreerd in enkele gemeenten, maar wel verspreid over alle gemeenten met kansarme buurten.

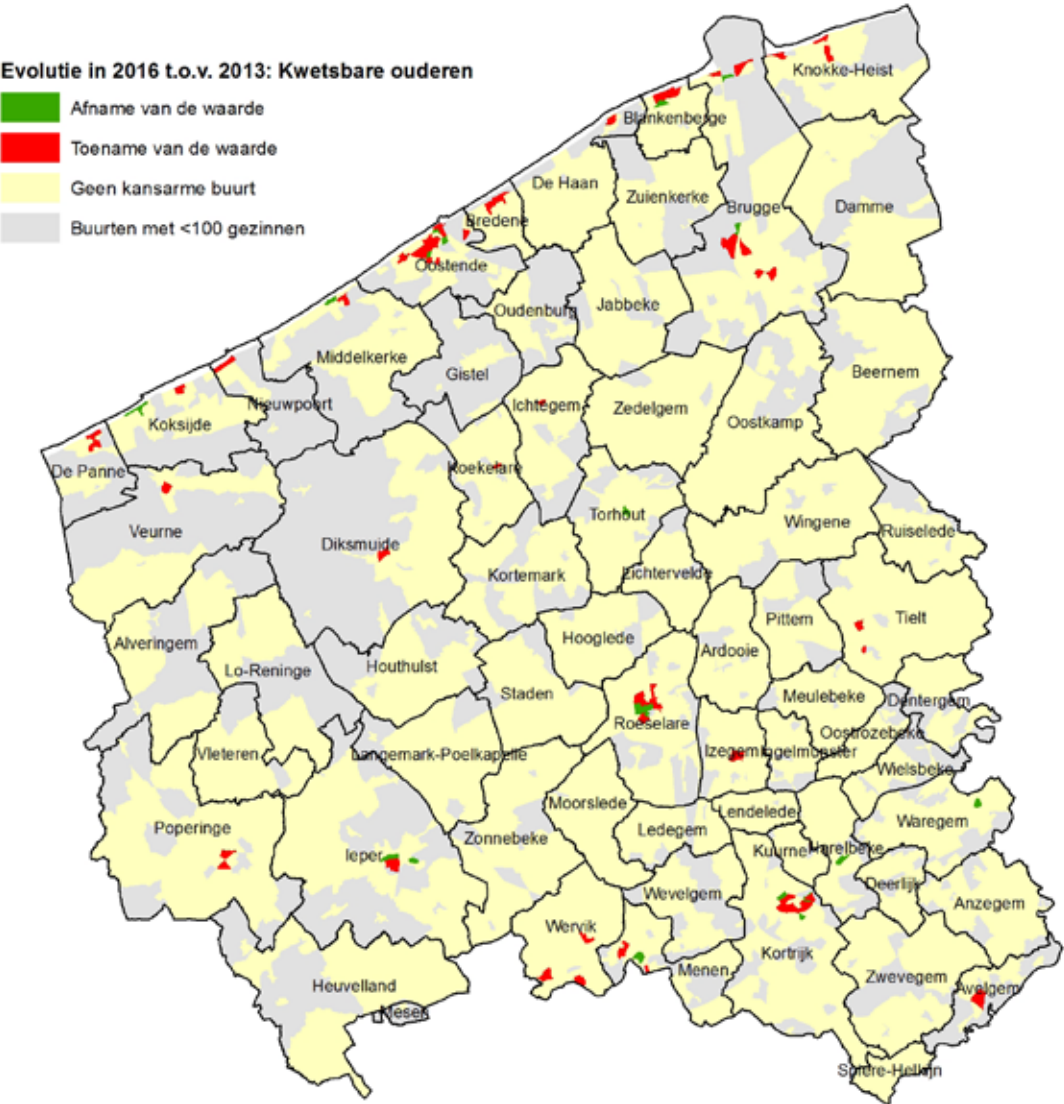

Aan de hand van 6 indicatoren werd een dimensie ontwikkeld om buurten op te sporen met een verhoogde kwetsbaarheid bij **jongeren**: leerlingen met schoolse vertraging zowel in het lager als in het secundair onderwijs, leerlingen in het buitengewoon onderwijs, wooninstabiliteit, eenoudergezinnen en kansarme geboorten. Van de 94 kansarme buurten zijn er 48 buurten (51,06%) die een hogere waarde kennen op deze dimensie in 2016 dan in 2013. De overige 46 kansarme buurten (48,94%) kennen een verbetering op het vlak van kwetsbare jongeren. Ook voor de dimensie onderwijs is de spreiding van de verbeterde buurten redelijk verspreid. Kleine opvallende constatering is dat de kansarme buurten van de 5 buurgemeenten De Panne, Koksijde, Nieuwpoort, Diksmuide en Veurne rood kleuren.

Tot slot nog de dimensie kwetsbare **ouderen**, die gevormd wordt door 3 indicatoren: gescheiden 60-plussers, wooninstabiliteit 60-plussers en huurders van een appartement 60-plussers. 74 kansarme buurten (78,72%) zijn wat deze dimensie betreft verslechterd.

De 20 groene (verbeterde) buurten zijn overal verspreid terug te vinden.

4. Conclusies en samenvatting

In 2011 werd door de provincie West-Vlaanderen een eerste kansarmoedeatlas gemaakt. Meteen was het de bedoeling om deze periodiek te actualiseren. Met deze atlas willen we namelijk een antwoord geven op enerzijds de vraag welke buurten in onze provincie kansarm zijn en wat de kenmerken van deze buurten zijn, maar anderzijds ook op de vraag hoe deze buurten evolueren doorheen de tijd.

Met dezelfde methodiek als in 2014 werd op basis van data 2016 op zoek gegaan naar de kansarme buurten in de provincie anno 2017. Deze analyse werd namelijk zo ontworpen dat het past binnen de specifieke West-Vlaamse context. Ten eerste werden, door gebruik te maken van een zuiver West-Vlaamse dataset, die indicatoren geselecteerd die het best kansarmoede in West-Vlaanderen omschrijven. Meerdere studies hebben aangetoond dat kansarmoede, afhankelijk van de maatschappelijke en historische context, een ander gezicht heeft. Zo zal een kansarme buurt in Gent bijvoorbeeld andere kenmerken vertonen dan een kansarme buurt in Menen of Blankenberge waardoor andere indicatoren dus nodig zijn om deze kansarme buurten op te sporen. Ten tweede betekent dit dat in tegenstelling tot andere kansarmoedebarmeters, de uitkomst voor West-Vlaanderen, met doorgaans kleinere gemeenten, niet wordt beïnvloed door de waarden uit grotere steden zoals Gent en Antwerpen. En tot slot heeft het gebruik van onze eigen dataset het voordeel dat we met het meest recente cijfermateriaal kunnen werken. Heel wat van de gebruikte indicatoren zijn immers op Vlaams niveau niet zo recent en fijnmazig beschikbaar.

Aan de hand van 10 indicatoren die samengebracht werden in 4 dimensies (demografie, huisvesting, onderwijs en werkloosheid) werden de buurten in West-Vlaanderen geanalyseerd. Een kansarme buurt is een buurt waar er een cumulatieve kansarmoede-indicator voorkomt. Concreet betekent dit dat wanneer een buurt op 3 of 4 dimensies slecht scoort, de buurt bestempeld wordt als een kansarme buurt.

De resultaten van deze nieuwe editie van de kansarmoede-atlas kunnen als volgt samengevat worden. Op basis van data van 2016 zijn er in totaal **94 kansarme buurten** in West-Vlaanderen. Deze 94 buurten zijn verspreid over 26 gemeenten in West-Vlaanderen. Dit betekent vooreerst een toename van het aantal kwetsbare buurten (94 buurten in 2016 in vergelijking met 86 buurten in 2013).

Daarnaast is er een **ruimere spreiding** van deze kwetsbare buurten. In 2013 waren de 86 kwetsbare buurten verspreid over 21 gemeenten, nu is de spreiding van deze 94 buurten toegenomen tot 26 gemeenten die minstens 1 kwetsbare buurt tellen.

De kust blijft een regio dat veel kansarme buurten telt. Elke kustgemeente telt minstens 1 kansarme buurt. In totaal zijn er 41 kwetsbare buurten in de kustgemeenten (excl. Brugge). Ook de centrumsteden (Brugge, Kortrijk, Roeselare en Oostende) blijven veel kansarme buurten tellen. Meer dan de helft (48 buurten) van de kansarme buurten zijn terug te vinden in deze 4 steden. Net zoals in de 2 voorgaande edities, blijft het zuiden van de provincie eveneens opvallen: zowel Menen, Wervik als Kortrijk tellen minstens 3 kwetsbare buurten. Opvallend aan deze editie is dat er opvallend meer buurten in kleinere gemeenten als kwetsbaar bestempeld worden: bijvoorbeeld Ichtegem, Koekelare, Tielt, Veurne en Avelgem.

In totaal wonen 132.107 mensen in de kansarme buurten; dit is 11,78% van alle West-Vlaamse inwoners. Dit komt neer op 70.777 huishoudens of 14,35% van alle huishoudens in de provincie. Dit betekent niet per definitie dat al deze inwoners van de kansarme buurten zich bevinden in een kansarmoedesituatie, maar er zijn binnen deze buurten wel risicofactoren aanwezig die de kans op kwetsbaarheid verhogen.

Wanneer gekeken wordt naar de dimensiescores is er een wisselend beeld merkbaar: de dimensie demografie heeft een hogere drempelwaarde, wat neerkomt op een verslechtering van de risico-indicatoren. De drempelwaarde van huisvesting is stabiel gebleven. De drempelwaarde

van onderwijs en werkloosheid kent een daling (= verbetering van de risico-indicatoren). Een laatste vaststelling betreft de cumulatieve problematieken. Enerzijds is er een toename van kansarme buurten die 4 keer de drempelwaarde overstijgen (12 in 2013 - 17 in 2016). Anderzijds stelden we ook een toename van het aantal buurten zonder drempeloverschrijding vast. (944 in 2013 - 963 in 2016).

De creatie van een kansarmoede-indicator is in hele grote mate afhankelijk van de beschikbaarheid van betrouwbare indicatoren op het fijnmazige niveau. Daarenboven moet er ook aandacht zijn voor het feit dat kansarmoede zoveel ruimer is dan een louter financieel en materieel gebrek. Kansarmoede omvat evenzeer een psychologische en emotionele dimensie, die we uiteraard niet kunnen vatten in cijfers. Ook de beleving van de mensen is van belang: een buurt kan in de analyse naar voor komen als kansarme buurt, maar niet zo aanvoeld worden door de bewoners van de buurt. Het is met andere woorden onmogelijk om alle aspecten van kansarmoede te vatten in 1 exact cijfer; dit zou afbreuk doen aan de complexiteit van de problematiek.

De kansarme buurten die we gedetecteerd hebben, lijken niet noodzakelijk op elkaar. Zowel wat betreft het aantal problemen (3 of 4 drempeloverschrijdingen), als de diepte van de problematiek (wordt de drempelwaarde net overschreden of heeft de buurt één van de hoogste scores?), kunnen de buurten van elkaar verschillen. Om echt zicht te krijgen op de buurten is het wenselijk om naast de cijfermatige analyse ook enerzijds historische en maatschappelijke evoluties en anderzijds lokale beleidsbeslissingen voor ogen te houden die ook een invloed hebben op hoe de buurten eruit zien.

Met andere woorden, contextualiseren van de resultaten is van uitermate belang. Op zoek gaan naar duiding kan een schat aan informatie opleveren en de resultaten al dan niet bevestigen.

Deze atlas moet dan ook opnieuw gezien worden als een uitnodiging om aan de slag te gaan met de resultaten. Daarvoor worden ook gemeentelijke steekkaarten opgesteld om het lokale debat te stofferen.

Bibliografie

Cel Armoedebestrijding-Stad Gent (2009). *Het indicatorenrapport. Met meer cijfers bouwen aan een beleid tegen armoede. Gent: Stad Gent.*

Coudenys H. (red) (2004). *Dossier Wonen in West-Vlaanderen.* Brugge: Provincie West-Vlaanderen.

Deboosere P. et al. (2006). Welzijns- en gezondheidsatlas van Brussel Hoofdstad, Dossiers van het Observatorium. In: Kesteloot C. & Meys S. (2008). *Atlas van achtergestelde buurten in Vlaanderen en Brussel.* Leuven: Instituut voor Sociale en Economische Geografie K.U. Leuven.

Goossens L. & De Meester I. (2004). *Menswaardig wonen voor ouderen in Vlaanderen. Focus op wonen 3.* Provincie Oost-Vlaanderen, Antwerpen: UA-OASeS.

Groenez S., Van den Brande I. & Nicaise I. (2003). *Cijferboek sociale ongelijkheid in het Vlaamse onderwijs.* Leuven: Steunpunt Loopbanen doorheen Onderwijs naar Arbeidsmarkt, LOA-rapport nr10.

Hauspie B. (2010). *Rapport vooronderzoek maatschappelijk kwetsbare jongeren.* Gent: Vakgroep Sociale Agogiek.

Kesteloot C. (red.) (1996). *Atlas van achtergestelde buurten in Vlaanderen en Brussel.* Brussel: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, afdeling communicatie en ontvangst.

Kesteloot C. & Meys S. (2008). *Atlas van achtergestelde buurten in Vlaanderen en Brussel.* Leuven: Instituut voor Sociale en Economische Geografie K.U. Leuven.

Meulemans B., Geurts V. & De Decker P. (1996). *Wonen in Vlaanderen. Onderzoek naar de doelgroepen van het woonbeleid.* Brussel: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Afdeling Woonbeleid.

Noppe J. (2017). *Vlaamse Armoedemonitor. Brussel: Studiedienst van de Vlaamse Regering.*

Machielse, A. (2006). Theories on social contacts and social isolation. In: Verté D., Dury S., De Donder L., Buffel T. & De Witte N. (2011). *Doe mee! Over ouderen en maatschappelijke participatie.* Brugge: Provincie West-Vlaanderen.

Ruelens L., Dehandschutter R., Ghesquière P. & Douterlungne M. (2001). *Op de Wip. De overgang van het gewoon naar het buitengewoon basisonderwijs: analyse van de verwijzingspraktijk in Centra voor Leerlingenbegeleiding.* Leuven: HIVA.

Van der Heyden J., Gisele L., Demarest S., Drieskens S., Hesse E. & Tafforeau J. (2010). *Gezondheidsenquête België, 2008. Rapport I-Gezondheidstoestand.* Brussel: Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid.

Verté D., De Witte N. & De Donder L. (2007). *Schaakmat of aan zet? Monitor voor lokaal ouderenbeleid in Vlaanderen.* Brugge: Vanden Broele.

Verté D., Dury S., De Donder L., Buffel T. & De Witte N. (2011). *Doe mee! Over ouderen en maatschappelijke participatie.* Brugge: Provincie West-Vlaanderen.

Vranken J. & Goossens L. (red.) (2007). *Armoede en sociale uitsluiting. Jaarboek 2007.* Leuven: Acco.

Winters S. (red) (2011). *Is wonen in Vlaanderen betaalbaar?* Antwerpen-Apeldoorn: Garant.

Bijlagen

In navolging van de afspraken met de Privacycommissie worden geen absolute aantallen weergegeven indien het om minder dan 5 personen gaat. In de tabel wordt dit aangeduid met “< 5”.

Tabel 1: Kansarme buurten: aantal gezinnen, aantal inwoners, aantal 0-19-jarigen en aantal 60-plussers. Aanduiding of de kansarme buurt de drempel voor kwetsbare ouderen en/of jongeren overschrijdt.

Naam buurt	Code	Gemeente	Aantal gezinnen	Aantal inwoners	Aantal 0-19-jarigen	Aantal 60-plussers	Drempel ouderen	Drempel jongeren
AVELGEM-CENTRUM	34003A00-	Avelgem	1.038	2.173	377	706	Nee	Ja
BLANKENBERGE-CENTRUM	31004A00-	Blankenberge	1.520	2.574	315	1.031	Ja	Ja
KONINGINLAAN	31004A01-		1.735	2.957	306	1.379	Ja	Ja
DE SWERTLAAN	31004A03-		780	1.514	265	484	Ja	Ja
MARKTWIJK	31004A04-		1.098	1.991	302	704	Ja	Ja
ZEEDIJK - PIER	31004A051		606	961	64	516	Nee	Ja
BREDENE-AAN-ZEE-OOST	35002A20-	Bredene	1.051	1.921	249	754	Ja	Ja
KONINGIN ASTRIDLAAN	35002A322		192	368	63	126	Ja	Ja
BRUGGE-CENTRUM - BELFORT	31005A001	Brugge	610	1.055	143	267	Ja	Ja
SINT-PIETERS - MOLEN	31005A211		527	1.359	236	493	Ja	Ja
DUIVENSLAG	31005A232		248	662	186	155	Nee	Nee
VEEMARKT	31005A242		695	1.396	246	435	Ja	Ja
KARTUIZERSWIJK	31005A412		967	1.762	273	469	Ja	Nee
ZEEBRUGGE - MIJN	31005B410		566	1.002	149	254	Ja	Ja
ZEEBRUGGE - STATION	31005B42-		297	595	124	149	Ja	Ja
ZEEBRUGGE - DE MOLE	31005B70-		528	852	88	329	Ja	Ja
WENDUINE-CENTRUM	35029C00-	De Haan	904	1.477	128	760	Ja	Ja
DE PANNE-CENTRUM	38008A00-	De Panne	802	1.474	182	713	Ja	Ja
MARKTLAAN	38008A03-		592	1.012	118	438	Ja	Ja
ZEEDIJK	38008A10-		685	1.104	130	504	Ja	Ja

Naam buurt	Code	Gemeente	Aantal gezinnen	Aantal inwoners	Aantal 0-19-jarigen	Aantal 60-plussers	Drempel ouderen	Drempel jongeren
OOSTVESTEN	32003A053	Diksmuide	660	1.378	265	468	Ja	Nee
HARELBEKE-CENTRUM	34013A001	Harelbeke	798	1.598	207	658	Ja	Ja
AMBACHTELIJKE ZONE	35006B032	Ichtegem	208	430	90	106	Ja	Nee
IEPER-CENTRUM	33011A001	Ieper	1.081	2.188	363	667	Ja	Ja
ZAALHOF	33011A011		783	1.436	238	430	Ja	Ja
DIKSMUIDSE POORT	33011A02-		866	1.639	249	589	Ja	Ja
HOVELAND	33011A322		306	656	131	219	Ja	Nee
IZEGEM-CENTRUM-OOST	36008A001	Izegem	431	754	120	240	Ja	Ja
IZEGEM-CENTRUM-WEST	36008A052		981	1.936	364	515	Ja	Ja
KNOKKE-DORP	31043A00-	Knokke-heist	1.532	2.587	254	1.293	Ja	Ja
SPORT- EN OPENLUCHTCENTRUM	31043A03-		378	732	92	276	Ja	Ja
ALBERTSTRAND	31043A13-		923	1.486	99	900	Ja	Ja
DE BOLLE	31043B03-		953	1.843	285	662	Ja	Ja
HEIST - ZEEDIJK	31043B10-		1.137	1.845	145	1.018	Ja	Ja
KOEKELARE-CENTRUM-KERN	32010A001	Koekelare	321	670	92	324	Ja	Ja
KOKSIJDE-BAD	38014A10-	Koksijde	1.158	1.824	145	1.027	Ja	Ja
OOSTDUINKERKE - BAD	38014B10-		676	1.171	127	592	Ja	Ja
KORTRIJK-CENTRUM	34022A00-	Kortrijk	1.061	1.914	292	526	Ja	Ja
KORTRIJK-STATION - GERECHTSHOF	34022A021		1.076	1.877	261	509	Ja	Ja
OUDE SINT-JANSWIJK	34022A04-		543	1.042	217	305	Ja	Ja
NIEUWE SINT-JANSWIJK	34022A101		1.231	2.632	481	846	Ja	Ja
VENNING	34022A12-		332	767	197	141	Ja	Ja
DEERLIJKSTRAAT	34022A122		176	370	82	89	Ja	Nee
GROENINGEKAAI	34022A132		272	598	159	110	Ja	Nee
KLAKKAART	34022A311		418	918	253	158	Ja	Ja
GOEDERENSTATION	34022A432		141	343	81	55	Nee	Ja
OVERLEIE	34022A50-		658	1.280	252	317	Ja	Ja
ASTRIDPARK	34022A532		415	883	194	206	Ja	Ja

Naam buurt	Code	Gemeente	Aantal gezinnen	Aantal inwoners	Aantal 0-19-jarigen	Aantal 60-plussers	Drempel ouderen	Drempel jongeren
MENEN-CENTRUM	34027A00-	Menen	914	1 879	394	620	Ja	Ja
SCHANSSTRAAT	34027A132		397	835	188	205	Ja	Nee
STIJN STREUVELSLAAN	34027A201		301	700	181	209	Ja	Nee
NIEUWE TUINWIJK	34027A233		747	1.562	396	496	Ja	Nee
SLUISWIJK	35011A011	Middelkerke	336	742	130	288	Ja	Nee
MIDDELKERKE BAD & CASINO	35011A031		1.424	2.178	145	1.280	Ja	Ja
NIEUWPOORT-BAD	38016A10-	Nieuwpoort	1.636	2.514	126	1.587	Ja	Ja
OOSTENDE-CENTRUM	35013A001	Oostende	1.121	1.807	192	841	Ja	Ja
A. BUYLSTRAAT	35013A02-		824	1.344	166	622	Ja	Ja
LANGESTRAAT	35013A03-		894	1.340	140	541	Ja	Ja
ALBERT I-PROMENADE-OOST	35013A041		810	1.227	104	671	Ja	Ja
WAPENPLEIN	35013A052		485	773	74	365	Ja	Ja
HAZEGRAS	35013A10-		723	1.198	126	586	Ja	Ja
SINT-JOZEF	35013A201		1.423	2.430	350	919	Ja	Ja
LEOPOLD I-PLEIN	35013A211		1.406	2.168	209	1.044	Ja	Ja
HOSPITAAL	35013A232		746	1.365	151	670	Ja	Ja
NIEUWLANDSTRAAT	35013A42-		864	1.884	430	417	Ja	Ja
PRINSENLAAN	35013A44-		867	1.726	394	378	Ja	Ja
H. HARTPLEIN	35013A501		1.050	2.152	513	515	Ja	Ja
GODELIEVE	35013A511		856	1.738	294	633	Ja	Ja
H. HARTPLEIN	35013A522		1.305	2.680	531	732	Ja	Ja
VELODROOMSTRAAT	35013A532		658	1.047	122	383	Ja	Ja
NIJVERHEIDSSTRAAT	35013A543		677	1.483	310	391	Ja	Ja
SINT-ANTONIUSPLEIN	35013B301		1.215	2.427	485	640	Ja	Ja
CARDIJN	35013D552		778	1.356	246	541	Ja	Ja
SINT-JAN	35013E400		713	1.487	358	350	Ja	Ja
MARIAKERKE - DERBYLAAN	35013F700		1.468	2.692	430	927	Ja	Ja
POPERINGE-CENTRUM	33021A00-	Poperinge	664	1.426	234	574	Ja	Nee
BELLEWIJK	33021A052		450	1.096	275	297	Ja	Nee

Naam buurt	Code	Gemeente	Aantal gezinnen	Aantal inwoners	Aantal 0-19-jarigen	Aantal 60-plussers	Drempel ouderen	Drempel jongeren
ROESELARE-CENTRUM	36015A001	Roeselare	1.126	1.921	246	684	Ja	Ja
HEILIG HART	36015A01-		558	1.148	208	380	Ja	Ja
IEPERSTRAAT - CENTRUM	36015A02-		627	1.152	193	336	Ja	Ja
SINT-AMAND	36015A03-		713	1.382	251	384	Ja	Ja
BEVERENSTEENWEG	36015A101		420	811	136	244	Ja	Ja
ONZE-LIEVE-VROUW	36015A122		468	910	190	182	Ja	Ja
DIKSMUIDE STEENWEG - KERN	36015A50-		815	1.670	339	449	Ja	Nee
FORT	36015A822		525	1.008	166	290	Ja	Ja
ZWARTE LEEUW	36015A83-		446	882	159	239	Ja	Nee
TIELT-CENTRUM	37015A00-	Tielt	665	1.264	222	350	Ja	Ja
KOERSEPLEIN	37015A322		213	578	166	121	Ja	Nee
TORHOUT-KERN	31033A001	Torhout	796	1.323	172	438	Ja	Ja
VEURNE-CENTRUM	38025A00-	Veurne	774	1.448	237	463	Ja	Ja
TORENHOF	34040A212	Waregem	690	1.560	364	473	Ja	Ja
VAN DE CANDELAERESTRAAT	33029A05-	Wervik	280	665	183	168	Ja	Nee
SINT-JOZEF	33029A10-		691	1.536	403	401	Ja	Nee
WITTE POORT	33029B012		262	587	144	202	Ja	Nee
West-Vlaanderen			70.777	132.107	21.152	47.438		

Tabel 2: Kansarme buurten: aantal alleenstaanden, aantal eenoudergezinnen, totaal aantal leerlingen, aantal leerlingen met schoolse vertraging lager onderwijs (min 1 jaar), aantal leerlingen met schoolse vertraging secundair onderwijs (min 2 jaar) en aantal leerlingen buitengewoon onderwijs

Naam buurt	Code	Gemeente	Alleen- staanden	Eenouder- gezinnen	Totaal leerlingen	Schoolse vertraging lager ond	Schoolse vertraging sec ond	Buitengewoon onderwijs
AVELGEM-CENTRUM	34003A00-	Avelgem	429	49	288	11	5	15
BLANKENBERGE-CENTRUM	31004A00-	Blankenberge	811	59	236	31	13	16
KONINGINLAAN	31004A01-		851	75	256	23	8	16
DE SWERTLAAN	31004A03-		338	32	205	17	9	17
MARKTWIJK	31004A04-		556	42	264	18	<5	29
ZEEDIJK - PIER	31004A051		323	19	48	5	<5	6
BREDENE-AAN-ZEE-OOST	35002A20-	Bredene	494	41	196	20	8	9
KONINGIN ASTRIDLAAN	35002A322		93	10	54	5	5	<5
BRUGGE-CENTRUM - BELFORT	31005A001	Brugge	351	23	116	12	7	8
SINT-PIETERS - MOLEN	31005A211		194	36	202	10	<5	26
DUIVENSLAG	31005A232		69	13	161	5	5	20
VEEMARKT	31005A242		295	28	203	20	6	6
KARTUIZERSWIJK	31005A412		488	54	219	12	8	14
ZEEBRUGGE - MIJN	31005B410		290	22	107	11	<5	6
ZEEBRUGGE - STATION	31005B42-		137	19	115	10	<5	6
ZEEBRUGGE - DE MOLE	31005B70-		306	19	50	10	<5	<5
WENDUINE-CENTRUM	35029C00-	De Haan	478	24	107	7	<5	5
DE PANNE-CENTRUM	38008A00-	De Panne	431	31	165	17	5	18
MARKTLAAN	38008A03-		313	21	115	11	5	10
ZEEDIJK	38008A10-		398	29	100	10	5	10
OOSTVESTEN	32003A053	Diksmuide	255	31	224	13	6	18
HARELBEKE-CENTRUM	34013A001	Harelbeke	366	23	154	15	9	16

Naam buurt	Code	Gemeente	Alleen- staanden	Eenouder- gezinnen	Totaal leerlingen	Schoolse vertraging lager ond	Schoolse vertraging sec ond	Buitengewoon onderwijs
AMBACHTELIJKE ZONE	35006B032	Ichtegem	85	11	57	6	<5	<5
IEPER-CENTRUM	33011A001	Ieper	537	45	269	18	13	16
ZAALHOF	33011A011		403	31	169	10	<5	13
DIKSMUIDSE POORT	33011A02-		471	33	162	10	7	9
HOVELAND	33011A322		106	22	115	8	<5	14
IZEGEM-CENTRUM-OOST	36008A001	Izegem	239	24	84	10	<5	5
IZEGEM-CENTRUM-WEST	36008A052		462	50	279	11	9	33
KNOKKE-DORP	31043A00-	Knokke-heist	780	45	186	13	8	6
SPORT- EN OPENLUCHTCENTRUM	31043A03-		160	15	75	8	<5	<5
ALBERTSTRAND	31043A13-		477	24	64	5	<5	0
DE BOLLE	31043B03-		398	38	241	24	12	10
HEIST - ZEEDIJK	31043B10-		592	22	67	8	<5	<5
KOEKELARE-CENTRUM-KERN	32010A001	Koekelare	168	15	74	0	0	<5
KOKSIJDE-BAD	38014A10-	Koksijde	646	25	107	10	<5	<5
OOSTDUINKERKE - BAD	38014B10-		335	17	60	<5	<5	9

Naam buurt	Code	Gemeente	Alleen- staanden	Eenouder- gezinnen	Totaal leerlingen	Schoolse vertraging lager ond	Schoolse vertraging sec ond	Buitengewoon onderwijs
KORTRIJK-CENTRUM	34022A00-	Kortrijk	617	35	214	33	17	13
KORTRIJK-STATION - GERECHTSHOF	34022A021		596	37	194	14	6	14
OUDE SINT-JANSWIJK	34022A04-		282	21	181	22	9	17
NIEUWE SINT- JANSWIJK	34022A101		624	37	365	22	12	18
VENNING	34022A12-		130	22	89	12	5	7
DEERLIJKSTRAAT	34022A122		78	7	85	11	<5	<5
GROENINGEKAAI	34022A132		131	16	105	7	5	13
KLAKKAART	34022A311		195	28	208	27	8	5
GOEDERENSTATION	34022A432		55	9	45	<5	<5	<5
OVERLEIE	34022A50-		327	28	198	19	7	19
ASTRIDPARK	34022A532		180	18	153	7	7	10
MENEN-CENTRUM	34027A00-	Menen	460	42	279	14	15	18
SCHANSSTRAAT	34027A132		186	23	134	12	<5	21
STIJN STREUVELSLAAN	34027A201		100	19	153	11	5	15
NIEUWE TUINWIJK	34027A233		318	57	328	35	7	35
SLUISWIJK	35011A011	Middelkerke	137	26	138	8	6	6
MIDDELKERKE BAD & CASINO	35011A031		826	34	108	6	7	7
NIEUWPOORT-BAD	38016A10-	Nieuwpoort	915	15	80	8	<5	<5

Naam buurt	Code	Gemeente	Alleen- staanden	Eenouder- gezinnen	Totaal leerlingen	Schoolse vertraging lager ond	Schoolse vertraging sec ond	Buitengewoon onderwijs
OOSTENDE-CENTRUM	35013A001	Oostende	621	61	124	18	6	5
A. BUYLSTRAAT	35013A02-		472	37	130	15	11	6
LANGESTRAAT	35013A03-		595	25	115	18	6	7
ALBERT I-PROMENADE- OOST	35013A041		499	22	91	8	5	<5
WAPENPLEIN	35013A052		292	15	69	8	5	<5
HAZEGRAS	35013A10-		376	32	98	9	<5	9
SINT-JOZEF	35013A201		802	66	250	17	7	17
LEOPOLD I-PLEIN	35013A211		862	46	182	16	6	9
HOSPITAAL	35013A232		438	17	108	6	<5	7
NIEUWLANDSTRAAT	35013A42-		361	43	339	43	25	11
PRINSENLAAN	35013A44-		430	59	329	47	14	22
H. HARTPLEIN	35013A501		497	71	390	39	19	26
GODELIEVE	35013A511		376	41	279	18	14	23
H. HARTPLEIN	35013A522		539	68	406	32	20	33
VELODROOMSTRAAT	35013A532		393	29	102	10	<5	5
NIJVERHEIDSSTRAAT	35013A543		297	56	251	22	16	17
SINT-ANTONIUSPLEIN	35013B301		534	77	386	32	13	27
CARDIJN	35013D552		423	64	206	16	10	26
SINT-JAN	35013E400		330	41	300	27	10	20
MARIAKERKE - DERBYLAAN	35013F700		732	73	351	29	15	24
POPERINGE-CENTRUM	33021A00-	Poperinge	300	33	194	16	<5	11
BELLEWIJK	33021A052		117	42	232	17	5	28

Naam buurt	Code	Gemeente	Alleen- staanden	Eenouder- gezinnen	Totaal leerlingen	Schoolse vertraging lager ond	Schoolse vertraging sec ond	Buitengewoon onderwijs
ROESELARE-CENTRUM	36015A001	Roeselare	633	39	190	29	7	<5
HEILIG HART	36015A01-		307	24	161	17	6	16
IEPERSTRAAT - CENTRUM	36015A02-		341	20	146	16	8	16
SINT-AMAND	36015A03-		330	39	167	14	9	12
BEVERENSTEENWEG	36015A101		192	17	109	8	<5	6
ONZE-LIEVE-VROUW	36015A122		224	25	159	13	6	19
DIKSMUIDE STEENWEG - KERN	36015A50-		334	45	235	12	5	26
FORT	36015A822		238	17	115	17	5	8
ZWARTE LEEUW	36015A83-		209	14	130	8	<5	12
TIELT-CENTRUM	37015A00-	Tielt	337	37	169	6	10	13
KOERSEPLEIN	37015A322		54	14	144	11	11	9
TORHOUT-KERN	31033A001	Torhout	447	34	132	9	<5	10
VEURNE-CENTRUM	38025A00-	Veurne	370	33	210	8	<5	12
TORENHOF	34040A212	Waregem	248	34	299	34	0	19
VAN DE CANDELAERESTRAAT	33029A05-	Wervik	80	36	115	11	<5	18
SINT-JOZEF	33029A10-		251	57	315	19	7	36
WITTE POORT	33029B012		68	32	138	14	<5	24
West-Vlaanderen			35.231	3.126	16.517	1.417	622	1.232

Tabel 3: Kansarme buurten: aantal gescheiden 60-plussers, aantal huurders ouder dan 60 jaar, aantal huurders van een appartement ouder dan 60 jaar, aantal 60-plussers dat verhuisd is tussen 01/01/2015 en 01/01/2016, aantal gezinnen dat verhuisd is tussen 01/01/2015 en 01/01/2016 en aantal huurders tussen 35 en 59 jaar.

Naam buurt	Code	Gemeente	Gescheiden 60+	Huurders 60+	Huurder appartement 60+	Wooninstabiliteit 60+	Woon- instabiliteit	Huurders 35-59 jaar
AVELGEM-CENTRUM	34003A00-	Avelgem	63	189	122	31	123	154
BLANKENBERGE- CENTRUM	31004A00-	Blankenberge	223	410	344	65	244	379
KONINGINLAAN	31004A01-		291	517	497	59	197	373
DE SWERTLAAN	31004A03-		83	156	118	16	90	140
MARKTWIJK	31004A04-		139	271	236	47	141	240
ZEEDIJK - PIER	31004A051		102	165	165	27	85	131
BREDENE-AAN-ZEE- OOST	35002A20-	Bredene	154	231	174	48	163	202
KONINGIN ASTRIDLAAN	35002A322		34	59	42	9	27	48
BRUGGE-CENTRUM - BELFORT	31005A001	Brugge	60	121	70	10	131	214
SINT-PIETERS - MOLEN	31005A211		56	111	52	17	59	184
DUIVENSLAG	31005A232		20	55	5	<5	11	65
VEEMARKT	31005A242		75	139	112	25	93	139
KARTUIZERSWIJK	31005A412		101	137	21	8	104	235
ZEEBRUGGE - MIJN	31005B410		61	93	85	17	92	185
ZEEBRUGGE - STATION	31005B42-		31	70	47	<5	26	79
ZEEBRUGGE - DE MOLE	31005B70-		84	148	139	16	86	149
WENDUINE-CENTRUM	35029C00-	De Haan	131	269	209	56	134	169
DE PANNE-CENTRUM	38008A00-	De Panne	125	239	190	32	97	165
MARKTLAAN	38008A03-		99	161	109	24	67	110
ZEEDIJK	38008A10-		100	181	142	39	121	145
OOSTVESTEN	32003A053	Diksmuide	49	120	56	7	51	124
HARELBEKE-CENTRUM	34013A001	Harelbeke	53	224	122	26	106	141

AMBACHTELIJKE ZONE	35006B032	Ichtegem	14	25	<5	<5	16	41
IEPER-CENTRUM	33011A001	Ieper	86	181	71	22	189	271
ZAALHOF	33011A011		75	155	98	16	119	173
DIKSMUIDSE POORT	33011A02-		75	189	109	19	123	169
HOVELAND	33011A322		43	116	14	<5	14	92
IZEGEM-CENTRUM-OOST	36008A001	Izegem	34	96	76	14	75	77
IZEGEM-CENTRUM-WEST	36008A052		65	150	101	18	125	201
KNOKKE-DORP	31043A00-	Knokke-heist	205	447	398	66	170	293
SPORT- EN OPENLUCHTCENTRUM	31043A03-		57	86	65	11	39	73
ALBERTSTRAND	31043A13-		110	235	230	38	112	157
DE BOLLE	31043B03-		90	200	138	30	126	172
HEIST - ZEEDIJK	31043B10-		132	293	281	42	139	182
KOEKELARE-CENTRUM-KERN	32010A001	Koekelare	28	89	52	11	47	63
KOKSIJDE-BAD	38014A10-	Koksijde	158	341	298	56	148	194
OOSTDUINKERKE - BAD	38014B10-		81	186	167	25	70	116

KORTRIJK-CENTRUM	34022A00-	Kortrijk	101	223	171	20	169	302
KORTRIJK-STATION - GERECHTSHOF	34022A021		94	176	117	28	208	230
OUDE SINT-JANSWIJK	34022A04-		42	129	91	18	83	128
NIEUWE SINT-JANSWIJK	34022A101		117	255	173	38	157	227
VENNING	34022A12-		33	75	49	25	83	102
DEERLIJKSTRAAT	34022A122		12	18	8	0	17	27
GROENINGEKAAI	34022A132		18	27	9	<5	31	63
KLAKKAART	34022A311		29	44	22	0	49	74
GOEDERENSTATION	34022A432		14	11	10	<5	26	26
OVERLEIE	34022A50-	Menen	55	96	55	8	94	149
ASTRIDPARK	34022A532		55	75	58	<5	24	78
MENEN-CENTRUM	34027A00-		93	237	138	14	103	182
SCHANSSTRAAT	34027A132		34	49	<5	6	55	95
STIJN STREUVELSLAAN	34027A201		30	77	<5	<5	20	71
NIEUWE TUINWIJK	34027A233		72	221	15	5	51	226
SLUISWIJK	35011A011	Middelkerke	58	106	15	<5	15	65
MIDDELKERKE BAD & CASINO	35011A031		231	464	384	80	198	251
NIEUWPOORT-BAD	38016A10-	Nieuwpoort	244	364	279	90	221	208

OOSTENDE-CENTRUM	35013A001	Oostende	181	319	256	48	155	258
A. BUYLSTRAAT	35013A02-		126	251	206	27	118	178
LANGESTRAAT	35013A03-		120	249	200	41	152	243
ALBERT I-PROMENADE-OOST	35013A041		169	255	249	39	108	149
WAPENPLEIN	35013A052		81	188	140	20	70	108
HAZEGRAS	35013A10-		118	220	175	18	71	154
SINT-JOZEF	35013A201		208	325	211	37	192	314
LEOPOLD I-PLEIN	35013A211		226	363	292	48	178	228
HOSPITAAL	35013A232		106	183	78	30	123	153
NIEUWLANDSTRAAT	35013A42-		78	101	50	6	111	177
PRINSENLAAN	35013A44-		85	141	77	12	123	217
H. HARTPLEIN	35013A501		95	173	95	23	138	237
GODELIEVE	35013A511		118	264	69	25	58	140
H. HARTPLEIN	35013A522		133	171	106	29	155	249
VELODROOMSTRAAT	35013A532		83	124	87	13	117	168
NIJVERHEIDSSTRAAT	35013A543		67	98	50	10	114	179
SINT-ANTONIUSPLEIN	35013B301		127	232	151	11	149	284
CARDIJN	35013D552		132	412	392	13	41	282
SINT-JAN	35013E400		78	99	70	14	82	142
MARIAKERKE - DERBYLAAN	35013F700		165	256	182	41	193	312
POPERINGE-CENTRUM	33021A00-	Poperinge	41	102	61	14	87	115
BELLEWIJK	33021A052		32	112	0	<5	16	111

ROESELARE-CENTRUM	36015A001	Roeselare	74	236	199	28	200	257
HEILIG HART	36015A01-		47	133	48	12	73	148
IEPERSTRAAT - CENTRUM	36015A02-		45	130	98	12	91	148
SINT-AMAND	36015A03-		53	141	115	5	87	166
BEVERENSTEENWEG	36015A101		40	77	63	10	41	62
ONZE-LIEVE-VROUW	36015A122		33	54	30	6	67	112
DIKSMUIDE STEENWEG - KERN	36015A50-		47	115	44	14	112	193
FORT	36015A822		39	67	47	5	70	106
ZWARTE LEEUW	36015A83-		43	85	24	<5	36	85
TIELT-CENTRUM	37015A00-	Tielt	45	134	65	14	101	162
KOERSEPLEIN	37015A322		10	35	6	<5	9	100
TORHOUT-KERN	31033A001	Torhout	68	185	127	15	152	199
VEURNE-CENTRUM	38025A00-	Veurne	60	173	116	22	119	142
TORENHOF	34040A212	Waregem	70	167	105	7	36	174
VAN DE CANDELAERESTRAAT	33029A05-	Wervik	12	57	<5	<5	27	70
SINT-JOZEF	33029A10-		46	123	29	<5	42	165
WITTE POORT	33029B012		16	77	0	0	17	55
West-Vlaanderen			8.036	16.129	11.075	1.978	9.195	15.291

Tabel 4: Kansarme buurten: totaal aantal werkzoekenden, aantal laaggeschoolde werkzoekenden en gemiddeld aantal kansarme geboorten.

Naam buurt	Code	Gemeente	Totaal werkzoekenden	Laaggeschoolde werkzoekenden	Kansarme geboorten
AVELGEM-CENTRUM	34003A00-	Avelgem	66	42	<5
BLANKENBERGE-CENTRUM	31004A00-	Blankenberge	187	127	10
KONINGINLAAN	31004A01-		171	105	7
DE SWERTLAAN	31004A03-		75	53	5
MARKTWIJK	31004A04-		167	98	8
ZEEDIJK - PIER	31004A051		62	41	0
BREDENE-AAN-ZEE-OOST	35002A20-	Bredene	117	69	<5
KONINGIN ASTRIDLAAN	35002A322		26	15	<5
BRUGGE-CENTRUM - BELFORT	31005A001	Brugge	56	26	<5
SINT-PIETERS - MOLEN	31005A211		57	32	<5
DUIVENSLAG	31005A232		26	17	<5
VEEMARKT	31005A242		52	30	<5
KARTUIZERSWIJK	31005A412		88	41	<5
ZEEBRUGGE - MIJN	31005B410		62	37	<5
ZEEBRUGGE - STATION	31005B42-		34	16	<5
ZEEBRUGGE - DE MOLE	31005B70-		56	31	<5
WENDUINE-CENTRUM	35029C00-	De Haan	67	30	<5
DE PANNE-CENTRUM	38008A00-	De Panne	84	50	<5
MARKTLAAN	38008A03-		51	31	<5
ZEEDIJK	38008A10-		71	45	6
OOSTVESTEN	32003A053	Diksmuide	41	24	<5
HARELBEKE-CENTRUM	34013A001	Harelbeke	57	33	<5
AMBACHTELIJKE ZONE	35006B032	Ichtegem	22	16	<5

IEPER-CENTRUM	33011A001	Ieper	119	72	5
ZAALHOF	33011A011		71	48	<5
DIKSMUIDSE POORT	33011A02-		73	47	<5
HOVELAND	33011A322		46	23	<5
IZEGEM-CENTRUM-OOST	36008A001	Izegem	44	23	<5
IZEGEM-CENTRUM-WEST	36008A052		75	41	<5
KNOKKE-DORP	31043A00-	Knokke-heist	81	35	<5
SPORT- EN OPENLUCHTCENTRUM	31043A03-		27	8	<5
ALBERTSTRAND	31043A13-		39	18	<5
DE BOLLE	31043B03-		80	44	<5
HEIST - ZEEDIJK	31043B10-		58	25	<5
KOEKELARE-CENTRUM-KERN	32010A001	Koekelare	22	15	<5
KOKSIJDE-BAD	38014A10-	Koksijde	87	50	<5
OOSTDUINKERKE - BAD	38014B10-		43	17	<5
KORTRIJK-CENTRUM	34022A00-	Kortrijk	144	80	7
KORTRIJK-STATION - GERECHTSHOF	34022A021		124	63	6
OUDE SINT-JANSWIJK	34022A04-		67	49	6
NIEUWE SINT-JANSWIJK	34022A101		133	57	6
VENNING	34022A12-		46	29	<5
DEERLIJKSTRAAT	34022A122		23	16	<5
GROENINGEKAAI	34022A132		40	24	<5
KLAKKAART	34022A311		56	36	<5
GOEDERENSTATION	34022A432		35	22	0
OVERLEIE	34022A50-		85	42	<5
ASTRIDPARK	34022A532		47	25	<5

MENEN-CENTRUM	34027A00-	Menen	109	58	17
SCHANSSTRAAT	34027A132		70	47	6
STIJN STREUVELSLAAN	34027A201		48	30	<5
NIEUWE TUINWIJK	34027A233		108	71	9
SLUISWIJK	35011A011	Middelkerke	29	21	<5
MIDDELKERKE BAD & CASINO	35011A031		96	53	<5
NIEUWPOORT-BAD	38016A10-	Nieuwpoort	82	42	<5
OOSTENDE-CENTRUM	35013A001	Oostende	113	59	5
A. BUYLSTRAAT	35013A02-		86	49	5
LANGESTRAAT	35013A03-		112	62	<5
ALBERT I-PROMENADE-OOST	35013A041		59	32	<5
WAPENPLEIN	35013A052		46	25	<5
HAZEGRAS	35013A10-		76	43	<5
SINT-JOZEF	35013A201		201	119	11
LEOPOLD I-PLEIN	35013A211		116	67	5
HOSPITAAL	35013A232		88	63	<5
NIEUWLANDSTRAAT	35013A42-		128	66	6
PRINSENLAAN	35013A44-		129	71	10
H. HARTPLEIN	35013A501		182	106	13
GODELIEVE	35013A511		92	51	0
H. HARTPLEIN	35013A522		160	89	8
VELODROOMSTRAAT	35013A532		75	40	<5
NIJVERHEIDSSTRAAT	35013A543		109	54	9
SINT-ANTONIUSPLEIN	35013B301		157	98	9
CARDIJN	35013D552		115	71	6
SINT-JAN	35013E400		85	53	5
MARIAKERKE - DERBYLAAN	35013F700		154	81	5

POPERINGE-CENTRUM	33021A00-	Poperinge	39	23	<5
BELLEWIJK	33021A052		54	40	<5
ROESELARE-CENTRUM	36015A001	Roeselare	108	56	5
HEILIG HART	36015A01-		66	39	<5
IEPERSTRAAT - CENTRUM	36015A02-		73	33	5
SINT-AMAND	36015A03-		86	50	8
BEVERENSTEENWEG	36015A101		27	15	<5
ONZE-LIEVE-VROUW	36015A122		72	40	<5
DIKSMUIDE STEENWEG - KERN	36015A50-		104	59	9
FORT	36015A822		37	22	<5
ZWARTE LEEUW	36015A83-	Tielt	46	25	<5
TIELT-CENTRUM	37015A00-		38	22	5
KOERSEPLEIN	37015A322	Torhout	36	28	<5
TORHOUT-KERN	31033A001		59	32	<5
VEURNE-CENTRUM	38025A00-	Veurne	46	31	<5
TORENHOF	34040A212	Waregem	71	44	<5
VAN DE CANDELAERESTRAAT	33029A05-	Wervik	28	18	<5
SINT-JOZEF	33029A10-		84	61	7
WITTE POORT	33029B012		20	14	<5
West-Vlaanderen			7.279	4.191	374

Colofon

De Kansarmoedeatlas West-Vlaanderen 2017 werd samengesteld en uitgegeven in opdracht van de Deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen.

Carl Decaluwé (Gouverneur)

Guido Decorte, Franky De Block, Carl Vereecke, Bart Naeyaert, Jean de Bethune, Myriam Vanlerberghe (gedeputeerden)

Geert Anthierens (provinciegriffier)

Redactie: Stéphanie Soete, Lore De Jonghe, Hilde Coudenys en Stefanie Rammelaere (Steunpunt Data en Analyse)

Cartografie: Stéphanie Soete (Steunpunt Data en Analyse)

Vormgeving: Provincie West-Vlaanderen, Grafische dienst

Druk: Provincie West-Vlaanderen, Grafische dienst

Verantwoordelijke uitgever: Patrick Delanoeye, directeur Dienst Welzijn

Voor meer informatie: www.west-vlaanderen.be/dataanalyse
data.analyse@west-vlaanderen.be

Depotnummer: D/2017/0248/18

